Съдържание

Авторски права 1

Въведение 2

Имаго | Глава 1: Сомнамбул 4

Глава 2: Реалности/Илюзии 7

Глава 3: Цензура 9

Глава 4: Привилегии 16

Глава 5: Бариери 21

Глава 6: Зоб 26

Глава 7: Реформа 28

Глава 8: Сама 33

Глава 9: Огънче 37

Глава 10: Chaka 41

Глава 11: Любовта 1.0 48

Глава 12: Заблуди 1.0 60

Глава 13: Заблуди 2.0 62

Глава 14: Огледало 65

Глава 15: Масата 70

Глава 16: Копче 79

Глава 17: Купон 82

Глава 18: Бомба 83

Глава 19: Кучешки живот 92

Глава 20: Любовта 2.0 95

Глава 21: На ръба 97

Параноя | Наместо увод 104

Глава 1: Самоопределение 108

Глава 2: Тепетата на Пловдив 111

Глава 3: Добро утро 112

Глава 4: Началото на пътеката 116

Глава 5: Между 118

Глава 6: Магьосникът с латерната 121

Глава 7: Боже 122

Глава 8: Тълпата 125

Глава 9: На ръба на съзнанието 137

Глава 10: Изповед 151

Глава 11: Реалности/Илюзии 156

Глава 12: Звярът 158

Глава 13: Пробуждане 160

Глава 14: Отраженията на любовта 165

Глава 15: През тунела 170

Глава 16: Гмурване в свободата 174

Глава 17: Дивото 180

Глава 18: Нестинарско опиянение 183

Глава 19: Ползи от човешките инстинкти 185

Глава 20: Спасен 189

Глава 21: Краят на пътеката 192

Епилог 194

За автора 197

Синдром на емоционалната недостатъчност

Пламен Четелязов

Авторски права

„Имаго“

Написана през 2001 г.

© Пламен Четелязов, 2001

Публикувана за първи път през 2012 г. на платформата Smashwords.

„Параноя“

Написана през 2004 г.

© Пламен Четелязов, 2004

Публикувана за първи път през 2007 г. от ЕИ "LiterNet", Варна.

„Синдром на емоционалната недостатъчност“

© Пламен Четелязов, 2001–2024

Настоящо печатно издание: януари 2025 г. чрез Draft2Digital.

Това е художествена творба, публикувана от Пламен Четелязов. Всякакви прилики с реални хора или събития са напълно случайни.

Въведение

Новелата "Синдром на емоционалната недостатъчност" събира голяма част от моите късове тийнейджърско писане.

Първият текст се нарича "Имаго", а работното му заглавие беше "Фрагменти". "Имаго" идва от латински и означава образ. В психологията наричат така подсъзнателния прототип на отношенията с околните, изграден още в детството. В ентомологията думата е название на последната фаза от развитието на някои насекоми – тогава те са оформени като възрастни индивиди и могат да се размножават. Смисълът, който заглавието на моята проза носи, е застинал между двете определения. Написах "Имаго" през 2001 г. Тогава бях на 19 години. Съдбата бе разкъсала магическия пашкул на детството, а аз зарязах дрипите му в Пловдив и заживях в Студентски град. Там за първи път осъзнах реалните измерения на емоционалната импотентност, която се шири сред посткомунистическото ни общество. Наложи се да се боря срещу клишетата на възпитанието, които просто не ми вършеха работа. И не бях само аз. Всички се лутахме, за да открием себе си, без да имаме адекватна отправна точка. Прозата "Имаго" е вдъхновена от този период и е провокирана от реалността, в която съществувахме, без да приемаме.

Първото издание на "Параноя" бе публикувано от "LiterNet" през 2007 година. Кризата бе преживяна и описана значително по-рано. Неин катализатор бяха депресиите, които ме гризяха по времето на "Имаго". Двата текста имат много общи внушения – идеи, скицирани от първата и възпламенени във втората проза. В този смисъл епилогът на "Параноя" е и откровена кулминация за "Имаго".

Захванах се да сглобявам "Синдром на емоционалната недостатъчност" в началото на 2010 година. Новелата обединява преработените "Имаго" и "Параноя", в които вградих някои по-нови сингли, публикувани в списанието "MyLife" и вестник "Анонс". Завършването на този труд е своеобразен snapshot на вече повехнали емоции, порив за освобождаване от един груб стил и еволюирането му в нещо друго, вероятно не по-малко недодялано. Според мен именно откровението е истинското предизвикателство. Ето защо съм длъжен да спомена, че текстът е наивен и тежък, вдъхновен е преди всичко от първичната суета, депресиите, клишетата и някои осъзнати комплекси.

Имаго

Глава 1: Сомнамбул

Студено е. Скучният ден си отива бавно. Отровният смог от пушеците на комините и изгорелите автомобилни газове попива в гъстите облаци и придава на небето призрачен сиво-лилав, оловен оттенък. Мизерните остатъци от повехналата дневна светлина се топят в настъпващия мрак. Влажната вечер ги убива безмилостно. От Витоша задухва режещ вятър, който прониква безцеремонно през дрехите и кожата, за да смрази кръвта. Поривите му разпарцаляват тежката лепкава мъгла, която разяжда декемврийския сняг. Улиците се задушават от калната пихтиеста киша.

Нощта прегръща със смразяващите си обятия Студентски град. Наричат го „градът, който никога не спи", но мястото няма нищо общо с бродуейското обаяние на Манхатън и космополитния дух на Ню Йорк. Всъщност кампусът прилича на анемичен и изнасилен сомнамбул, изпаднал в депресивен ступор из покрайнините на София – мръсната, грозна и сива българска столица, отдавна еволюирала в град-държава на балканската мутрафонщина. Представете си около шейсет панелни общежития, строени по време на комунизма – грозни и тъжни монументи на един неуспешен социално-икономически експеримент, дефектирали в калта без никаква естетика. Кварталът е снабден с поликлиника, полицейски участък, пощенска система, две спортни зали, параклис и собствена мрежа за пласиране на цигари без бандерол, фалшив алкохол и наркотици. Първоначалната идея е била да се осигурят 50 000 легла на студентите от софийските университети, но днес истинският брой

на живеещите там не може да бъде преценен заради хилядите нелегално пребиваващи. Хаосът след промените превърна помещенията, предназначени за читални и библиотеки, в денонощни барове и нощни клубове, генериращи вандализъм, побои, кражби, различни форми на пристрастяване и, не на последно място, огромни печалби. Децата на Студентски град често развиват „синдрома на отвързаното куче". Отегчени да играят ролята на съвестни ученици, уморени да бъдат примерни синове и дъщери някъде в провинцията, те откриват красотата на нощния живот. Като новородени вампири, погълнали ароматната глътка кръв на първата си жертва. Раждат се за свободата или поне за онова, което всеки иска да вземе от нея на двадесет години. Чупят катинарите и отварят широко вратата, за да отприщят насъбраната първична агресия. Така самите те се превръщат в сомнамбули – не спят, бият се, пият, разреждат детските емоции със синтетични лайна и консумират от това до припадък.

Студентски град е като добър приятел – истински и откровен. Не се опитва да крие деградацията, болката и обезобразения лик на обществото. Това го правят родителите. Кампусът те завлича директно на дъното, а там, сред утайките на живота, блещука и първичната красота. Не всички имат очите за нея. За да възпиташ правилен поглед, са необходими определен тип интелект и емоции. Студентски град разбива илюзиите на мечтателите. Превръща някои в романтични реалисти – онези, късметлиите. Други обладава грубо, а после захвърля мъртвите им духове в канавките на живота.

Обстановката в панелките е, меко казано, колоритна. Teenspotting, grungespotting... Изпокъсаните тапети на стаите дъхат на плесен, лекьосаните дюшеци върху ръждясалите русенски легла миришат на пот, баните смърдят на мухъл и урина. Мръсната боя по коридорите се люпи, пожълтялата замазка на таваните се рони,

изметнатите парапети на стълбищата са изпотрошени, изографисаните асансьори са съсипани от амортизацията на времето, а шахтите им преливат от боклук... Всъщност боклукът е навсякъде. Студентите го изхвърлят директно през прозорците. Хартии, найлони, дори стари дрехи са набучени по клоните на дърветата и се реят от вятъра като новогодишни гирлянди. Бутилки, буркани, консерви, празни кутии от цигари, опаковки от храна и използвани презервативи се валят в калта на занемарените, а често и разкопани междублокови пространства, които скоро ще бъдат застроени със заведения и магазини.

Чудесен декор, за да откриеш своя смисъл в цялото животинско безсмислие или за да се усамотиш с бутилка водка и да си пръснеш черепа...

Глава 2: Реалности/Илюзии

Чудовищен тътен мачка тялото, запокитено сред електронния хаос. Изтръпналото същество отдавна е изгубило усет за музиката, удавено в дигиталното езеро и синтетичните субстанции. Аспарух не танцува – движи се в неудържими гърчове – мускулни съкращения, с които инстинктите вкарват адреналин в кръвта, за да го поддържат в съзнание. Бесният бийт на сърцето се накъсва от бълбукащия във вените алкохол. Душата стене в гърдите – разлигавена глезла, лакома за мазохистичното удоволствие от болката, с която се отделя от физическото, за да докосне всемира. Притиска го мрак, разкъсан от луминесцентни пукнатини и лазерни експлозии, фотографиращи върху погледа фреймове, изпълнени с луди, с деца на нощта. Край Аспарух има единствено зомбита – гърчат се в своята страст, прегладнели за детски мечти.

Изведнъж музиката затихва. Глух тътен, далечно ехо, неясен шепот... Затворените очи щипят от цигарения дим и потта. Усеща, че е сам, някъде на високо. Чува писъка на орел и далечния грохот на падаща вода. Бавно отваря очи. Клубът го няма, барът е изчезнал. Всички онези хора са изтрити от реалността. Заедно с тях си е тръгнала и алкохолната забрава. Съзнанието на Аспарух е напълно ясно, бистро като кристал. Обувките са на скалистия ръб, отвъд ръба – ужасяваща пропаст. Малки парченца изронени камъчета политат надолу, падат в дълбоката стотици метри бездна. Всичко наоколо – подножието на скалата и там, далече, където небето и земята се сливат в хоризонт, всичко е покрито с гъста борова гора. Въздухът ухае на смола и живот – толкова чист, така прохладен и опиняващ. Аспарух е първият стъпил на това място – не го знае, чувства го. Усещането е прекалено реално,

неосквернено, заредено с толкова силна енергия. Паралелна реалност, недокосната от хората... Аспарух иска да остане тук, на това място, което не е готов да изгуби – скривалище на болното му въображение. Отново чува писъка на орела. Замижава. Някой го блъска. Отваря очи в задимения бар. Пиян е повече от всякога. Боли го глава. Усеща жесток спазъм в корема си. Чувства как горещата токсична течност се издига по хранопровода...

Глава 3: Цензура

На Христо му е гадно. Дойде в „Jim Beam Club" заради приятелите си. Пак настояваха да дойде с тях. Пак настояваше, че ще му е тъпо: „Тъпи клубове и дискотеки – казваше им той, – тъпи диванета, издивели отрепки. Подскачат наоколо като надрусани маймуни!"

Христо беше пораснал в Ивайловград. Баща му работеше в милицията, а майка му – в болницата. През 80-те години градчето беше от изключителна важност за тоталитарния режим. Въпреки че географски и исторически то трябваше да бъде в Хасковска област, комунистите го бяха записали в Кърджалийска. „Възродителният процес" предстоеше, в Кърджалийско имаше твърде много турски имена, а коренното българско население на Ивайловград и селата около него подобряваше статистическите данни за етническия облик на района. Освен това, там се събират границите на България с вражеските тогава Турция и Гърция. Браздата беше зорко охранявана, а за целта около града бяха разположени поделения, в които службата си са отбили хиляди войничета. В полето беше изградена система от окопи, тунели, вкопани оръдия и замаскирани танкове, а всички височини бяха захлупени с бункери. Цялата област беше настръхнала от вишките, а шосетата бяха завардени от десетки контролно-пропускателни пунктове и полицейски постове, които спираха за проверка абсолютно всяко превозно средство.

На теория охранителните съоръжения трябваше да превърнат областта в непреодолима крепост при евентуална натовска агресия, но на практика се използваха, за да задържат онези, които опитваха да избягат от другата страна на желязната завеса.

Стотици граждани на държавите от СИВ избраха пресечената местност около Ивайловград за отчаяния си опит да избегнат репресиите на тоталитарния режим. Повечето бяха залавяни далеч преди да зърнат бодливата тел на оградата, а много от тях намираха и смъртта си, застреляни от 18-годишни объркани наборничета, които се страхуваха повече да не натиснат спусъка, отколкото да го натиснат.

Бащата на Христо отсъстваше често и по всяко време на денонощието. Не говореше за работата си в милицията дори и с жена си, но ставаше все по-затворен към външния свят и някак параноичен. Беше добър човек и не пишеше доноси срещу онези свои познати, които слушаха радио „Свободна Европа“, но странеше от тях. Забраняваше на момчето си да играе с децата, чиито родители пазаруваха от Кореком. Не търсеше приятелството на шефовете си и избягваше партийните любимци, но задължително завеждаше семейството си на всяка заря или манифестация. Направи го дори и в дъжда на 1 май 1986 г. – той, разбира се, не знаеше за аварията в Чернобил, но когато няколко дни по-късно стана ясно за радиоактивното облъчване, жена му се поболя от притеснение и никога не престана да го обвинява.

Тогава Христо беше на 4 години. Родителите му го спряха от детска градина и не го пуснаха да излезе цяла година, като му назначиха специален хранителен режим, включващ известни дози йод и изключващ плодовете, зеленчуците и млечните продукти. В малчугана се просмука неосъзнат страх от външния свят и той се задоволяваше да наблюдава вселената от терасата на панелния блок. Оттам се разкриваше кална полянка, ред тополи, поникнали край течението на малка река, образувана най-вече от обратните води на града, и сравнително футуристичната сграда на АПК-то, надвиснала от хълма зад дерето.

Имаха черно-бял телевизор „София“. Тогава в България имаше два канала с няколко часова програма, която обслужваше единствено тоталитарната пропаганда. Още на 5 години обаче Христо беше усвоил в тънкости търсенето на различни честоти и без проблем намираше сигнала на турските телевизии, по които даваха анимации. Баща му не знаеше за това до деня, в който го чу да разказва едно от филмчетата на единственото си приятелче – детето на съседите, чиято тераса се допираше до тяхната. Човекът се изплаши не на шега, прибра момчето си, за да му се накара хубаво, обясни му подробно за лошите неща, които могат да се случат на семейството на милиционер, което гледа турски телевизии, и му забрани да си говори с комшийчето. Достъпът на малчугана до телевизора бе силно ограничен и цензуриран, но започнаха да го водят на кино всяка събота.

Руските ленти, които вървяха, разказваха за Втората световна война. Вдъхновен от героичната съпротива на братушките срещу фашистките зверове, Христо започна да рисува сцените, които го впечатляваха най-много. Когато беше на 6, нарисува въздушна битка между руски самолет – познаваше се по скрепените сърп и чук на крилата – и немски самолет – познаваше се по свастиката до пилотската кабина. През 1988 г. пречупеният кръст все още беше абсолютно забранен символ, и когато родителите го видяха в блокчето на детето си, изтръпнаха. Баща му отново се скара, обясни му подробно за лошите неща, които могат да се случат на семейството на милиционер, повлияно от фашистката пропаганда. Малкият художник се опита да протестира и изтъкна в своя защита, че руският изтребител очевидно печелеше битката с немския бомбардировач, но доводите не му помогнаха. В крайна сметка Христо се отдръпна от рисуването, а техните спряха да го водят на военни филми.

После тръгна на училище. В първи клас го караха да рисува БКП по първите страници на тетрадките си още преди да се научи да пише. През следващата година дойдоха промените, а учителката събра родителите, за да им се извини за това и за други неща...

Повечето български родители обаче продължиха да пристягат подсъзнателните юзди върху поривите на своите деца дори и след заника на комунизма, който връхлетя някак изневиделица. Опитваха се да удържат поведението им в границите на социалната адекватност, дефинирана от социализма. Спонтанните изблици на емоциите не се толерираха и биваха осакатявани. След 1989 г. училищата спряха да „намалят поведението“ на момичетата, облекли прекалено къси поли, и момчетата, оставили косите си да пораснат твърде дълги, а университетите престанаха да подават сигнали в милицията за онези студенти, които слушат „Бийтълс“ и носят дънки. Въпреки това родителите, отдавна моделирани от репресиите и пропагандата на агресивния тоталитарен режим, не преставаха да се озъртат през рамо и мачкаха свободата на децата си за всеки случай – ако старите времена се върнат, ДС реабилитира армията си от доносници, а безпристрастната сивота отново стане норма. Дълги години след началото на прехода уважението, наложено със страх, продължаваше да се счита за далеч по-мотивиращо от любовта. Какво ще си кажат другите за семейството, бе много по-важно от това членовете му да общуват помежду си. Децата трябваше да учат, но не и да мислят. Бурната проява на емоция беше порок, а всяко различие – недъг.

Ние сме първични същества, които живеят цензуриран живот. Самите гени са първични носители на екзистенциални ограничения. Дали ще сме здрави или болни, красиви или грозни, слаби или дебели, талантливи или бездарни, смели или страхливи... Гените определят дали ще ни замерят с лайна или валентинки, дали вратите на купона ще се отварят или затварят пред нас. А

неимоверните усилия за самоусъвършенстване нямат голямо значение. Изразходваме толкова много енергия, за да изкараме тежестите на статуквото извън равновесие, а това въобще не е битка с дългосрочна перспектива. Всеки човек има съдба, но тя не е записана из страниците на някоя дебела книга в рая или ада, а е закодирана в собственото му тяло. Възпитанието е първият обществен инструмент на цензурата. В началото учи колко и какво да ядем, кога да се къпем, спим, смеем и плачем. После определя дали сме българи или македонци, християни или мюсюлмани, комунисти или фашисти. През цялото време разграничава лошите от добрите, странните от нормалните, страшното от полезното. Възпитанието облича първичната човешка природа в социална адекватност, то зашива хората в нея. Униформата сраства с човешките тела и ние спираме да я усещаме. Малцина свалят този костюм през годините, дори само за да го изперат и закърпят. Цял живот крием емоциите и поривите из дълбоките джобове на тази дреха, засрамени от голотата на съзнанието си. А като всеки тоалет и този умалява, излиза от мода, спира да ни отива. Но родителите винаги ще ни харесват в него. Не толкова защото те са ни облекли така, а по-скоро защото в очите им си оставаме деца завинаги.

След възпитанието червеният химикал поема медийната действителност. Не подценявайте медийната действителност! Още откакто бебешкият поглед клъвне на агресивните образи в монитора за първи път, та чак до края, човекът ги търси, за да го научат как да си достави удоволствие. Медийната действителност дефинира понятията нещастник и лидер, готино и смотано, красиво и грозно. Посочва ни към какво трябва да се стремим и какво на всяка цена да отбягваме. Разказва ни какво е хубав живот и как можем да си го купим. Обяснява ни какво е любов и кой не е достоен за нея. После започваме работа. Работата цензурира свободата ни, вкарва я в график, консумира я през работната седмица, за да я преживяме през почивните дни. И ето ни днес

– слепи, глухи и неми роби, най-малко общо кратно на първични нагони, мухлясало възпитание и порочна медийна действителност. А времето ни изтича, дирята му секва с блясък от косата на смъртта, която цензурира самото ни съществуване.

Вмененият страх да не се изложи и възпитаната нужда да бъде адекватен тежат на Христо като жесток товар. Ето защо той не може да остави музиката да проникне в съзнанието му и да оперира с тялото му. Не че приятелите му са големи танцьори, но винаги слагат твърде ранен край на всеки приятен битов запой и отиват в „Jim Beam Club“ с маниакалната надежда, че „може и да стане нещо“. Имат предвид, че може да срещнат някое момиче. Разбира се – нищо никога не става, може би защото не се осмеляват да завържат разговор, но най-вече защото не са богати и си личи. Стоят подпрени на бара и се мъчат да си предадат достолепен вид, но не се получава заради евтините дрехи и старите мобилни телефони. Отпиват пестеливо от 350 мл бири, зяпат захласнато телата на професионалните танцьорки и не чуват Христо, който ги кара да се върнат в общежитието. Как иска да е в стаята си. Приютен в удобството на безплатното парно, седнал на масата с двулитровка в ръка и пакетче слънчоглед. Тук му е скучно и чуждо, не успява да чуе собствените си думи, камо ли да си поговори с момчетата. Освен това мисли, че непознатите го вземат за малоумен кибик, който гледа задниците на чуждите гаджета. Това го фрустрира и той прежалва парите, които вече е дал за вход. Решава да се измъкне от това задушно помещение, претъпкано с народ, за да се прибере и да си допие сам. Плува срещу течението на реката от хора. Едва полунощ е. Цялата гмеж тепърва приижда. Изроди. Скачат, викат, блъскат, плюят, стъпкват. Христо усеща буцата на яростта в гърлото си. Пълзи към изхода, а на пътя му се изпречва восъчно зомби. Със сплъстена от пот коса. Със сухи и кръвясали очи, изцъклени в нищото. Христо го изблъсква, за да успее да мине. Аспарух примигва, поема си въздух дълбоко, после

се сгърчва и повръща върху момчето, което го е бутнало. С отвратена физиономия и по-бесен от всякога, Христо продължава напред. Зад него Аспарух се свлича на колене и не спира да драйфа. Новият пуловер на Христо е напълно съсипан. Надеждите за спокойна и хубава вечер също. Почти е стигнал до изхода. Почти се е измъкнал. Точно тогава някакъв дебел идиот, който придържа руса пача, залита назад и го настъпва с тежките си ботуши. Яростта завладява Христо. „Шибано говедо“ свети в мозъка му. Нанася силен ритник право в бута на момчето. След това прави крачка назад и встрани. Онзи не успява да разбере кой го е ритнал и явно има намерение да си го изкара на съвсем друг. Христо се усмихва облекчено, въпреки че миризмата на повръщано изпълва ноздрите му.

Глава 4: Привилегии

Георги докопа Юлия – пачата на групата. От онези, по чийто стол засъхват лигите на комплексарите в курса. „Мазна баница“, която задъхва недостойната част от професорите и асистентите, изчервява шопаровидните им физиономии, кара ги да мачкат джобовете си с животинско настървение: „Не си точно за тройка“, казват ѝ перверзните чичковци, „ела да го обсъдим на кафенце утре по обед или направо привечер.“ Гадни дъртаци, зажаднели за агнешка мръвка. Академичен елит? Комплексирани извратеняци!

Георги се чуди дали е влюбен в Юлия. Тя е най-красивото момиче в курса. Всичките му приятели искат да я имат и това още повече засилва неутолимия му ищах. Първичните подтици се стремят към възпроизводството. Вторичните жадуват социално признание. Юлия е прекрасен аксесоар – пасва на новия телефон, на лъскавия автомобил, провокира самеца в него. Георги желае да се изправи на бюрото в аулата, да се тупа по гърдите, да реве необуздано, да проникне в нея пред всички, докато гледа в натъжените, завистливи очи на професорите, асистентите и другите загубеняци.

Георги се чуди дали е влюбен в Юлия, защото е тъп и не може да анализира емоциите си. Свикнал е да получава всичко, което поиска. Дори студент стана чрез състоянието на баща си – пари, натрупани от далавери, изпрани кондоми, проникнали безмилостно в изнасиленото българско общество. На кандидатстудентските изпити изкара двойки, но дъртият ремонтира едно помещение на университета и го оборудва с компютри, а децата на спонсорите имат право на прием без изпит.

Такъв е законът на българската джунгла. Нашето семейство са хищници – ебат, бият, крадат, карат скъпи коли, ходят на лов с политическия елит. Вие, простолюдието, да си знаете мястото. Вие – слуги, отрепки, възобновяем ресурс, предназначен да обслужва порочните ни страсти.

България в никакъв случай не е готова за членството си в Европейския съюз и още десетилетия ще бъде далеч от утопията на тази идея. Въпреки това ще ни приемат, защото географското разположение отрежда на страната ни ролята на безмитен магазин, в който се въртят далаверите с трафика на хора, оръжия и наркотици.

Още от 1989 г. държавата се гърчи в една грозна социално-икономическа агония, раздираща шокираното българско общество. Първоначалното натрупване на капитала се осъществи по изключително мерзък начин. Бившите комунисти пододоха ръка на безскрупулните рецидивисти, възкресени от благодатния хаос, последвал рухването на социалистическия строй. Тази устойчива пандемия от пари, връзки, власт и безскрупулност спомогна за осъществяването на ужасяващ грабеж – кървав обир, чиято престъпна инерция ръководи обществените и икономическите процеси в България. Най-голяма вина за това естествено имат българските „управници“. Имат я, но не я носят. Тяхната пословична алчност и тотална политическа недалновидност катализираха еволюцията на престъпните групировки и метаморфозата им в парламентарни бизнес лобита.

Някой беше казал, че в капитализма има три начина за натрупване на капитал. Първият – наследство, вторият – печалба от хазарт, но тези прояви на изключителен късмет се срещат пренебрежимо рядко. Третият – престъплението като философия за правене на бизнес, което е и най-често срещаният начин за забогатяване.

Въпросът е, че тези процеси на Запад са се случили толкова назад в миналото, че огромната маса от мръсни пари отдавна е изпрана и центрофугирана чрез съвсем законен бизнес на поколенията, наследили мафиотите. Поколения от млади и добре образовани хора – носеща колона за морала на западните общества. Не е правилно, но поне работи...

За съжаление, в България преходът към пазарна икономика тъкмо приключи. Разпределението на капитала се намира в начален стадий. Парите не са съсредоточени в умните, интелигентните и образованите, а в безскрупулните, арогантните и асоциалните. Ето защо най-честият облик на българския бизнесмен в печата продължава да бъде карикатурен образ на алчен, дебел, но и не по-малко страховит мутрафон.

Юлия е красива като млада богиня. Като сълза. Тя пръска аромата на любов, живот и секс. Имаше сериозен приятел, но Георги реши, че трябва да е негова на всяка цена. Изпотроши маса пари за нея и това го вбеси. Докато я сваляше, изхарчи за оценките по поне три предмета от предстоящата сесия. Беше се правил на лигльо, беше купувал цветя и разни дрънкулки. Даже опита да чете книга на Паулу Коелю, защото тя я харесваше.

България не е Пловдив, София или Варна. Тя е малките села, наричани градове, и махалите, наричани села – скромни паланки, където българите предпочитат миризмата на немити мишници да не им прави впечатление, докато ги обгръща заедно с алкохолното замайване след четвъртата ракия. Ние не сме социални и дружелюбни (нещо, което се афишира по недопустим начин от туроператорите в чужбина). Ние сме социопати, избиващи комплексите си с крайна форма на физическо насилие. На село, след побоя и псувните по женския контингент, най-любимото забавление е побоят и псувните на непознати. Алкохолът, цигарите

и черните БМВ-та с газова уредба са ежедневие. Ежедневие са и мотиките, спареният въздух в оранжериите, калта, миризмата на кокоши, конски, свински и човешки изпражнения.

Често по медиите се говори как лоши хора изнасят невинни момичета извън граница и ги принуждават да проституират. Никой обаче не казва, че много от тези момичета имат акъл колкото надуваемите кукли от sex shop-овете, че сядайки на кафе в „Planet Bar De Luxe“, изпитват онова, което някой друг би изпитал в музея за модерно изкуство на Ню Йорк. Това са млади жени, чиито инстинкти насочват погледа им към златния отблясък на бижутата, към звука от дрънкащите ключове за кола и дръзкия животински поглед у един мъж. Животинският поглед, според тях, е характерен за борбените личности, които знаят как да се справят в този живот – асоциация, развита, докато се нижел тютюн и се копаели домати, възпитана с болката от шамарите в колата на поредния простак.

Юлия е красива, но не толкова умно момиче. Идва от малък провинциален град. Многото пари, шумният и лъскав начин на живот и един зализан задник й се струват невероятни неща, които е сигурна, че заслужава.

Георги не я обича, но я желае толкова силно, че бърка своя порив за любов. Тя най-после е с него. Приятелите му също. Те му завиждат, личи си по алчните им погледи. Георги беше показал, че е най-можещият в цялата компания. Той е гордо копеле! Право на върха. Повтаря си наум, че може, че е най-великият, че ще има всичко, което си поиска в този живот. Тъжното е, че не греши. А довечера ще закара малката кучка в апартамента си, ще бъде алчен, ще си вземе всичко, което беше дал, и изобщо няма да го интересува дали на нея й харесва или не.

И точно когато се чувства недосегаем и неповторим, Георги усеща страхотен ритник в свивката на коляното си. Прихванал Юлия през кръста, той гледа назад, за да види къде се бавят приятелите му. Извръща се побеснял, решен да си го изкара на първия идиот, който ще се изпречи на пътя му. След това заковава поглед върху едно момче и компанията му. В тъпата говежда глава не остава и капка съмнение кой е виновен.

Глава 5: Бариери

Светльо не беше лудо влюбен в Юлия – тя нямаше много акъл, а външността ѝ не предполагаше да бъде с момче като него за дълго. Въпреки това свикна с нея. Първо – харесваше му да консумира красотата ѝ. Второ – социалният ѝ статус на „мазна баница" чешеше комплексите му. „О, тигре, тигре, имаш ли пари?" тананикаше си момчето и придърпваше Юлия по-близо до тялото си в ненормално скъпите барове.

Семейството на Светльо е бедно. Майка му е учителка по музика в СОУ, а баща му историк на заплата в музей. Общият им доход е под 500 лв. на месец. Щом семейството на Светльо плати водата, тока и телефона, бюджетът отива на червено и те често изнемогват, особено през зимните месеци, когато трябва да се справят и с непосилните сметки за парно. Държавата ги е осъдила на унизително заплащане, а обществото им е отредило подигравателно отношение.

Повечето българи са повярвали на медийната хипноза, която ги убеждава, че капитализъм и демокрация са синоними. Дори и само това, че капитализмът е икономическа система, а демокрацията е форма на управление, предполага, че едновременното им прилагане въобще не е задължително. Отделно, че в бившите комунистически републики това е напълно невъзможно.

По теория, при демокрацията държавната власт произтича от народа чрез консенсус, референдуми или избрани представители. Съществените характеристики на демокрацията са свободата и равенството. Проява на тези принципи са равенството на всички граждани пред закона и равен достъп до властта.

По теория в основата на капитализма стои натрупването на капитал, като основен мотив в икономическата дейност. Има обаче различни варианти на капитализма. Политиците и техните глашатаи-журналисти лъжат, че за България е характерен капитализъм на свободния пазар, при който цените на стоките и услугите се определят свободно от силите на търсенето и предлагането, а ролята на държавата е да защитава правата на конкуренцията и собствеността. Всъщност за бившите комунистически републики е характерен корпоративният капитализъм, при който държавната политика се използва за облагодетелстване и насърчаване на интересите на господстващи или новоосновани предприятия, като ги защитава от конкурентния натиск или като им предоставя субсидии. Още повече, че и държавната политика, и големите предприятия са в ръцете на бившите комунисти, децата им или техни приближени.

Корпоративният капитализъм не търпи свободата и равенството, защото те противоречат на същността му. Ето защо някои от най-големите философи на XX век прокламират, че демокрацията е илюзорна и се използва, за да прикрие управлението на елитната олигархия, а единствената функция на „демократичните" институции е да подменят упражняването на властта от подтисничество към манипулация.

Капитализмът би означавал, че колкото повече и по-качествено работиш, толкова повече ще получаваш, но само, ако фундаментът на капиталистическото общество е положен върху най-чистите демократични идеали. Иначе колкото си по-безскрупулен и нагъл, толкова по-малко работиш и толкова повече си кткаш. Богатият 1% експлоатира поробения пролетариат – това е българската действителност. И не само.

Икономическа система, при която парите са едновременно най-конкурентния потенциал, най-необходимия ресурс и най-преследваната цел, генерира повсеместна корупция и емоционална деградация. Толерантните, интелигентните и съвестните са обречени да бъдат преварени от наглите, първичните и безскрупулните, които са по-агресивни и действат, без да се замислят. Един от най-изродените дефекти в капиталистическите общества е фактът, че хората биват възпитани да смятат по-бедните от тях за по-малко културни, интелигентни и способни. Ето защо голяма част от англичаните смятат българите за примитивни аборигени. Поради същата причина голяма част от самите българи възприемат заетите в сферата на образованието и културата като мухлясали чудаци, нелепи палячовци, чийто единствено приложение е да присъстват във вицовете и онези предавания на Канал 1, които никой не гледа.

Светльо е свикнал да се труди от малък и не остава без работа за дълго. Това му дава адекватен поглед върху пазара на труда и бизнес климата в България. Когато другите се разхождат по „Витошка", виждат лъскави ресторанти, кафета, барове, магазини за дрехи и козметика... Когато Светльо минава оттам, вижда само лъскави перални и правилно предусеща, че съвсем не му е нужно висше образование, за да работи в някоя от тях.

Малцина от наистина богатите българи се стремят да развиват бизнеса си, за да печелят от продукта, който предлагат. Българският бизнесмен, подобно на същински паразит, смучи кръв от местенцето, в което е успял да впие алчните си пипала. Единственото, което го интересува, са далаверите, за които живее, парите, с които парадира и порочните страсти, които задоволява. На родното шефче не му трябват висшисти. Не се нуждае от умни, креативни, откровени и нестандартни партньори, съвсем не! По-важно му е с кой ходи на лов и по курви. Ето защо българският

бизнесмен наема и толерира съвсем различен тип работник: достатъчно хитър, за да му върши работа, но не твърде умен, за да е претенциозен; достатъчно безскрупулен, за да унижава вместо него, но твърде страхлив, за да се разбунтува; достатъчно гъвкав, за да приема всякакво заплащане и работно време, но със съзнание, заключено в твърде пошлата матрица, припозната от комплексираното българско общество.

„Всъщност студентският живот не е толкова скъп, ако по цял ден стоиш в стаята си и учиш, ако излизаш само за лекции и упражнения, ако се храниш на стол – тогава разходите са минимални", казват родителите на Светльо. „Трябват ми пари, за да се потопя в уюта на някое тихо кафе с приятели. Как иначе да бъда социално активен? Трябват ми пари за алкохол, за цигари, за входовете на клубовете, където да подивея, да се откъсна, да изгоря агресията и стреса. Понякога ми се прияжда пица или тост-сандвич, понякога искам да изгледам някой мач от Шампионската лига в "Гюлето" на бира и пилешки хапки. Мазният стол да върви по дяволите с работното си време и вонята на манджа", мисли Светльо, но не споделя на техните. Няма да одобрят. Няма да разберат.

Момчето започна да излиза с Юлия няколко седмици след като се запознаха на първите лекции в университета. Малко след това парите, които техните бяха събирали цяла година, свършиха, а той започна работа на две места – в бензиностанция и склад за производство на стиропор. За щастие в УНСС няма заверки и той почти не стъпва на занимания, но също така нямаше време и за гаджето си. Тогава на хоризонта се появи зализаният гъз Гошо, дето зад гърба му го наричаха Тъпото...

Светльо не е разочарован, че Юлия го заряза. Така поне ще си спести доста разходи. Но точно заради този ли? "Най-противният,

мазен и миризлив мухъл. Лигльо, гадно лайненце, богато копеле, мръсен педал!"

Днес Светльо почива. Напусна втората работа в складовете край гарата. Сега е с колегите от бензиностанцията, влизат в „Jim Beam Club", за да се поотпуснат и разсеят от всичките глупости, да послушат музика, да пийнат, да запалят по фас, да позяпат женските задници и да се посмеят на простотии.

Юмрукът на Георги го сварва напълно неподготвен. Уцелва го в слепоочието и завърта главата му на деветдесет градуса. В черепа избухва болка. Тя помита съзнанието и сетивата. Пред погледа му – гъсто и мазно черно петно с малки червени точици, бясно препускащи насам натам...

Глава 6: Зоб

Цецо е охрана на бара. Той е от онези, за които казват, че са яки като бикове и почти толкова умни. Девизът му е „Взимай зоб или бъди микроб". Повечето му бивши колеги от спортната академия се возят в плашещо скъпи, огромни коли-танкове, а на коланите им висят пистолети. По това време на денонощието се грижат за някой алчен тлъст чичко – кибичат в баровете, захласнати заедно с него по потната, амортизирана плът на отегчена стриптийз танцьорка.

Цецо мрази работата си. Мрази, когато разни отрепки се напият и започнат да повръщат из бара. Понякога, докато ги изкара навън, го оповръщат целия. Той им го връща с мръснишки удари в бъбреците. Надява се, че утре ще пикаят кръв. „Пияч не е онзи, който се налива, а другият, дето си знае мярката", мисли си Цецо, докато е на работа. Тогава шоуто наоколо е задължение. Музиката не свири за него. Момичетата не танцуват за него. Алкохолът се поднася на други – на лапета, пикльовци, мамени синчета. Цецо е скучаещ чистач на отрепки, а най-го вбесяват лекетата със скъпите дрехи и пачите, които се правят на голяма работа и си търсят белята.

Всъщност обаче, дълбоко в себе си той усеща неосъзната възбуда и първично задоволство от разнообразието, което подобни педалчета му предоставят – отдушници на агресията, възможност да се почувства мъжествен и значим.

Цецо вижда мелето, което се заформя до изхода. Веднага вика на три от момчетата. Намесват се с професионализма и категоричността на разгонени хипопотами. Разделят бъхтещите се

групички. Цецо е сграбчил най-дразнещия. Георги се дърпа, говори за богатия си баща, заплашва с петте джипа – онези същите, които уж чакат обаждането на всяко софийско леке: „Само едно обаждане и ще почернее от S класи“, вика Георги.

“Само повдигам брадичката и извивам на дясно“, мисли си Цецо изнервен. После се овладява и изтиква идиотите извън бара. Оттам нататък не го интересуват въобще.

Глава 7: Реформа

Спиридон кибичи в патрулката, спряна абсолютно забранено на пътното платно до пазарчето срещу Зимния дворец. Един от малкото останали плюсове на службата – да спираш където и както намериш за добре. А само преди 12 години униформата имаше съвсем друго значение. Безплатното пътуване в градския и обществен транспорт беше само едно на ръка. Всеки ден сядаха да обядват в различни заведения, келнерите бързаха да ги обслужат и дори не си помисляха да им представят сметката на края на угощението.

Вратата на астрата най-после се отвори и Алекс се намъква тежко с двата големи дюнера, за които беше чакал на опашката.

- Защо чака толкова, трябваше да ги прередиш, посрещна го Спиридон.

- Бай Спиридонеееее, бай Спиридоне - не им ли видя дупетата на тия двете кифли. То е така, когато на човек му наближи времето за пенсиониране и да се изпикае му става по-важно от колкото да го надърви.

Спиридон не се обижда нито на свойското назоваване, с което напоследък го бъзикат в районното, нито на поредната груба обида. Едва е започнал петдесетте, децата му са по чужбините и се оправят сами, а от другия месец е свободен човек.

- Алексчо, моето момче, ти мене не ме мисли – аз се пенсионирам таман на време, за да изпреваря реформите и да си получа всички заплати, с които ще стегна къщата

на баща ми във Вакарел. После – ще взимам тавана, с който ще си живеем спокойно даже и без практиката на жена ми като джи-пи. Апартаментът в София го пускаме под наем. Ще си хапвам яйчица от мои кокошки, ще си пия домашна сливова, ще си ходя на лов с дружинката... А тебе какъв хуй те чака, само да знаеш. Заплатите ще ви намалят, по-късно ще ви пенсионират, обезщетение няма да ви дават. Правомощията ви намаляват – да те е страх да лепиш и един шамар на някой. Униформата и кубинките ги кърпим по 5-6 пъти, скоро и патрулките ще почнете, че се разпадат, а гориво сами ще си пълните. А и като гледам какво става на улицата направо не знам как ще я избутате службата до края.

- Е какво, по ваше време да не е било много убаво - не се предава Алекс, макар да знае, че Спиридон е прав.

- По наше време наистина имаше много глупости, но имаше и респект към властта. Тези всички бандюги, които сега ги знаеш, че продават дрогата на Студентски град, въртят бардаците на Лъвов мост и карат коли за по 150 – 200 хиляди лева, по наше време се насираха още като видеха униформата. Нямаше хъката-мъката – всяка седмица ни правеха отчет – кой, къде, какво, защо... Те ни вършеха работа, а сега ние им я вършим.

- Е, чак пък да им работиш...

- Виж сега – това, че не взимам пари от цялата работа не означава, че не им работя. Знаеш го оня сводник дето го привикахме за справка миналата седмица – ми той курвите си ги държи в общежитието, работа там си вършат. Знаеш ги и дилърите – двете стаи да обискираме

ще намерим сигурно 10 кила бяло. Значи – аз го знам, ти го знаеш, а седим в патрулката и мааме дюнери. Защо така, питал ли си се? Ами защото на някой горе от там му идват парите като дойде време за избори. Всичко дето научим за конкуренцията – за нови разни, които се опитват да се намърдат – шефовете го снасят на мутрите, че да им е мирна главата. Затова и от дъжд на вятър удряме по някой мишок с половин кило – хем да симулираме дейност пред обществото, хем да угодим на бандитите.

Спиридон и за това е прав, но Алекс спира да го слуша още по средата на тирадата. Изкуфял пенсионер – да си ходи на село, да си гледа кочината. На него в града си му беше добре, особено от как вуйчо му го уреди в полицията. Заплатата беше достатъчна, служебната карта му позволяваше да си кара BMW-то пиян, наркотиците и курвите бяха далеч по-достъпни...

Спиридон поглежда към Алекс с ненавист. Младокът ръфа дюнера яростно, мазнината се стича по брадичката му и капе по униформата. Ветеранът знаеше, че новобранецът не го слуша, но не това го дразни. Ядосва го, че е връзкар, а гърбът му гарантира да стане инспектор, да направи кариера, за каквато на него не му дадоха шанс. Освен това момчето се е присламчило към правилните хора в управлението, които ще му покажат как да превърне службата в бизнес. В началото ще поработва нелегално като охрана или инкасо, а после ще почне да снася или мъти водата, докато накрая го направят шефче и съвсем се потопи в лайната... или меда – кой както го възприема.

- Ей, тоя мангал – само картофи е сложил в тия дюнери, направо да му строшиш главата, избухва Алекс.

- Не ги обиждай братята роми, че след 20-30 години те ще бъдат мнозинството, както не раждат младите и както бягат навънка.

- Ами много късно се усетихте с Възродителния процес бе Спиридоне, къде бляхте?

- То през 80-те натиснахме турците. Циганите вече им бяхме хванали цаката. Младите в Строителни войски, уволняват се с усвоен занаят и директно ги пращаш да бачкат. Те тогава за грабежи не си и помисляха, че само малко да кривнеш и в Белене. И сега много лесно можем да ги вкараме в правия път. Нали уж имаме закони в България – ами хайде да им се наложи и на ромите да ги спазват... Като не си пращаш чавето на училище да ти пращат глоба. Като си построил незаконна къща в чужд имот или муфтиш ток и вода да те съдят. Като си направил дете на малолетна или крадеш жица – в затвора.

- Няма да остане място в затвора бе Спиридоне.

- Ще остане, като вкараш 100 – 200 ще научат, че вече не могат да правят каквото си искат. А ония дето ходят да мародерстват по селата, да изнасилват бабичките и да им крадат пенсиите, за тях директно въжето, ако ме питаш мене.

- Е да де, но Европа ще го нарече дискриминация.

- Не е проблемът в Европа, бе, Алексчо. Истинската интеграция започва от върховенството на закона. Никой няма да ни упрекне, ако накараме циганите да се съобразяват с правилата – само това може да ги измъкне

от мизерията. На българските политици няма да им отърва, че сега им е хубаво, защото имат няколкостотин хиляди необразовани, бедни, оскотели и наплашени избиратели, чийто глас буквално струва две кебапчета с две филии хляб и чаша бира. Отделно милионите, които разни фондации „усвояват" за „ромска интеграция". Освен това етническата карта винаги е сериозен жокер, когато трябва да се дестабилизира държавата...

- Сигнал за масово сбиване пред „Jim Beam Club" – прекъсва ги радиостанцията.

Алекс поглежда жално към недоядения дюнер.

- А, спокойно си го изяж, тъкмо да стигнем, когато вече са се пребили и са се омели, че въобще не ми се занимава с простотии тая вечер...

Глава 8: Сама

Милена върви към „Строежа“. Тя е сама. Не се обади на никой. Има нужда да остане встрани от познатите си за малко. Трябва да сложи мислите в ред. Знае колко ще й е трудно. Само момиче, пъплещо по мрачните улици на Студентски град. Само момиче, пиещо алкохол на бара. Пет минути ще са достатъчни на комплексарите, за да я налазят целеустремено.

Едно от многото първични явления в съвременна България е колкото грозното и просташко, толкова и поголовно зяпане на женски задници. Клишето за пословичната красота на българката безспорно е факт. Това обаче не е оправдание за онази малоумна, животинска отнесеност, която се чете в облещените очи на псевдомачовците, проследяващи жадно дупето на отдалечаващата се към бара сервитьорка или гърдите на приближаващата към ксерокса секретарка. В такива моменти първичният сексуален нагон сграбчва рецепторите посредством съзнанието, налагайки на емоциите да упражнят своя контрол върху въображението и така, макар и само за няколко секунди, момчетата получават порция илюзорен полъх за секс. Глупаво, естествено – обикновено става въпрос за нечии двадесетгодишни задни части. И все пак – гениално от страна на емоциите и въображението у човешкото същество. По този начин съзнанието си създава илюзорни хапки, притъпяващи сексуалния глад, постна салата, която засища алчните мъжки комплекси.

В тази псевдокапиталистическа ориенталска действителност българското момче представлява организъм, поставен на изтощителна сексуална диета. Сексуалната анорексия е докарала нивото на “инвиво” комплексите до изнемогващи стойности,

които карат българина да зяпа женските задници, залутан в неосъзнатите си мечти да бъде тоалетно седяло, па макар и понякога опръскано с фекалии и урина.

Разбира се, част от вината за това носят и българките, много от които, освен с уникална красота, се отличават и с пословичен шаврантийски нрав, изцяло отдаден на материални въжделения, продиктувани от културата на криворазбраната цивилизация.

Проблемът обаче идва най-вече от факта, че българите са бедни, невъзпитани и първични селяндури, еволюиращи в мъже само посредством няколко чаши ракия, дънеща чалга и животинска грубост. А за това друго оправдание освен къс интелект или пенис не може да има.

Милена вярва, че е дошъл нов период в живота й. Чувства се силна. Взе си едно патронче водка и го изпи сама в стаята. Сега, с леко олюляване, върви към „Строежа", обидена на цялото мъжко съсловие. Усеща прилив на енергия и решителност. Изпъчена е гордо. Палтото й не е закопчано, но не усеща брулещия вятър. Дори се наслаждава на поривите, които си играят с дългата коса. Завихрят кичурите й, хвърлят ги на талази върху лицето й. „Мъжете са идиоти. Абсолютно безчувствени говеда! Мислят само за себе си, държат се отвратително, тъпи егоисти!" Едно от гаджетата на Милена веднъж се оплакваше, разказваше как в някаква дискотека едни лелки започнали да му се натискат на дансинга. Черпили го с вино, търкали се в тялото му, а били отвратителни. Приятелят й беше възмутен.

На Милена й се иска поне за ден ролите да се разменят. Представи си силния пол, подложен на непрестанен тормоз, характерен за ежедневието на всяко хубаво момиче. Мисълта я кара да се усмихне. Тъкмо минава покрай „Jim Beam Club". Входната врата се отваря с трясък. Охраната изхвърля пет-шест момчета навън.

Те се разделят на две групички и започват да се пердашат с ярост. Някакво момиче подскача наляво-надясно. „Надута патка – позьорничи и се преструва, дори когато никой не й обръща внимание." Момчетата се бият наистина яко. По повечето лица се стича кръв, оставяща черни дири по белотата на нощния сняг. Въргалят се в кишата – мърляви, дрипави, толкова глупави.

Милена спира за минута, а после продължава към „Строежа". „Защо комплексарите винаги се правят на мъже? Винаги са „голямата работа". Един дол дренки са всичките. Първични животни. Не разбират от нищо. Същества със закърнели емоции." Виковете на биещите се заглъхват зад нея. Мракът и парцаливата мъгла скриват гледката. „Едно момиче трябва да мисли за килограмите си, трябва да мисли за дрехите си, трябва да се гримира и да търпи всякакви козметични изтезания и всичко това, за да може разни мухльовци, плюскащи като свине, да го харесват. Това е абсурдно!" Милена си обеща да изяде цял шоколад при първа възможност. Е, разбира се имаше и свестни момчета. Например Аспарух. Познаваха се отдавна. Симпатяга е, ценен тип. С него се говори за всичко. Забавен е. Емоционален. Но после развали всичко и взе, че се влюби. Не, че му имаше нещо, момчето си беше наред. Милена го познаваше отдавна и твърде добре.

Той не е загадка за нея. Той е приятел, тя не го възприема така... Забавен е, умен, добър, но я няма тръпката. Опита се да му го обясни. Аспарух започна да дрънка някакви клишета, как между момче и момиче не може да има истинско приятелство, защото накрая единият ще поиска то да еволюира в любов. Може и да беше прав, но този орлов нос, тези пихтиести уши. Буйната му афро коса, която стоеше толкова смешно без пяна. Хаотичните му гърчове в дискотеките, без финес, грозни и смешни. Милена искаше за себе си някой бунтар. Някой, който да провокира лелеяната тръпка. Някое добро-лошо момче. Някой романтичен,

различен от обществото. Нека да го открие, да излекува болката му, да бъде единствено неин. Някой, който всеки път ще й предлага нещо ново и различно. Някой красив...

Не че Аспарух не е романтичен. И е креативен. Милена обаче вярва в любовта от пръв поглед. А с Аспарух се знае от толкова много време. Виждала го е в каква ли не светлина. Какво ново и различно ще й предложи той... Както и да е. И без това вече не поддържат връзка. Той не се обажда, сигурно не му и пука за нея.

„А може никога да не му е пукало. Може просто да иска да бъде с някоя, просто да пробва. Такива са скапаните момчетата." Но и тя рядко се сеща за него. Има си един куп други проблеми. Той даже не й пише на мейла. Милена би му отговорила, но да му изпрати нещо първа, след онзи злополучен разговор, когато и двамата се почувстваха така неловко... Това не е нейна работа. Това беше минало. А и всички мъже са ограничени идиоти: „Първият изявил се тъпак тази вечер ще си отнесе скандала, заклевам се!"

Милена стига до входа на "Строежа". Вътре е пълно с народ. Тя отваря вратата и пристъпва напред. Дори не успява да се огледа, когато усеща нечия ръка върху джоба на дънките. Веднага се обръща, засича идиота и го наказва със силен и мълниеносен шамар. Без да се занимава повече, продължава навътре...

Глава 9: Огънче

Пламен стои на бара в “Строежа”. Пред него има тетрадка, около която са разхвърляни празни чашки за текила и бутилки с бира. Момчето натиска с химикала си толкова много, че хартията на места е продупчена. В „Строежа“ е тъмно – едва вижда какво пише. На бара е шумно – почти не чува мислите си. „Идеално за писане, оставяш емоциите, повръщаш ги върху листовете.”

Пламен пише за конкурс на едно софийско списание. Задачата е есе на тема „Имате ли огънче?“. Мечтае текстовете му да се харесат, мечтае да взема пари от това, което обича да върши, тайничко се надява, че има достатъчно талант.

<ръкопис>

Значи трябва ви разказ – ето ме – аз съм човекът! Някъде из хаоса от букви, произлезли от творческите ми напъни в поредния опит да задоволя скапаната си суета, трябва да чуем “Имате ли огънче?”.

Е как каква суета? Същата онази, която заставя всеки един от редакцията ви да кибичи с часове в кенефа, приведен над собствената си тъкмо излязла статия, чийто препрочитане го облива с егоистичен екстаз. Вярвам сещате се. О, но както и да е, да не издребняваме, а и имаме знаков лимит, нали така... Ето го моят разказ. Виждам как се задава, разбутвайки алкохолното замайване, което успокояващо се бе разляло из съзнанието ми. За миг се засуети около мечтите ми, които се визуализират в мозъчния интерфейс като малки балончета от веро. Но това няма да е възвишен разказ, от тези, които пишех преди и захранвах с идеалите си. Това ще бъде един съвсем пошъл разказ. Той е от

онези текстове, които подминават подобни пориви с арогантната насмешка на художествен директор от БНТ, подминаващ студенти по журналистика.

И така моят разказ започва в един пловдивски бар, потопен в цигарен дим, оцветяван от успокояващата неонова светлина. Защо ли? Защото съм от Пловдив – затова! Да добавим и една студена бира. Защо да не сложим бутилка уиски ли? Ами защото разказът ми е евтин и не може да си позволи подобен реквизит. Виждате ли – дори въображението ми не е достатъчно богато, за да си поръча един Jack, мамка му! Но виж, четири текили биха били идеална компания на обречената бира. Даа. Така е много по-добре. Обстановка, която ми е до болка позната. До онази мазохистичната болка, която преоткривам всяка вечер, за да отричам по цяла сутрин, а понякога и един-два дни след това. Зависи колко текили ще сприя с въпросната бира, която сам знаеш произхожда от голямо семейство, съжителстващо в някой примамлив фризер до бара.

А днес съм настроен прекалено приятелски струва ми се. Хм, от одеве пиша само за алкохол, а не съм стигнал до никъде с разказа си. Това е така, защото сядам да пия с идеята да си изясня накъде съм тръгнал, а после просто не мога да се изправя. Добре – имаме бар, цигарен дим, неонова светлина, приемливо количество банкноти, подстрекаващи отегчения барман да снове до биреното семейство в ъгъла и обратно с бутилка текила в ръка. Какво да пуснем? Не-няма да е чалга, мамка му! Кой даде това тъпо предложение? Ако ми се слушаше саундтрака на някоя евтина софт порно продукция щях да си кибича с двулитровката пред компютъра и нямаше да докарам този разказ до никъде. Ама какъв избор имам... Нали сме в България. Мамка му, тук всичко е чалга...

Е, в "Строежа" се чува прилична жива музика, но тя е така близо до мечтите ми. А аз обещах да не намесвам идеалите в това шизофренично излияние на все още неприемливо трезвия ми мозък. Ех, това вече звучи като реклама на любимата ми дупка – значи няма да ме публикувате. Винаги прецаквам всичко! Сестра ми каза, че може да е някакъв вид карма, и го каза със съчувствие. Щом така или иначе вече съм сгафил, продължавам по-свободно нататък. Оставям на jukebox-а във въображението си да се развихри с плейлист-а. Наблюдавам със задоволство как зарежда "Butterfly caught" на Massive Attack, "Ascetic" на Cigaretta, "Woozy" на Faithless и стига толкова. Word count 3000 и кусур... Ако времето в пространството е съотносимо с думите в текста, имам едва няколко минути за един съвсем кратък разказ и една-две песни. Но първо пускам "Stop" на Остава, а другите да се редят на опашката и ако стигнем до тях. Утопичната меланхолия на мелодията се разлива из мозъка ми с приятен хлад, гасящ текилата и бирата, които горят в хранопровода и стомаха ми.

Може би вече си мислихте, че съм някакъв веселяк, нали? Ами не съм. Аз съм самотен, незначителен и тотално безнадежден депресант, осъзнал съм го и затова си трая на бара.

Точно тогава се появява ТЯ. Всички я гледат в захлас. Краката и странно напомнят за пергелите, които помня от училище, но може би Фройд би бил по-изчерпателен за една такава аналогия. Късата и пола и нелепото боди имат за задача да подчертават, а не да прикриват половите и преимущества, които другите момчета наоколо вече зяпат с малоумен изцъклен поглед. Черната и права коса контрастира с бледото лице, създавайки онази ефектна вампирска визия, на която никак не й върви поръчка на чесново хлебче, примерно. Очите и са сини, като на онези хъскита, които понякога ме гонят на сън само за да разбера, след като съм бягал цяла вечер, че просто искат да си поиграем. И съвсем случайно

гледат в мен. Тя се приближава небрежно, поставяйки смърдящата цигара между изящните си устни. Барманът вече не е толкова отегчен, както преди, а следи със странен унес и зле прикрита завист как момичето застава до щъркела ми.

- Имате ли огънче? Пита тя, привеждайки деколтето си към мен и уж случайно поставя ръката си върху коляното ми.

- Нямам и не пуша! Ако толкова ти трябваше да си беше взела едно кибритче от денонощното до входа! Тъпа патка, не виждаш ли, че си слушах музика, че това си е моя разказ и единственото, наоколо което си заслужава внимание, са текилите и бирата пред мен.

„Скапана пача“ е последното, което си помислям, преди барманът бърз като змия да поднесе вече горящата запалка към потресената лигла, разливайки най-скъпото ми – алкохолът, в който така се бях вглъбил. Понякога жените наистина развалят всичко!

</ръкопис>

Глава 10: Chaka

Борис харесва Korn, Deftones и Tool. Затова е и редовен посетител на "Строежа". Там пускат всичко, но обикновено подбират добре, а и често звучат неговите групи.

Рок заведенията започнаха да се появяват в България след 1989. Преди това биха били забранени, а посетителите им вкарани в затвора. В началото приличаха на комунистически сладкарници, в които не се сервират пасти, а фалшив алкохол и домашна туршия. Рок им беше единствено музиката – няколко пиратски албума на Led Zeppelin, Pink Floyd и Metallica върху многократно презаписвани полски касети Superton със сдъвкани ленти, които често задавяха руските декове Сириус, които ги възпроизвеждаха. Същинските рок барове започнаха да отварят врати едва във втората половина на 90-те и само в най-големите градове. За разлика от чалготеките, които никнеха като отровни гъби върху препикано, местата със сцена за жив рок се брояха на пръсти. Само най-заклетите метали бяха гледали, примерно, я Щурците, я Ахат, я Хиподил. Само богоизбраните бяха в Пловдив на 11 юни 1999... Повечето новодошли студенти в София, дори и да бяха върли рокаджии, никога не бяха имали възможност да се гмурнат в любимата си музика сред уюта на някоя прилична дупка, която да стопли съзнанието и сетивата им с меланхолично и небрежно откровение – шамар по бузите на пошлото настояще. И изведнъж... Изведнъж влизат в „Строежа".

Барът е обсебил голяма пристройка към 23 блок. Сумрачното помещение е разделено на няколко зали, а в две от тях има барове, на които да си поръчаш. Онези, които засядат от по-рано, намират места на щъркелите около редиците от високи бар-плотове,

закрепени върху тръби от строителни скелета. Във вътрешните зидовете, които не са носещи, зеят големи дупки, сякаш тухлите все още не са поставени. Части от тавана са покрити с наръфан паркет, върху който, надолу с главата, са приковани кофи, стари обувки и светещи строителни конуси. На метални вериги висят тръби, лопати и кирки. Интериорът създава усещането за безтегловност, сякаш си на строителна площадка в космоса, където всяка плоскост може да бъде таван, стена или под. Винаги след 9:00 мястото е претъпкано и задимено. Въздухът буквално лепне от катран и пот. Разнообразната рок музика привлича публика, далеч по-различна от гъзарите, които се събират в „Jim Beam Club". Як sound, хора, които не идват тук, за да се покажат, а просто, за да се кефят, концентриран алкохол на сносни цени – какво повече му трябва на един студент, за да се отпусне и дистанцира от изминалия ден.

Тази вечер Борис се видя с няколко момчета от Пловдив. Дойдоха на гости за малко, имаха път към София – търсиха нови дъски на пазара пред стадион "Васил Левски". После си заминаха обратно. Дойдоха със същия бус, с който през лятото обикаляха по морето.

Тръгнаха вечерта и посрещнаха изгрева, наметнати със солената пяна на созополските вълни. Пътуваха на север в търсене на красиви и тайни плажове, разпъваха палатките, а после мечтаеха. Не минава и ден, в който Борис да не се сети за чакалите на нос Емине, бънджито на Аспаруховия мост, пещерите на Камен бряг, гръмотевичната буря край Каварна, гледката от скалите на Калиакра...

Баща му го запали по природата – смият той се влюбил в планината още като дете, а по-късно заживявал на Мальовица – люлката на българския алпинизъм. До 4-ти клас Борис беше при него. Учеше в близкото село Говедарци, но щом снегът ги

затрупаше, автобусът въобще не идваше. Това беше най-хубавото време от годината за малчугана – по цял ден караше ски, а всички на хижата се грижеха за него. Лятото си идваха в града, при майката на момчето, но още оттогава тълпата не му понася – веднъж свикнал с планината, той не спира да търси природата.

Сега приятелите му се стягаха за нова импровизирана експедиция из Родопите и Рила. Стават рано, стигат до някой курорт и се пързалят по пистите до изнемога. Бусът им беше стар и раздрънкан фолксваген, пропит от миризмата на алкохол, ганджа и тютюн – едно от онези легендарни возила, които, окъпани в свежи цветове, изграждат декора на всеки сърфистки филм. Мислеха да махнат задните седалки, за да има къде да натрупат дъските за snowboard, а и къде да нощуват, за да имат повече пари за безбожно скъпите влекове и лифтове.

Приятелите на Борис си заминаха преди няколко часа, а той едва потисна порива да тръгне с тях. Имаше практика в София и това го спря. А и родителите вечно мърморят, че го изпращат в понеделник, за да го посрещат още в четвъртък, изхарчил всички пари. Доста време мина, откакто учеше тук. Още не може да свикне с целия този шум и мръсотия, с цялата суета и студенина на всички тези хора – селяндури, обединени от мечтата за пари и секс, примирени със сивата панелна действителност.

Винаги, когато се връща в Пловдив, той обикаля тепетата. Альоша е любимото му място. Там се чувства повече от другите. Може би по-луд, но все пак различен от всичкото долу. Качи се за последно преди няколко месеца.

Борис беше бесен и много пиян. Провокира го MTV, помнеше много добре. Беше сутрин, а момчето се чудеше какво означава "chaka". Гледаше втрещен музикалната телевизия. Намираше се в онова състояние, което всеки изпитва след поредната безпаметна

нощ, удавена в алкохол – вие ти се свят, тилът се сцепва от болка, толкова ти се драйфа, че искаш да умреш и все пак продължаваш да лежиш с надеждата да заспиш и всичко да се размине. Точно това изпитваше, гледайки MTV с поредицата им топ 10, в която онзи ден представяха "Десетте на Кърт и Кортни".

По принцип Борис пропускаше MTV, но докато прецъкваше каналите, забеляза надписа и това го хипнотизира, точно както фаровете на колите правят със зайците по селата. "Chaka" е надраскано на барабаните на Дейв във видеото към "Smells like teen spirit" – клип, в чийто мрачни фреймове е запечатана безкрайната агресия на едно изчезнало поколение. Сингълът – икона както за гръндж комерса, така и за гръндж underground – се превърна в хит за споковците и гръндж непукистите. Стана химн на алтернативния им lifestyle, но бе намразен от членовете на Нирвана.

Chaka можеше да бъде абсолютно всичко. Като нищо беше някоя група или албум, или марка барабани – неразбираема за музикалната му некомпетентност. На Борис не му пукаше дали е дорасъл, за да долови смисъла на teen грънджа, не му пукаше дали е споко или агресо алтернативец. Онази вечер си купи една бутилка водка без разредител. Качи се на Альоша по мрачните, смърдящи на фекалии пътеки. Пусна си Bleach на repeat и после пи, докато започна да му се гади.

Накрая, докато се облекчаваше върху светлините на Пловдив, крещеше към луната. Крещеше chaka, наслаждавайки се на оригиналната глупост, която само той можеше да разбере. Давеше се в асоциалното пиянство, продукт на капиталистическия маркетинг. И макар да бе далече от бащата на MTV – господин Фройд, обективът винаги можеше да улови и двамата. Когато камерата го направи, Борис крещеше болка в лицето му, а той

тихичко стенеше с налудничав смях на знаещия всичко комерсиален бог.

След като приятелите му си заминаха, Борис реши да се отбие в "Строежа", за да пийне една бира. Седи на бара, а до него някакъв си пише нещо. И се налива похвално. Сигурно се мисли за голяма работа, прави се на интересен. Трябва да е от онези комплексари, които всяка сутрин сядат да изпият кафето си в някое от лъскавите кафета по „Витошка", поставяйки на масата вестник и калъф за очила. Сигурно си поръчва капучино или по-вероятно черен чай с мляко, казва учтиво „Благодаря!" на лачената сервитьорка и дори не поглежда към задника й, колкото и да му се иска.

Борис го побиха тръпки от срам. Срам го е от такива споковци като този. Решава, че е време да си ходи. Тъкмо излиза и някой го бута. Има толкова много народ. За да запази равновесие, момчето маха с ръце, случайно докосва момичето, което тъкмо влиза в бара. Милена се обръща. Борис се усмихва, опитва се да й обясни какво точно е станало, но получава мълниеносен шамар. Изненадан и леко зашеметен от неочаквания удар, той се хваща за бузата. Онази се фръцва и продължава напред.

Борис излиза. Той е по-скоро озадачен, отколкото ядосан. Навън е адски студено и мъгливо – този шибан режещ вятър откъм Витоша. Чувства се гадно. Решава да мине през "Червеното" до 26-ти блок. От главата му не излиза мисълта за случилото се на излизане от "Строежа". "Мама му стара, защо тая трябваше да бъде толкова изнервена?! Какво толкова се юрка за глупости... Момичетата са си точно такива! Уж мразят да си директен и нагъл, но те никога не правят първата стъпка. Не можело така. Чакат всичко наготово. Ако пък първо се опиташ да се сприятелиш и успееш – после край. Ставате приятели. Ако пожелаеш нещо повече – не вървиш. Не

те приемали така... “Само приятели” – най-ужасната изтъркана и гадна реплика на света.”

Борис предпочита, като го режат, да му кажат, че е грозен и тъп олигофрен, пред това да му обясняват колко е точен и как не искат да си развалят приятелството. “Всичко става, защото те опознават. Знаят те какъв си и вече не си интересен. Не си загадка за тях. Както на опитния ловец, така и на тях не им прави удоволствие да преследват опитомен дивеч. Те се целят към онези диви, опасни и неразгадаеми животни.” Борис намира всичко това за ужасно смешно и тъпо. Цялата тази работа – момчетата да свалят момичета и момичетата да се правят на недостъпни... Всички онези улави селяни, които киснат по кафетата и само зяпат момиченца с прилепнали по тялото дрешки. Цялото това нещо си идва от един инстинкт – този за възпроизводство. Животните го имат абсолютно същия. Достатъчно е да видиш напролет как някое мъжко врабче подскача наперено около някое женско, а то се прави, че не му пука. Накрая обаче женското му пуска, защото иначе няма да имат потомство. Животните, които са слаби и не могат да си намерят индивид от противоположния пол, озверяват и умират в самота. Когато човек се влюби нещастно, той иска да се усамоти и да умре. Има чувството, че светът е свършил. А то е просто един инстинкт, съхраняващ закона на джунглата – по-силният оцелява, слабият го духа, но само ако има късмет.

Борис стига до „Червеното” – дървено бунгало, сковано за временно и останало за постоянно. Наричат я “комунистическата пицария”, защото там правят пици „както от едно време”. Евтини са. Блатовете им са толкова дебели, че понякога тестото вътре остава сурово и се залепя по небцето. Шунката и кашкавалът по тях не изглеждат като красиво препечените пъзели, които ти сервират в „Дон Домат”, но са в доволно количество, способно да утоли и най-свирепия алкохолишки глад. Местенцето е на

самообслужване и е денонощно... Борис влиза, поръчва и сяда на единствената свободна от петте дървени масички. Докато чака пицата, чува как едното от двете момчета на съседната маса пее "No woman no cry". Знае какъв е смисъла на текста – жено, не плачи. Знае и как се тълкува в България – няма жена, няма рев. Това е горе-долу в синхрон с настроението му, затова той се заслушва по-внимателно в разговора им.

Глава 11: Любовта 1.0

Кирил поглежда приятеля си и отново забива поглед в пицата. Още не я е докоснал. Затова пък пепелникът е пълен догоре.

- И що ми го пееш това?

- Виж... Ти си ми най-добрият приятел. Помня те като момче, изпълнено с енергия. Беше един жизнен и весел. Търчеше наляво-надясно... Мама му стара – виж се сега! Откога не си се бръснал? А и преди мразеше шибаните цигари! Сега какво правиш? Това е третата ти кутия за днес бе, човек!

- Цигарите запълват празнина... Когато стоиш с някой на кафе и нямате какво да си кажете, или се усетиш празен, просто вадиш цигарата от кутията и я палиш...

- Нямаме какво да си кажем ли вече? Ти съвсем деградира... Мръсен депресант! Всичко си го правиш сам... Минало – свършено, разбра ли! Зарежи това веднъж завинаги, мама му стара!

Кирил отпива една голяма глътка от студената бира. Дръпва от цигарата си. Бавно издишва дима и се усмихва налудничаво.

- Искаш ли да ти разкажа една приказка?

Някога, отдавна, далече, имало едно царство. Наричало се Огненото царство. Негов владетел бил Огненият цар. Той бил могъщ магьосник и мъдър управник. Преди всичко обаче бил добър и обичал всичко в своите земи. А те били красиви. В

огненото царство била вечна пролет. Имало прекрасни и необятни гори, пълни с приказни растения и животни. Това била магическа страна, където всичко красиво и добро от приказките и легендите намирало покой. В древните гъсти гори живеели мъдрите елфи. По яркозелените поля, наситени с аромата на младост, по цял ден танцували красиви самодиви. Дълбоко под земята джуджета си проправяли път, копаейки безкрайни тунели, пълни със скъпоценни камъни. В прозрачните води на езерата и реките русалки и самодиви пеели песни, прославящи красотата на живота... Огненият цар не воювал. Той нямал граници на края на владенията си и пускал всички свободно да преминават през тях. Владетелят бил ужасно гостоприемен. Столицата на царството му била прекрасна, построена изцяло с помощта на бяла магия, пълна с красиви паркове и фонтани. Там се издигал и дворецът на огнения владетел, откъдето той наблюдавал процъфтяващата земя и се радвал на живота и на добрите стари приятели – владетелите на съседните кралства.

Един хубав ден на вратата на двореца се потропало. Огненият цар отворил портата, а на прага стояло най-магнетичното и красиво същество. Тя се казвала Любов. От думите й царят разбрал, че е скитница, която дири покой за себе си и за своите приятели, които обаче не махали качулките си, защото носели със себе си страшна тайна. Огненият цар имал чудесни земи и добри съседи, но въпреки това се чувствал малко самотен. Виждайки Любовта, Самотата си тръгнала прогонена и той с радост настанил в двореца скитницата. Разговарял с нея дълги часове и черпил сили от мъдростта й. Привързал се към нея. Живеел заради нея, предоставил й пълната власт да прави каквото поиска, а сам той се качил на най-високата кула в замъка, която се извисявала над пухкавите розови облаци. Оттам наблюдавал разхубавяващото се царство.

Земите започнали да раждат двойно повече плодове. Дърветата станали още по-високи и зелени. Водите били по-бистри от сълза, а вкусът им – по-сладък от мед.

Щастлив, Огненият цар пренебрегвал съветите на съседите си. Те се опитвали да обяснят, че любовта не бива да има такава власт и че той трябва да бъде по-предпазлив с нея. Владетелят бил възприел любовта като свято божество. Мислел, че съседите завиждат. Оградил владенията си с ръждива бодлива тел. Спрял да слуша съветите на приятелите си, а после рухнал в тежка безметежна дрямка.

В това време Любовта тъчела своите магии. Тя проникнала все по-дълбоко и по-дълбоко в царската съкровищница, додето стигнала до мястото, където владетелят пазел сърцето си, обгърнато в топли, красиви, червено-лилави пламъци. И така Любовта започнала да тъче магии около душата му...

Малко ли, много ли спал Огненият цар, не се знае. Събудил се от тревожен камбанен звън, обявяващ тревога. Стреснат, уплашен, потресен, той скочил от балдахина и огледал земите си, зъзнещ от мразовития вятър. Вече нямало розови облаци. Вечната пролет си била отишла завинаги. Небето било черно като катран, прорязвано от огромни светкавици. Изсипвал се постоянен порой. Ту огромни ледени късове, ту огън и жупел. Реките и езерата били изпълнени с отрова. Нямало ги красивите фонтани – столицата била задушена от блата и мочурища. Горите вече не били зелени, а студени и мрачни. Силуетите на гниещи голи дървета стърчали някак заплашително като надгробни камъни, а под тях се валяли разядените трупове на елфите. Полята се превърнали в пустини. Пещерите се срутили, смазвайки работещите под земята джуджета. Огненият цар залитнал и за малко не паднал от кулата, където бил проспал унищожаването на царството си. От миризмата на гнилоч

и разядена плът му се гадело. Потърсил любовта. Искал да разбере какво се е случило.

Любовта обаче я нямало. Била си отишла, отмъквайки със себе си сърцето на огнения владетел. Останали само приятелите й. Когато царят се обърнал към тях, те се разкикотили с пукащ смях, изпълнен с ирония и унижение. Свалили големите черни качулки и разкрили лицата си. Това били Болката, Скръбта, Ужаса, Оборкването, Унижението и всички останали членове на черната банда. Заедно с тях от своето странство се завърнала и Самотата, по-силна от всякога. Нещо пронизало гърдите на Огнения цар. Паднал на колене, а черната банда се нахвърлила върху него. Късали с дългите си черни нокти, гризяли с гнилите си жълти зъби, убивали го... Тогава на помощ дошли най-верните му приятели от съседните царства. Трудно, но все пак преборили магията на черната банда. После помогнали на жалката, хленчеща пихтиеста маса, бледа сянка на предишния велик владетел, да стъпи на крака.

О, той искал да се бори, но сърцето му го нямало, нямало го огъня. Тогава дошла Яростта. Тихата, хладна, студена Ярост. С нейна помощ и с последните си сбрани магически сили Огненият цар нападнал черната банда и я прогонил от владенията си. Яростта ги покрила с лед и злобен студ. Огненият цар усвоил магията на студа и си направил ново сърце – грозно и уродливо парче лед на мястото на старото.

Днес Огненият цар все още съществува. Ще ми се да кажа, че живее, но не е точно така. Стои озлобен, саркастичен, самотен и нещастен на трона в своя замък. Из коридорите на двореца се гонят призраци от миналото и техният кикот достига до него. Любовта и черната банда понякога идват, присмиват се на безпомощния старец, но после милостивата Ярост ги прогонва. А

величественото огнено царство вече не е нищо друго освен тиха ледена пустош...

Разбира се, Кирил не разказа всичко това. Ако го беше направил, най-вероятно щеше да прозвучи като девствен педал. Той не би си позволил подобно нещо. Всъщност говореше за любовта, как тя е във всеки от нас, как я даряваме, олицетворявайки чувствата си с човешко лице и душа. Обикновено инстинктът за самосъхранение и суетата цакат всичко останало, така че родителите на Кирил могат да бъдат спокойни – на момчето му предстоят дълги години стандартен живот с много нормални неща.

- Е, наистина си бил влюбен.

Кирил мълква. И двамата мълкват.

- Кириле, знаеш ли какво си мисля понякога? Да избягаме. Да оставим всички тъпотии назад. Един ден. Без да казваме на когото и да е. Просто да се махнем. Да изоставим живота си тук. Всичките ни проблеми просто ще останат тук. Никой няма да ни види повече и няма никога да разберат къде сме избягали. Ей, така. След много, много години може би да се върнем, постигнали нещо, може би достигнали равновесието, което тук не можем да намерим. Да хванем някой самолет за САЩ, Нова Зеландия или Австралия. Само аз и ти и нищо зад нас, притежаващи само себе си. Да започнем да градим един нов живот в една нова страна. Ще се блъскаме, ще работим като добичета и може би ще успеем... Може би ще успеем в нещо – любов, щастие, пари... Няма да повтаряме старите грешки. Ще работим нелегално и толкова много, че няма да ни остава време да бъркаме в старите рани. Знам, че сега ти звучи жестоко и няма

да ми повярваш, но с времето всичко минава. Дори и любовта.

- Прав си – всичко минава, но рядко се връща. Иначе искам...

Но Кирил знае, че няма да се реши на подобно нещо. Липсва му и смелост, и самоувереност. А и болката все още е твърде силна. Усеща любовта като физическа болка. Ето така той разбира истинската романтика. Не вечеря на свещи или вечер пред камината. За него романтик е онзи, който е изпитал истинската чиста болка. Тогава, когато усети духовното разочарование като физическа нужда да се самоунищожи, за да премахне болката, сковала цялото му тяло, за да спре сълзите и просто да си почине. Да избяга от самообвинението, срама, самосъжалението. Да спре многото въпроси без отговор и смисъл. Да прикрие факта, че любовта го подмина и никога няма да се върне – нещо очевидно, което не иска да си признае, защото просто ще полудее.

Кирил си спомня последния Свети Валентин. Шляеше из мръсната по февруарски главна. Кичът бе ужасяващ! Ята от розови heart shaped балони се рееха над предприемчиви роми. По земята се валяха мърляви трупове на плюшени играчки, изсипани от чантата на поредния амбулантен кариерист. Току пред входовете на арт галериите се въртеше нестихваща търговия с лигави картички – валентинки, чиито английски послания бяха отпечатани в Китай. Екзалтираната тълпа пред театъра дори не поглеждаше към плакатите за следващото представление. Наместо това хората се бяха скупчили около ръждясала сергия, вкопчени в борба за последните генно изнасилени рози без бодли. Вратите на магазините за парфюмерия и козметика зееха отворени въпреки зимата, а собствениците им изживяваха своя годишен оргазъм. Опашки от нетърпеливи лачени и наточени "любовници"

обсаждаха кръчмите, пицариите и баровете в опита си да резервират място на първия ред за предстоящата вакханалия. Оргия, в която някой щеше да бъде набит, друг щеше да забременее, а трети щеше да прихване неловка болест. Вечер, в която всички дружно щяха да се напият и надрусат в чест на свети Валентин. Сцената се разиграваше под бездарен чалга съпровод, чиито ритми и емоции – клишета се разнасяха из вратите на Payner магазините като миризма на мърша в горещ летен ден.

Чалгата не е любов! Тя е отблъскващ комерсиален кич! Свети Валентин не е идолът на влюбените, а богът на комерсиалните манипулатори, впили зъби в деградиралите човешки емоции!

Отвратен, Кирил си тръгна. Пътьом купи няколко бутилки тежко червено вино, спагети и ароматизирани индийски пръчици, за които успя да се пребори. Прибра се и веднага започна да наглася playlist-а за довечера. После, докато слагаше спагетите на котлона, наля от виното, за да тества дали вкусът му си върви с "Come as you are", "Black", "True love waits", "Цялото небе" и "Мини тяло". Когато всичко беше готово, угаси лампите и притаен в топлия уют на ароматните восъчни пламъци, я зачака да дойде... Тя естествено не знаеше за това.

Човек обича само и единствено заради себе си. Обича, защото иска да обича, лети в блажения простор, защото иска да лети, и после страда, ако желае да страда. Но отсреща няма човек. Там влюбеният намира само една представа, един идеал, една мечта. Човек е влюбен в мечтите си, защото само те носят спомена за онова, което наистина сме. Понякога един успява да олицетвори мечтите си в друг. Понякога се оказва, че не играе single player. Това не прави любовта по-малко първична или егоистична... Със сигурност обаче е твърде различна и безкрайно по-истинска от чалгарското soft порно и миризмата на китайски плюш.

- Кога за последно си плакал?

- Официално или неофициално?

- Неофициално.

- Преди две седмици от яд. Бях изключително пиян. Бях легнал, а нищо не вървеше... Както и да е... А ти?

Кирил помълча известно време преди да отговори.

- Вчера. За първи път от четири години. Мисля си, че ние, момчетата, не плачем, защото от малки ни втълпяват, че трябва да сме твърди. Истински мъже. Това ни кара да крием чувствата си дълбоко в нас. Дори и да желаеш да плачеш, знаеш, че не можеш. Знаеш, че буцата ще заседне в гърлото. Очите ще се насълзят и след това ще преглътнеш всичко, като парче разтопено желязо, което ще продължи да те изгаря отвътре...

- Какво стана вчера?

- Ами, след като се разделихме... Тръгнах пеш към квартирата. Беше студено. Виждаха се звездите – далечни и студени. Все едно надничаха през облаците надолу. Толкова далечни и студени... Безучастни наблюдатели. Високи. Недосегаеми. Космосът... Огромно пространство. Представяш ли си? Тихо, пусто... Изпълнено със самота и безметежна тъга... Така чувствам и сърцето си и себе си. Далечен... Сюрреалистичен. Все едно от света ме дели дебела стъклена преграда. Потънал съм в собствената си черна дупка от меланхолия и депресия... Казват, че един ден слънцето ще погълне цялата слънчева система, ще я

разгради на атомчета и ще я повърне някъде на злокобни газове... Виж... Колко много неща в живота на един човек могат да се превърнат в червени гиганти или черни дупки... Любовта, болните амбиции, мечтите, с които си живял... Всичко, което те изпълва с живот, един ден може да ти го отнеме...

- Кажи ми за снощи.

- Ами, нищо... Мислех си за всичко това. Лицето ми беше замръзнало. Дори не усетих първата сълза преди да почувствам соления вкус върху устните си. След това падна още една и още една... Очите ми се замъглиха. Буцата се отприщи. Спонтанно. Както в "Боен клуб". Усещах как всичко се излива навън. За миг си помислих, че това ще ме пречисти по някакъв начин. Вместо това ме заболя още повече. Но плаках. На пук на обществото, на всички, които биха ми се присмели, на всичко гадно. Достигнах кулминацията на депресията си и се почувствах щастлив... Напоследък се пристрастих към всичко това – да ми е гадно, да не мога да понасям света, да съм обиден на живота...

- Май той ти е обиден на теб...

- Не знам... Това е мазохистично удоволствие. Все едно си се порязал, докато се бръснеш. Гледаш как ярката червена кръв се стича по лицето и се смесва с бялата пяна... Красиво е.

- Ти си луд.

- Всички са луди. Откъде знаеш, че всички не са луди, а аз не съм единственият нормален в целия шибан свят...

- Не знам.

- В Несебър имам едно любимо място. Една порутена църква. Строена е още от византийците. Лятото стоях там в руините. Беше доста късно вечерта. Нямаше хора. Бях купил водка. Пиех изгарящата течност, а заедно с нея усещах депресията. Но не както обикновено. Усещах болката и меланхолията физически, разбираш ли... Усещах жлъчния, отровен вкус в тялото си. Продължавах да пия. Чиста изгаряща водка... Напих се като една свиня. През цялото време си представях как всичко се случва като на кино. Как тя идва, обсипана с ореола на звездната светлина, за да ме спаси от тъмнината. Започнах да намразвам киното – всички тези филми, които ни учат, че доброто побеждава, че истинската любов винаги е щастлива, макар и изтерзана, че ако дадеш всичко от себе си няма начин да не постигнеш своето. Всичките книги на Паулу Коелю са един комерсиален боклук, водещ до масово затъпяване. Карат те от малък да си изградиш една розова представа за света, а когато се сблъскаш с действителността, се оказваш напълно неподготвен, разкрачен и надупен. Всъщност точно тогава, в Несебър, разбрах какво означава да пораснеш. Преди мислех, че всичко, което съм градил в продължение на толкова дълго време, се е срутило върху мен, премазало ме е. Знаеш ли кое е най-лошото? Аз всъщност никога нищо не успях да изградя. Никога не съм бил близо до единствената мечта, към която сляпо съм се хвърлял. Сам пред себе си преиначавах истината. Защото така исках. Бях глупак и лъжех себе си, защото я обичах. А имах принципи. Никога да не скачам на цели, за които явно нямам сили.

Тя бе такава. Опитах да надскоча себе си и платих. Всеки си плаща, когато се опита да кривне малко от пътя, начертан от шибаната съдба. Лесно е да изгубиш нещо твое. Трудното е да изгубиш нещо, което никога си нямал, което дори не знаеш как изглежда и след това да продължиш да живееш и да откриваш смисъл в нещата. Онази църква в Несебър... Бях толкова пиян, че просто се проснах до една от стените. Таванът е напълно срутен. Нямаш представа как вятърът виеше в руините. Колко ярки и нереални ми изглеждаха студените звезди. Синьото на космоса се изсипваше на талази и оцветяваше пространството, точно както вампирът от Soul Reaver, когато влиза в паралелната реалност – сещаш ли се? Имах чувството, че се намирам в приказка. Мислех, че съм попаднал на призрачно място, далече от всичко и всички. Имаше много котки. Може и да съм сънувал, бях изключително пиян, но помня много котки. Гонеха се в тъмнината. Тупуркаха с лапички край мен. Беше толкова красиво, човек...

- Знаеш ли, Кириле... Ти говориш, че си изгубил момичето, което си обичал, и това е така. Ти обаче не си изгубил мечтата си. Всеки човек си създава представа в съзнанието за своята идеална любов. Разбираш ли? Това, което той очаква, когато срещне идеалния човек – къде ще ходят, за какво ще си говорят... За всеки тя е различна. Зависи от възпитанието му, от това с кой и къде е пораснал, от целия му живот. Ти трябва да свикнеш с мисълта, че не тя няма да тръгне с теб. Съвсем не. Всъщност ти няма да тръгнеш с нея! Разбра ли! Защото не те заслужава. И не го казвам в баналния смисъл... Тя може да е прекрасна във всяко едно отношение, но вече

ти е изневерила. Нямам предвид с друго момче. Просто е изневерила на мечтата ти. Тя не се вписва в нея. Нейната мечта е коренно различна. Разбираш ли? Тя просто не е момичето, което търсиш.

- Така де. Но аз как мога сега да спра болката? И как мога да намеря сили да търся идеалното момиче, чиято мечта да е близка до моята? И как мога отново да намеря смисъл?

- Нямам представа.

Глава 12: Заблуди 1.0

Ана поглежда към малкото дървено заведение. Тук винаги има хора. Дори сега, толкова късно вечерта. Студено е. Момичето трепери. Загръща се по-плътно в изчистеното си fashion палто. Тя ненавижда този яростен студен вятър. Обича снега, но зимата й е интересна само до края на празниците. След това й дотяга. Малката дървена пицарийка остава назад като изолирано островче от светлина, което бавно се топи в лепкавата мъгла. Ана поглежда часовника си и ускорява крачка. Вече закъснява, а Любомир я чака. Любо е свестен – добър и точен. Нямат никакви проблеми в отношенията си – напротив. Всеки ден са заедно, разбират се, пасват си. Приятелите им се радват за тях. Ана не беше излизала с момче като него преди. Той е умен и забавен. Прави всичко възможно, за да разбере дали тя се нуждае от нещо, дали е добре. Любо е толкова внимателен, че понякога чак я изнервя. Така обаче е по-добре. По-добре от някой надъхан идиот, някое властно животно, което да я третира като вещ.

“И все пак колко ни е трудно да си казваме, че се обичаме. Почти не се случва. Толкова рядко... И като си го кажем, звучи едно странно и неестествено.” Ана се мръщи. “Какво е любовта? Една болезнено лекомислена емоция, объркващ порив, който те изкарва из равновесие. Светът, в който живея, изисква сигурност, точност, яснота. Не искам да се измъчвам с въпроси без отговор. Не искам да бъда наранена отново! Любовта или е нещо, което се случва само на другите, или въобще не съществува.”

Преди Ана търсеше любовта, но после се отказа от тази напразна гонитба. А Любо наистина е точен. Дава й сигурност. Хубав е, емоционален, интелигентен – всичко, което някога е искала. Ана

обаче не може да разбере защо понякога, когато не са се виждали от много дълго време, изпитва желание да не го намери щом го потърси. И мрази да си говорят по телефона. Понякога мисълта за Любо й тежи, едва ли не е бреме.

“Не – нямам основание за това. Това трябва да е любов! Колко съм глупава, колко е несериозно да мисля за тези неща! Ето, че сега той ме чака. След малко ще бъдем заедно и всичко ще бъде наред. Всичко после, до края на вечерта, ще бъде наред...”

Дълбоко в душата й нещо се опитваше да й каже, че това е грешно. Гласчето шепнеше на Ана, че рано или късно тя ще причини болка на себе си и на него. Онова, което бе чула в някакъв филм – че не можеш да търсиш любовта там, където я няма... Това не й даваше покой. Човъркаше я. Всъщност заобиколният път, по който е поела, обикновено е безкрайно по-дълъг и завършва пред сивите порти на пропиляното време и старостта. Но Ана няма време да мисли за това точно сега. Любо я чака и тя бърза към срещата им.

Глава 13: Заблуди 2.0

Едно малко момче стоеше будно в дългите зимни вечери с чело, прилепнало към ледения прозорец. Колкото по-студена бе целувката на стъклото, толкова по-силна беше надеждата, която караше сърцето му да подскача от вълнение. Детските очи изпиваха черното небе. Припреният поглед шареше в непрогледния мрак, нетърпелив да улови нежната, фина белота на първата реещa се снежинка. Любо се сепваше изплашено, щом му се стореше, че високо в небето блещука заблудена звезда. Взираше се дълго и упорито, докато не се убеди, че се е объркал и че облаците са обгърнали небето над него.

Накрая, в ранните часове на новия ден сънят го преборваше. Момчето внимателно дърпаше завесите на детската си стая – достатъчно плътно, за да бъде още по-уютно, когато се сгуши под дебелия юрган, но винаги с пролука, за да може и легнал да наблюдава навън и да чака снега, докато очите не се премрежат и сънят най-после не обгърне нетърпеливото му сърце в успокояващите прегръдки на детската чистота.

Понякога, точно в такива вечери, снегът идваше. От небето започваха да се сипят изящни ледени кристалчета, вплитаха чистотата си и засипваха грозния град, заглушавайки всичко освен зимния шепот на ледения вятър.

На другата сутрин, когато Любо се будеше, не бързаше да отваря очи. Първо се стремеше да усети дали в стаята е студено. Ако беше по-студено от предния ден, сърцето му се изпълваше с надежда, но това нищо не значеше. Тогава се вслушваше внимателно в звуците, които долитаха отвън. Доловеше ли ги приглушени и влажни,

някак забавени и нереални, сякаш времето спира, детето се изпълваше с непонятна, обземаща, чиста радост. Скачаше, разпилявайки юргана, за да залепи чело на запотеното стъкло, отваряше широко очи и вперваше жаден поглед в парцалите, а белотата го заслепяваше с магическо щастие.

С часове стоеше на прозореца и ревниво наблюдаваше любимия сняг, най-чаканият зимен подарък. Детското му сърчице потреперваше гневно щом видеше хората да газят в снега или да разчистват входовете на блоковете си. Любо се натъжаваше щом другите деца изскачаха от домовете си, за да се гмурнат в белия петмез. Нима другите не се трогваха от бялото съвършенство, от чистотата на тази магия? Нима само неговото съзнание забелязваше тази хармония, нима само момчето се страхуваше да докосне снежното съвършенство или да извърне поглед, за да не изчезне като мимолетно видение от книгата с приказки?

Любо е притаен в леглото. Дланта е натежала кротко от чашата водка, в която се гонят няколко ледчета. Той не усеща гъдела на струйките емоции, които бликват от очите, за да погъделичкат страните му преди да умрат. Плаче, докато замъгленото съзнание вяло се мъчи да улови някой от реещите се наоколо спомени. Мозъкът ги визуализира като бледнеещи кадри. Потрепват по стените на тъмната стая, сякаш прожектирани от онези старите апарати, които работят с крушка от фар на трабант. Мекото им сияние се преплита със светлината на нежните коледни лампички, в които отдавна не вярва, но и никога не пропуска да закачи край прозореца по празниците, а после забравя да махне още няколко месеца.

Багри утопия, захранени от алкохола, магически фреймове забравено щастие, гаснещо откровение, детска любов, която съзнанието му вяло се мъчи да улови. “Снегът ми липсва. Липсва

ми много. Дори и сега, дори когато малки и уродливи, но въпреки всичко безкрайно нежни късчета крехък протест, успяват някак да се изплъзнат на цивилизационната цензура "глобално затопляне", за да сгреят човешките души с ледената си белота. Всъщност снегът ми липсва точно сега, липсва ми повече от всякога!"

И така, пиян, тих, циничен към собствената си слабост, заслушан в "Any Other Name", която се върти на repeat, той е зареял поглед през притворените дрипави пердета. Там вижда снега. Дрипави парцалчета, които танцуват – бели светулки, чезнещи из морето от емоционален човешки мрак. Любо гледа навън и тихо ридае. "Тъжно ми е, защото именно откровението, към което се стремях, за да съхраня магията, ми разкри, че и Коледа е лъжа, от която един комерсиален мит се е възползвал. Тъжно ми е, защото няма как да усетя отново снега. Тъжно ми е, защото дори снегът не съумява да трогне и стопли изстиващото ми сърце. Тъжно ми е, защото съм твърде пиян, но отново не мога да вкуся от простичкото щастие, в което се давех без капчица алкохол тогава, преди, още, когато пламъкът на любовта в крехката детска душа не беше повяхнал, а всичко бе толкова истинско. Ана всеки момент ще е тук. Изобщо не знам какво да я правя сега. Дали да й отворя въобще щом почука или просто да се направя, че ме няма?"

Глава 14: Огледало

Проклетият вятър не го оставя да си запали цигарата. А ето, че заваля и сняг. Закъснял, нечакан, недоносен. Рангел се мъчи със запалката, разбира, че няма да стане и я захвърля с ярост към ръждясалите железа на спирката. Запалката гръмва със странен сух пукот, който стряска Ана, която точно минава. Момчето понечва да й каже нещо, но извинението застива на устните му – не си заслужава, а и момичето бързо подминава нататък. Рангел се притаява под заслона.

Представя си спирката рано сутрин. Вижда рейса в далечината. Хората, тези толкова еднакви и сиви същества, започват да се бутат неистово. Търсят място, по-добра позиция, за да се качат в претъпкания автобус. Във въздуха се усеща напрежение. Рейсът спира. Започва истинска битка. Хората викат, бутат, блъскат, късат, псуват... Колко са жалки, набутани вътре и залепени за мръсните потни стъкла.

Рангел спира да си представя. Сега е влажна и студена вечер. Вали дрипав сняг, мъглата чезне като цигарен дим, черните облаци я изсмукват. Спирката е стара и самотна. Вятърът вие в ръждясалите железа. Мястото изглежда сякаш е откъснато от реалността, забравено някъде далече, отвъд настоящето. Сега и тук му харесва.

Рангел мрази цялата лудост на глобализацията и човешкия прогрес. Струва му се твърде неестествено. Усеща го така. Забързано нанякъде, но накъде по дяволите?

Усети ужаса на глобализацията най-вече, като замина да учи в Германия след 11 клас. Родителите взеха заем, за да докажат пред посолството, че детето им има пари за следването, но ги върнаха

веднага след получената виза. Рангел така и не намери време да учи, не му оставаше от нелегалната работа, която беше хванал, за да се издържа. Е да – намери Европа. Развитият стар континент го преглътна като мазна никотинова храчка, напираща по време на служебна вечеря – западния свят, към който България така сляпо се стреми. Германия с необятните подземия. С метрото, от което слизаш и през катакомбите от обичайни подземия и скучни паркинги директно влизаш в офиса. Така германците прекарват почти целия си ден под земята. Заедно с плъховете. Унесени в мисли за лятната отпуска на някой екзотичен остров. Споделят мечтите на сенките си, от които им е трудно да се разграничат.

Рангел се плашеше от огледалото. Страхуваше се, че ще види една от изплютите сенки, в които се давеше. Сив силует – сух и бездарен кавър на онова, което е бил.

Запозна се с едно момче. И той беше българин. Изнервен – живееше там твърде дълго. Несигурен, треперещ, чуплив. Очите му не спираха да шарят. Погледът се вреше навсякъде, но виждаше малко. Обикновено в ръцете си имаше нож – пеперуда, която не спираше да пърха сред нервните пръсти. Представи се на Рангел отсечено и неритмично, като нащърбено CD.

> - Аз пуша. Пуша ганджа. Пуша трева. Пуша, пуша, пуша. След това спирам да пуша. Започвам да блъскам във фитнеса. Блъскам, блъскам, блъскам. Иначе ще полудея. Все гледам да не съм сам. Не обичам да съм сам. Имам квартира, но гледам да не живея там. Гледам да съм с някой, мъча се винаги да спя при приятели. Ако остана сам, ако погледна в огледалото и ще взема да се наръгам.

И той спонтанно промуши въздуха няколко пъти, а острието свистеше на милиметри от гърдите му.

Мина време. Рангел се погледна в огледалото. Видя същия шарещ и нервен поглед. Това го порази. Онова, което го изплаши, бе, че ако поиска, той можеше да свикне там, дори да си наложи да му хареса... Но се върна. Германия с безкрайната си бюрокрация и капитализъм не се различава особено от рухналия комунизъм тук. Вярно, по заобиколен път, но все пак и тя, омърсената и корумпирана човешка демокрация, също успява да постигне идеята на тоталитаризма – да обезличи хората.

Ако заловиш едно диво животно и го бутнеш в клетка, то умира, въпреки че е защитено и има храна в изобилие... Човек не би умрял. Човек обича живота твърде егоистично. Затова той се приспособява. Рангел се махна от Европа. От високия стандарт на живот. Той избяга. На българската граница целуна земята. Надяваше се само да не променят родината му. С нейния "първобитен" ориентализъм. С недостатъците и "недоразвитостта" й. Иска да му оставят поне това, което е в момента. За него то е безкрайно по-добро.

Българинът е човек на крайностите. Когато страната му прие комунизма - безспорно един невъзможен за изграждане строй – българското общество се изпъчи твърдо в идеалите си. Но те бяха изродени идеали, потискащи и мачкащи свободата и дързостта да бъдеш личност. Всички обаче подцениха обсебващия ефект на възпитаващия комунизъм върху съзнанието на малчуганите. В най-ранната им възраст този обществено-социален експеримент налагаше идеали, в които те вярваха, защото изглеждаха красиви и правилни, заставаха пред тях и разчистваха пътя им напред. Правеха света по-ясен, изпълнен с доблест и чест, с борба за свобода и мир.

Разбира се, щом пораснеха малко, идваше и жестокото промиване на мозъците. Идваше обезличаването и мачкането на личността.

Идваше култът към партията... Идваше заблудата и страха... После комунизмът си отиде. И българинът, като човек на крайностите, унищожи всичко. Отколешните идеали бяха сдъвкани и изплюти. В България бързо се възцари дивият капитализъм, подозрително напомнящ на Дивия запад в САЩ от началото на века.

След реалното избистряне на българския етнос към деветстотната година, българинът никога не е бил физически и психически необременен. Стотици години на византийско и турско робство и кратки години свобода, характеризирани с непрекъснати войни, обречени на провал. През цялото това време естественият подбор е оставял живи само онези индивиди, които имат шанс да оцелеят. За да може едно човешко същество да осигури своето физическо оцеляване и възпроизводство (и така да задоволи своите закодирани нужди) в подобна крайно враждебна среда, то трябва да притежава определени специфични качества. Оцелелите са били жилави и донякъде безскрупулни към самата си личност хора – индивиди, които са развили своята хитрост до такава степен, че да им помага да държат вечно стиснати очите и ушите си, българи, успешно сложили юзди на закърняващия си интелект, който иначе е можел да ги подведе в опасния порив за промяна.

Такива са били хората, които са успявали да предават гените си на следващите поколения. На самия праг на свободата, гените на порива и стремежа към свобода са изтребени заедно със саможертвата на априлските въстаници, последните техни носители. Каквото е останало, е било доунищожено с балканските и световни войни и то точно преди България да влезе в обсебващото лоно на комунизма.

В голямата си част ние, съвременните българи, сме наследници на хора, които са се специализирали в изкуството да оцеляват. Хора, които са свикнали да търпят и имат богат запас от физическа и

психическа енергия за това – тарикати и нагаждачи, вторачени в първичното и чисто физическо съществуване, символиката на което можем да търсим в популярността на чалгата, корупцията, държавните злоупотреби, селските побои над българи от други населени места и същевременно подлото, лицемерно подмазване пред западните туристи. Причините за всичко това могат да се търсят в болезнената комплексираност на членовете на българското общество.

Историята си е история, но настоящето си е настояще. Няма световна конспирация срещу българите. Ние не сме най-умните и интелигентните. Такива сме каквито са хората навсякъде. Глупаци според рамките на собствените си представи и предвидими според Фройд – все едно. Ние не сме дружелюбни и добри. Ние сме нормални хора, изкривили елементарно националните си традиции – общество, умиращо от идеологически глад. А най-страдащи са младите хора. Намират се в заварено положение. В тях още живеят идеалите на миналото. Мачка ги обаче несъвместимостта им с изискванията на настоящето. И те са объркани. Лутат се между това, което са, и онова, в което живеят, и търсят изход... Но такъв няма.

Глава 15: Масата

Добромир бяга. Не усеща студа и не вижда мъглата. Просто бяга и бяга. Профучава край спирката и продължава нагоре. Пръска дънките и целия си гръб с калната киша. Очите му са потънали в мрачни сенки, скрити в дълбоки бездънни ями.

“Какво? Къде съм? Еуфория... Как съм? Какво удря в главата ми? Пулсът ми. Сърцето ми. Кръв ли шурти от носа ми? Мъгла ли е това по улиците около мен? Или е съзнанието ми? Луд ли съм? Полудявам... Лудостта ли дарява цялата тази енергия? Накъде бягам? Мой ли е този истеричен смях? Докъде ще стигна? Смърт... Къде започва смъртта и къде животът? Ами ако те са като доброто и злото... Защо хората казват за нещо, че е зло? Ами ако точно то е добро... Кой им налива в главите всички тези глупости? Истерия ли? Да... И смъртта... Тя не започва, когато умираш... Тя започва с деня на раждането ти. Ти не живееш, не растеш, не се развиваш, а още от бебе просто умираш, а животът е предсмъртната ти агония...”

Добромир спира изведнъж. Главата пулсира така сякаш ще се пръсне всеки момент. Очите са насълзени от студения вятър и бягането. В гърдите му пари. Трудно поема въздух. Усеща как от носа се стичат тънки струйки кръв. Вкусва ги в пресъхналата си уста. Гади му се от умора. Пада на колене в кишата. Цялото тяло трепери. Всяко мускулче го боли. Всяка жила е обтегната до болка.

Смътно осъзнава, че се втурна още от началото на студентски град, близо до първите блокове на УНСС. Беше прехвърчал покрай университета, параклиса и кафенетата на четворката. Сега се намираше чак пред “Баба Яга”. Потта по тялото изстива от вятъра

и студа. Трябва да се прибере. Да си вземе един душ, ако има топла вода. Да се наспи... Дишането му се успокоява. С мъка Добромир се изправя на крака.

Понякога лудостта идва и носи със себе си яростен гняв. Внезапно, нечакан, той завладява цялото същество. Обсебва съзнанието му и го притиска. Не оставя и глътка въздух. Просто го дърпа надолу и надолу и надолу, докато не се удави в безсмислието на болката. Пада и пада дълбоко в собствената си черна бездна. Агресията го обсебва и ръководи. Агонията... Желае да унищожава, да руши. Единственото, което наистина иска да затрие е собственото си същество. Желае да се наранява, да вижда кръв, стичаща се по безличното му лице, иска да вижда гаснещите си очи. Желае да усеща болката в горящите си дробове...

Какво търси? Защо го търси изобщо? Къде изчезна момчето, което гледаше звездите? Кой уби човека, който се радваше на всичко дребно? Как изтече и последната капка смисъл? Кое събуди звяра, който изглежда сякаш ще остане тук завинаги? Вие от болка и самота. Сега е животно, което в дългата си предсмъртна агония ще унищожи още стотици красиви спомени, на които отдавна мъртвият човек би се радвал. Сега е същество, впило ноктите си в презрения живот. Спи дълбоко, заключено в собствените си кошмари и чака някой да го освободи. Не, не някой. Чака смъртта.

Често преди му казваха, че е време да порасне. Добромир не обича "порасналите" хора. "Закъде бързат всички? Искат да станат големи, твърди, железни в държанието и мислите си. Наместо това стават суетни, егоистични, скучни в протокола на своето ежедневие. Толкова ли бързат да остареят? Толкова ли бързат да умрат? Аз не бързам за никъде. Нека всички да ме мислят за дете. Аз се харесвам такъв. Не искам да загубя детското в себе си. То е най-хубавото, което съм имал и до което някога ще се докосна."

Добромир обича да ходи сам в планината. Някъде високо, далече... Близо до селото му в Родопите има археологически разкопки. Планината е обитавана от хора още от най-дълбока древност и е заредена с огромна енергия, която той усеща с цялото си същество. Гъстите гори още пазят останките от древните римски пътища. В дебрите им са притихнали руините от селищата на траките и византийците. Легендите разказват, че някъде там се намира и храма на Дионисий, който е бил голям религиозен център – символ на отминалите векове. Бил построен също като храма в Делфи – върху цепнатина, от която излизали пари. Благодарение на тях жрица можела да предсказва бъдещето. Към храма се насочвали цели кервани с фанатични богомолци. Всеки от тях пренасял скъпи дарове – тонове от злато и сребро. Хиляди изящни статуетки и накити.

Добромир обикаля все по-дълбоко и по-дълбоко в гората. Понякога спи в изоставени планински кошари или заслони. Страхува се от тъмнината. Когато е сам далече в балкана, винаги е напрегнат и се стряска като диво животно от всеки шум. Често, щом замръкне високо, се пита какво по дяволите прави там. Сеща се за приятелите си долу, в големия град. Сигурно са в някой клуб. Добре им е. Спокойни са. Пушат и пият. А той се намира в пущинака. Далече... Откъснат. Обещава си, че ако този път се измъкне, никога няма да повтори този кошмар отново. Но винаги се връща. Пак и пак, към този необясним копнеж, към притеглящата сила и магнетичната енергия на планината. И всеки път отива все по-далече. Иска да намери храма на Дионисий или някакви други останки от древността. Не заради съкровищата. Иска да усети духа на миналото. Желае да се докосне до нещо отдавна умряло за човечеството. Обикаля и обикаля. Колкото по-далече стига, толкова повече забравя цивилизацията в себе си. Маха дрехите си. С въглен рисува по лицето и тялото. Опитва да се придвижва безшумно. Избягва откритите места, провира се между

гъстите дървета и храсти. Нехае за кръвта, капеща от изподраната му кожа. А вечерта изпълнените му със страх очи често се отправят към небето, към огромните звезди. Само ако се протегне, ще ги докосне. Понякога вижда метеорити – прегарящи и умиращи светулки. Чува писъците на животните. Когато чуе някой по-странен и силен звук, косъмчетата на тила настръхват. Усеща как адреналинът изпълва очите със сълзи. Става от огъня и отива да види какво е. Въпреки страха. Отива винаги...

Това, което Добромир учи в София, е сухо и скучно. Преподавателите казват, че знанията ще се забравят, но начинът, по който си развил мисълта си, за да ги научиш, щял да ти помогне. Добромир не вижда с какво ще ти помогне една дъска, отрупана с цифри и скоби. Тя по-скоро те кара да затъпееш. Затова и не учи, а разчита на късмет на изпита като всичките си колеги. Опитва се да прилага в действителността всичко онова, което е научил в гората. Но не може. Понякога казва какво наистина мисли за някой, и в училище и сега, след това си носи последствията. В гората всичко е подчинено на природата. Тук всичко се ръководи от парите, от това кой е баща ти, каква кола караш и с какво се обличаш. Всичките тези сноби... Префърцунени и изпростели, напълно еднакви идиоти. И огромните панелни затвори, в които живеят – наблъскани, социално адекватни, но с полудели души.

Това го влудява. Затова понякога Добромир бяга. Объркан, изплашен от сивотата и грозотата, които го заобикалят. Той търси изход. Чувства се в клетка. Притиснат. В хватка, която го задушава.

В училище природно интелигентните деца (не зубърите) винаги намират начин да изпъкнат над масата. Те, разбира се, приемат това за даденост и се чудят на повечето свои съученици, чието крайно проявление на дедуктивна мисъл е: 2+2=4. Природно интелигентните деца стигат до там да презират онези свои

връстници, които не вникват в нещата, не са емоционално ангажирани или пък са тотално примирени с норми и правила – клишета.

Няма нищо по-лошо от възпитание, което се уповава на клишетата. Първични бариери, врязани насилствено в мозъка на всеки малчуган. Такова възпитание дебне, то е винаги там, подрънква с вериги, люлее окови, строи килии. Потъпква човешките сетива, игнорира порива, гаври се с обърканото съзнание, дискриминира идеалите, изнасилва божествената искра.

Креативното заобикаляне на клишетата носи толкова много позитиви. Социални и чисто личностни позитиви, които помагат на природно интелигентните деца да осъзнаят комплексите си, превръщайки се в естествени лидери.

За съжаление природно интелигентните деца са просто деца. Те не долавят, че успехът им се дължи на примирените със сивотата и смачкани от злободневното възрастни. Чичковци и лелки, които не намират време и мотивация да спорят с всезнайковци, оставяйки това за учителите. А учителите, не по-малко примирени и смачкани, са готови да поощрят всеки, който не си бърка в носа по време на час и може да навърже пет-шест думи в изречение, което следва някаква логика, от която ясно прозира определена емоция. В университета природно интелигентните, вече пораснали, деца отново намират начин да изпъкнат над масата. Те обичат да задават хитри въпроси, които уязвяват професорите, търсят логическите противоречия в лекциите на асистентите и често сътворяват унищожителни паралели между реалността и написаното в учебниците, доказвайки категорично несъвместимостта им. Тук природно интелигентните млади хора започват да се сблъскват с инертната маса от обидчиви зубъри – асистенти и професори с неосъзнати комплекси и болно его. Те не могат да си затворят

очите пред акъла на даден всезнайко, който, ако и да е като хуй в гъза им, си плаща таксата, а и явно е купил учебника им – иначе как доводите, които използва, за да разкритикува написаното, биха били така влудяващо неоспорими. Не – те не могат да си затворят очите и няма да го скъсат, но могат с лекота да му забият една тройка за назидание. Но на природно интелигентните младежи им е през оная работа за това. Залутани из приключенията на студентския живот, те са се гмурнали дълбоко в безбрежното алкохолно море, милвано от синтетичния бриз. Там търсят изход от несподелената любов и социално-класовото разделение, чиито абсурди опитват да наврат в матрицата на идеалите, които са си изградили в детството. Матрица, която съзнанието припознава за вярна, но и която е не по-малко безумна и несъвместима с реалността от безсмислиците в учебниците на масата от презрени академици.

В живота природно интелигентните хора нямат никакъв шанс. Това им идва така ненадейно, че неизбежното емоционално залитане в този момент може да се окаже фатално... Животът се грижи за масата, а личността в никакъв случай не е приоритет. Масата от безмозъчни тъпанари с ампутирани емоции е... за съжаление маса. „Колкото повече, толкова повече!" А мнозинството алчно моделира средата за себе си. И всички онези, които са били презирани, защото са първични, глупави, комплексирани, алчни, интриганти, зубъри или просто зли, се оказват могъща армия от шибани зомбита, които няма как да бъдат надвити, защото злите заклинания, поддържащи ги активни и агресивни, са непонятни... Непонятни за някой по-добър от тях. Оказва се, че вярата в доброто е губене на време. Откровеността е глупост. Съвестното трудолюбие противоречи на инстинкта за самосъхранение. Митът, че природната интелигентност е преимущество, се оказва лицемерие. Твърдението, че креативността е плюс, е лъжа. Емоционалната ангажираност е

лудост, а дедуктивната мисъл носи повече болка дори от емоциите... Всъщност борбата за мечтите май е най-голямата грешка.

Понякога Добромир сънува как пада. Има едно гъделичкащо чувство на адреналинова празнота, което зачегърква стомаха му, миг преди да отвори очи... Точно това чувство усети, когато скочи с бънджи. Горкият мозък. Цял живот се бе съобразявал със закодираните в изграждащите го гени нагони, до мига, в който наложи на тялото да се отпусне напред, зарязвайки инстинкта за самосъхранение на тесния брулен от вятъра парапет. Шок и ужас за всяко нормално съзнание, не ще и дума. Мозъкът се почувства предаден от самия себе си, но нямаше време да се обижда, защото ужасът от края надвисна над него. Това го обърка и точно миг преди да изключи съвсем, на помощ се притече въпросната адреналинова празнина, която заклокочи в стомаха. Мозъкът си бе спомнил матрицата на съня, твърде зает да се сети, че това не е сън, а действителност. Чувството светкавично плъзна нагоре и проряза гърдите, удари сърцето на Добромир както тир блъска разсеяна птица, а после се визуализира в мозъка на момчето като най-прекрасният фойерверк, който очите му някога бяха виждали. Съзнанието се отпусна, най-после усещайки абсурда на цялата ситуация. Опияняваща нирвана на съвършен непукизъм се разля из тялото, точно по пътя, по който адреналиновата празнота беше дошла, но в другата посока. Нирваната го изпълни с тишина и покой – хладен покой, в който най-сетне като на забавен каданс осъзна погледа си, вторачен в мътната зелена вода, която се приближаваше все повече.

Добромир си каза „край" миг преди да докосне водата... Миг преди бънджито да го издърпа обратно, запращайки съществото му към реалността... Мозъкът се окопити. Съзнанието се заоглежда с притеснена усмивка да не би някой да беше забелязал моментната

му неадекватност. Добромир обаче не обръщаше внимание, прекалено зает да крещи настървено, щастлив от най-силния емоционален оргазъм, изпитан от него до тогава.

Момчето мечтае земята да се промени. Да живеем отново в свят, в който сами да търсим храната си, а Земята да е покрита с необятни джунгли. Изведнъж напредъкът на науката да изчезне. Както Тайлър Дърдън в „Боен клуб". Добромир иска да стои на небостъргач, покрит с лиани и да гледа далече долу малките фигурки на хора, сушащи еленово месо на някоя изоставена магистрала. Мечтае за свят, в който нищо не е известно, нищо не е задушено от матрицата на злободневието, за земя, на която да излезе от дома си в малкото първобитно селище с меч в ръка, знаейки, че там, отвъд крепостните стени, го чакат прищевките на природата, с които трябва да се пребори, ако иска да яде или да има дрехи. Свят без фалш и престорена смелост. Свят, в който никой не може да се крие зад щита на парите, а само зад собствената си доблест и сила да оцелее. За това мечтае той. Като заспива, мечтата нахлува в сънищата му и той е щастлив. Поне докато реалността не го сграбчи отново.

С нестабилна походка, шляпайки в мократа киша, Добромир тръгва към блока си. Главата му е отпусната. Врата му се люлее сякаш е счупен. „Бог е всичко. Негово е земното и небесното царство. Направени сме по негов образ и подобие. Бог е във всеки. Всеки е част от бог. Всеки е бог. Бог изпитва някой – Бог изпитва себе си. Някой е изгубил смисъл... Някой страда – Бог страда. Аз желая да унищожа всяка своя частица, да я гледам как се гърчи в агония, за да се почувствам поне малко жив. А дали Бог е различен..."

Момчето продължава да се влачи. Мисли за всичко и за нищо. Вдига поглед. Минава покрай един интернет клуб. Над вратата има

голяма и синя неонова табела: „Insomnia“. Под нея стои някакво момче, сигурно излязло, за да изпуши една цигара. „Безсъние ли? Всички спят. Дълбоко... И умират, когато се будят, защото разбират...“ Добромир побягва наново в нощта...

Глава 16: Копче

Васил допушва цигарата си. Мамка му – остана без квартира, а не искат да му дадат общежитие. Не може вечно да досажда на колеги и познати. Затова понякога се налага да спи в интернет зали. Плаща си за нощна, купува няколко кофеинови безалкохолни и отбива вечерта пред монитора. Хвърля цигарата на земята, застъпва я ядно. След това влиза в залата. Сяда пред монитора и слага слушалките. Чуди се каква музика да пусне. Чуди се дали настроението му е кофти или отново влиза в една от онези недиагностицирани клинични депресии. Мисли си за „Плажът". Бягството... Да избягаш... Да се скриеш от меланхолията и сивотата. Да опиташ да се откъснеш от всичко това и да разбереш, че е невъзможно, защото човек е създаден от сивота и изтъкан от пустота... Където има хора, там има и страдание, болка и разбити човешки сърца. Там смисълът изведнъж изчезва.

Васил най-накрая намира, каквото му трябва. Нуждае се от нещо, което да милва депресията спокойно, да я уталожи с целувките си, да я асимилира и моделира до обикновена неприязън. Избра си „Drive" на REM. Нещото се излива от говорителите, за да се влее в тялото като чиста водка в безпаметна и неутрална откъм спомени вечер. Васил усеща безнадеждното. Това опростява нещата за него. Вторачен е в облъчващия син екран. Какво да прави сега? Да се пусне ли в чата? В началото му беше забавно. Говориш си с толкова много непознати хора. Представяш се за какъвто си искаш. Постепенно обаче IRC-то започна да му лази по нервите. Вътре е пълно с депресанти и комплексари. Говорят глупости, бълват ужасно количество простотии, а това го изнервя. От шибания чат се затъпява.

По принцип масата от хора във всяко едно общество са интелектуално късогледи. За тях приоритет представлява задоволяването на най-първичните човешки нагони. В България тези нагони се задоволяват чрез чалгата, клубната „urban“ мода и мутрафонският респект, с който по-силните (физически или материално) се налагат над по-слабите. Това обаче не е нищо ново. Съществуват негови еквивалентни явления в чужбина. Проблемът е съвсем друг. В България е отприщено едно ново течение в балканската комплексарщина. То олицетворява дълбоките комплекси, тресящи както масата българи, така и онези, които са на, над или под нея. Докато чалгата, клубната „urban“ мода и мутрафонщината служат за задоволяване на първичните нагони, то пригледно интелектуалното заяждане в посока унижение на събеседника служи за задоволяване на вторичните. Причината за него трябва да се търси не в парите или в липсата им, а най-вече в неосъзната дефиниция за липса на автентичност. Всичко е въпрос на вманиачаване в собствения егоистичен аз, на възприемане на света като свят и на „аза“ като „аз“ или като отделен свят. По този начин редица закономерни българи, наричащи себе си „интелектуалци“, са заключили уникалните, по собствените им стандарти, съзнания в границите на несъвършени тела. Несъвършени тела, реещи се сред несъвършен живот. Така в България се получи пандемия от комплекси, породени от първичните и вторични нагони. Като катализатор послужиха дългите векове робство и последвалите ги години на комунизъм – дълъг период, в който нагоните за личностна самоизява и придобиване биват брутално стъпкани. Това обаче за народ с неоправдано високо самочувствие в настоящето, макар и с оправдано горда история, бе последната капка, която доведе до преливане на морето късогледа простота и духовна нищета в мижавата локва интелект, непресъхнала след векове физическа саморазправа. Като най-просто онагледяване на тази тенденция

могат да се приемат БГ форумите в интернет и ефектът на копчето. Дори и пост, който съдържа само една дума като „копче“ например, ще доведе до задълбочени обсъждания на умствения багаж, сексуалната ориентация, личностните, физически и интелектуални качества на автора, целящи изтъкване на собствените преимущества в тези отношения. Преимуществата у едните и недостатъците у другите коментиращи, които явно не могат да бъдат преценени поради анонимността на участващите. Колкото до будните хора, осъзнали комплексите си – те вече са разбрали за какво става въпрос – за егоистична простотия, породена от крайни балкански комплекси.

„Какво е интернет за мен? Аз не работя нищо, което да изисква влизането ми в мрежата. Просто обикалям от сайт на сайт. Свалям музика, филми, игри – отново опит да избягам. Да отида другаде. Да накарам чувството, че съм безполезен да изчезне. Да се успокоя, криейки се в нета... Тъпо е. Аз съм си. Седя на стола, пред монитора, вперил увреждания си поглед в облъчващите образи на каквото и да е.“ Васил се зачуди дали да се пусне в multiplayer-а на „Half life“. Ммм не. Проверява какви филми има. „Nothing“? Звучи добре. Беше видял, че в съседното общежитие има купон. Подвоуми се дали да се махне оттук, за да се натресе на партито. Май има момчета с компютър и як усилвател. Музиката дъни доста здраво. Реши да изгледа филма. Писнало му е от купони. Всеки път едно и също. Хората се размазват, дивеят, но това не са те. Това е тихата лудост, която обитава всеки човек и чака удобния момент, за да го завладее.

Глава 17: Купон

Какво представлява един купон? Пиеш и усещаш изгарящия вкус на силния концентрат в устата си. Първият импулс на противящия се организъм е да върне течността обратно, но преглъщаш. Пушиш. Всмукваш отровния катранен дим с дробовете си. Желаеш да го изкашляш, но го задържаш в себе си. Още и още... Организмът се предава. Съзнанието се замъглява. Обхваща те тъпо и безпочвено веселие. Летиш. Светът се върти под краката ти както винаги, но този път го усещаш.

А не спира да боли. И не можеш да го удавиш. Но е по-лесно да се преструваш, че не ти пука. Още една крачка към дъното. Музиката бучи в главата ти. Полудяваш. Умираш и се раждаш хиляди пъти с нея. Тя те превзема. Затваряш невиждащите очи. Замъгляваш безсилното съзнание. Заебаваш обществото.

След това идва милостивата прегръдка на съня или алкохолния припадък... А на другата сутрин ти се иска да умреш повече от всякога. Но това не си бил ти. Била е лудостта. Купонът е мястото, откъдето се снабдяваш с поредната жизнено необходима доза лудост. Онази лудост, която все още пречи на обществото да се разпадне...

Глава 18: Бомба

Велин Изов седи на стола по средата на стаята. Положил е глава върху масата. Мрачният му поглед е вперен в отдавна изпразнена бутилка от водка. Съквартирантът му е адаш. Той лежи на леглото. Пружините на кревата са прогнили и скъсани. Момчето е хлътнало. Единствено лицето и пръстите на изпружените крака стърчат навън. Мисли си за онзи момент в "Trainspotting", когато Юън Макгрегър се беше надрусал с нещо гадно и виждаше света, сякаш е затънал в дупка. Струва му се, че аналогията е прекрасна. Държи запалка. Нервно драска с камъчето, но газта отдавна е свършила и огненото езиче не пламва.

Понеже са адаши, на единия му викат просто Изов, както е фамилията му.

Помещението е твърде колоритно дори за студентски град. Наместо стандартния полюлей от тавана виси огромен стар лампион, от онези за билярдните маси. Надупчен от фасове, той обагря стаята в мек пурпур. Щом двете момчета сядат на масата, за да пият или играят карти, придърпват лампата ниско, за да може да задържа цигарения дим като декоративно буреносно облаче.

Стените са облепени с повяхнали тапети. Влагата и времето са откраднали цветовете и формата на шарките. Преди няколко дни комшиите отгоре бяха забравили водата в банята пусната цяла нощ. По една от стените се бе образувал мазен водопад и цялата стая се наводни. Сега и балатумът мирише на мухъл. Понякога Изов се връща премръзнал и прави своеобразна сауна. В студентски град водата и токът влизат към цената на наема, която е твърда. Дори и да изнасяш ток за Турция, никой няма да ти търси

отговорност. Велин знае това. Отваря вратата на банята широко, развива кранчето на топлата вода максимално. Сяда до масата в средата на стаята, качва краката отгоре и запалва цигара, докато си налива водка. Скоро цялото помещение се пълни с влажни и задушни валма от призрачни изпарения. Миризмата на мухъл се засилва, но Изов не ѝ обръща внимание. Има огромни плакати на групи и филми. С времето и стичащата се по тях влага те бяха асимилирани от тапетите. Мазилката от тавана се рони и пада свободно по мръсния под. А по земята има какво ли не – празни бутилки, капачки, остатъци от храна, хартийки и всякакви други боклуци, които се трупат от началото на годината. По секцията, затрупана със стари вестници, цигарени кутии, мръсни прибори и амбалаж за бира, има поне два сантиметра прах. На върха ѝ е монтирана луминесцентна лампа. Щом я пуснат, светлината се разлива лениво, усещайки, че няма нищо, което да е запазило белия цвят, за да я отрази. Вместо пердета, на прозорците е опънато огромно вехто руско знаме със сърп и чук.

Казанчето в гнусната баня е развалено. От него постоянно шурти вода. Каналът на мивката е запушен. Водата се изтича трудно. По мивката има напластена мръсотия, върху която са полепнали косъмчета от бръснене.

Общежитието е патило твърде много от двете момчета. Всяка вечер, когато имат пари, те купуват твърд алкохол. След това се омазват колкото могат. Българинът има тъжно пиянство. Когато попрекали, то става опасно и деструктивно.

Веднъж в стаята имаше купон. Изов намери една бутилка кореселин. Лисна я върху перваза на прозореца и драсна клечката. Докато гледаше големите сини пламъци, той чувстваше как цялата депресия и меланхолия бавно изгарят заедно с тях. Наистина се ядоса, когато Велин нададе боен вик „Капитан Планета е винаги с

вас!“ и лисна един фес с вода върху огъня. Толкова се ядоса, че го замери с нож, и добре, че не уцели.

Няколко дни по-късно Изов се прибра от мач. Отборът му беше победил. Беше се почерпил с няколко литра бира. Запали два вестника и започна да маха с тях из цялата стая. Викаше, че това са факлите на победата. Разхвърчаха се огнени прашинки. Някои от тях паднаха на килима. Синтетичната материя пламна. Изов извади телефона си и започна да набира пожарната. Приятелите му, които бяха по-трезви от него, успяха да изтръгнат телефона от ръцете му и да изгасят огъня.

Друг път на гости на Изов бяха дошли няколко момчета от родния му град. Щяха да ходят на купон. Велин беше болен и много изморен, затова помоли Изов, когато се връщат, да бъдат по-тихи, за да го оставят да се наспи. Към три и половина вратата на стаята се отвори с шут. Пияните момчета влязоха разбеснени. Пуснаха музика и отидоха под душа с дрехите и касетофона. Това, че не ги удари ток, е живо доказателство, че бог пази пияните и лудите. Започнаха да се пръскат. Пълнеха кофи и легени и ги изливаха един върху друг. Наводниха целия коридор. Махнаха вратата на банята и се опитаха да я използват като сал. През това време Велин само стоеше на леглото си и таеше агресията в себе си. Когато видя как Изов хвана шапката му с намерение да я пълни с вода, не издържа и се нахвърли върху него. Измъкна шапката от мокрите му ръце, сложи я на главата си и му извъртя един шамар, за да го накара да се опомни. Изов го погледна тъпо, грабна един нож и се опита да го забие в лицето му. Велин се дръпна, и ножът прободе козирката.

Ежедневно промишлени количества бутилки от бира се изпразваха и чупеха в стените. Стъкълцата се забиваха по килима и с времето биваха затрупвани от прах и други късчета натрошена агресия. Велин и Изов обаче не се ограничават в деструктивните си акции

само в своята стая. Сигурно над половината хубави кръчми в София ги търсят за бомби. Дори и да имат пари, правят го просто за шоуто. Пият, правят сметки за по двайсет-трийсет лева, а после просто си тръгват. Веднъж откраднаха найлонова маса с три стола от една денонощна закусвалня. Видяха, че момчето, което работи вътре, се беше забляло. Грабнаха ги и с разфокусирана пиянска походка забегнаха към стаята си.

Точно сега обаче, момчетата са останали без стотинка. Нямат настроение за бомби, а и енергия заради глада. Цигарите също са свършили. Положението предвещава експлозия от депресия и меланхолия.

- Изов, гладен съм...

- И аз... Но нямам пари... И престани да си играеш с тази загубена запалка.

Велин свива рамене и захвърля запалката през отворения прозорец в мъгливата нощ. Бяха преровили цялата стая и изяли всяка забравена огризка. Дори бъркаха в коша. Изов бе хвърлил там някакъв ръжен хляб преди няколко дни. Махнаха мухлясалото и изядоха останалото...

- Поне да имахме цигари. Щяха да заситят малко глада.

Изов не отговаря. Той предпочита водка пред цигарите... Сега, както не е ял, ще се омота изключително бързо. Един от проблемите на навика да пиеш всяка вечер е, че се нуждаеш от все по-голямо количество алкохол, за да се почувстваш добре. Това нанесе тежък удар върху финансовото състояние на двете момчета.

Велин се хваща за главата. Усеща началото на страшен главобол и това го ядосва допълнително.

- И този шибан купон. Заболя ме глава. От глада и тази музика е абсурд да заспя. Представяш ли си? Сега хората там се разцепват, а ние мизерстваме тука.

На долния етаж действително има купон. Бумти яка музика. От време на време се чуват викове и смях.

Изов не отговаря на Велин. В главата му бавно започва да се оформя една от характерните му идеи.

- Велине, аре да те водя на купон!

- Ей така да се натресем ли?

- Ами да... Виж колко е часът... Долу започнаха толкова рано, че вече сигурно всички са мат. Отиваме и се налапваме на аванта, ако е останало нещо...

- Искаш просто ей така да идем и да хапнем ли?

- Не. Ще зулим каквото е останало за хапване и пийване и ще си го домъкнем тук...

Велин осмисля за миг. Усеща колко е гладен. Вижда му се логично и, без да чака втора покана, рипва от леглото с ентусиазъм. Скоро двете момчета са на долния етаж. И двамата са по боксери, но Изов е наметнат с шлифер. Купонът вече замира. Още по стълбите срещат момче, проснато на студения под, което повръща усилено. Явно е ял някакви дробчета, защото цели парчета от тях се валят из локвичката, в която се е строполил. Целият е омазан и мирише ужасно.

- Какво прасе, майна! – хили се иронично Изов.

- Да бе, виж как ги е лапал тия дробчета, изобщо не ги е дъвкал...

- Ето едно момче, което няма да може да го надърви днеска...

- Изов, майна, ти си абсолютно същият, като се напиеш... Само дето буйстваш. Пича поне си лежи кротко и си повръща. И не знам дали не може да го надърви, но ти като можеш, какво от това? Не че има кой да ти пусне...

- А ти, Велине, си импотентен педераст.

- Тъпак!

- Ти си тъпак.

Момчетата продължават надолу към търсения етаж. Вратите на две стаи са махнати, а леглата изкарани. Има компютър с усилвател и колони. Сега звучи по-бавна музика. Осветлението е намалено. Крушките светят в приятно синьо. Отвън, по коридора, са насядали хора. Всичките са пияни, надрусани или прекалено изморени. Някои пушат трева, други си разказват приказки. На крака са останали само две двойки, които не толкова танцуват, колкото се натискат, залитайки неритмично с музиката.

Изов влиза в едната стая все едно е абсолютният господар. Никой не му обръща каквото и да е внимание. Доближава се до масата. За негова огромна радост на нея има половин шпеков салам, бурканче лютеница и малко хляб. Момчето ги придърпва бързо в бездънните джобове на шлифера си. През това време Велин се мотае в другата стая. Усилено гледа за алкохол. Най-накрая вижда, че на земята се валя някакво шише от кола. Проверява дали в него има само разредител. Отпива и усеща степче, примесено с водка в доволно

количество. Грабва го и излиза навън. Там вече го чака Изов – ухилен до уши. Намигат си съучастнически и тръгват към стаята.

- Какво сви?

- Хляб, лютеница и салам – доволно. А ти?

- Водка. Жалко, че нямаше цигари.

- Не намери ли?

- Тц.

- Чакай малко...

Момчетата тъкмо подминават оня, който повръща на стълбите. Изов се навежда над него. С гримаса на отвращение измъква от единия му джоб кутия цигари. Велин се усмихва. Всичко върви по план... Точно в този момент пияното момче се извръща и сграбчва Изов за шлифера.

- Койййййй си ти?

- Свой! – отговаря Изов машинално.

- Аззззз теб мнооооо те уважавам... Мноооо... От утре слаггам всишшшшко в реддддд вечеееееее. И ставам железееен. Почвам да блъскаааааам ф фитнесссссса и ша видишшшшшшшш... А не като ся... Виж каква съм свиняяяяяяя... Жалък... Нали, колко съм жалък, си мислиш ти... Ти си жалък... Нишшшшшшто лошо, аз мнооооооо те уважавам, но всички сте жалкиииииииии... И аз съм жалък...

Изов опитва да се отскубне. Онзи не спира да бръщолеви. Като вижда, че момчето го държи здраво и няма намерение да го пуска, решава да вземе по-твърди мерки. Засилва един шут в ребрата му. Пияният се свива и го пуска. Двамата Велиновци побягват нагоре към стаята си, уплашени да не би виковете на пияния да привлекат внимание.

- Сссссссамо това ли мошшшшшете вие, полицаите? Ти си капитан ууууушшшев и неговитеее подчинениииии. Бийте ме, куки тъпиииииии... Жалки сте! И аз съм жалък! – вика след тях момчето.

Това е последното нещо, което Велиновците чуват, преди да затръшнат вратата.

- Ха-ха, чу ли го тоя, помисли ни за куки. Сигурно халюцинира. Ебати, как се беше омотала тая свиня! – Изов се забавлява искрено.

Адашът му мълчи като пукал. Главоболът му се засилва. Сяда на пластмасовата маса, която бяха откраднали, и вперва мрачен поглед в шишето с разредената водка. Изов сяда въодушевено до него, изважда откраднатата храна и започва да я яде.

- Добре се справихме, а? – казва той с пълна уста.

- Жалки сме, Изов. Тоя пияния хубаво ни го каза, майна. Да крадем храна, алкохол, и забележи – цигари. Докъде стигнахме, баси... И защо го ритна? Беше толкова гадно и жалко. Виж докъде стигнахме... Хубаво виж, майна. Ние сме едни жалки утрепки, лекета...

- Стига си хленчил, Велине, майна! Тая храна не им трябваше повече така или иначе. А ние сме гладни, нали?

Нищо чак кой знае какво не сме направили. А цигарите на тоя са съвсем малко. Голяма работа... И какво като го ритнах? Голяма работа, съвсем леко беше. Той толкова се е омотал, че сигурно и без това целият е в синини, дето се влачеше по пода. В тоя живот е така. Аз взех храна, която не трябваше на никого, за да ям. Какво толкова – просто си взех. Човек трябва да си взима. Човек трябва да е егоист и да използва всеки случай да се докопа до каквото може. Иначе животът ще се докопа до него и ще вземе от него. Не се дръж все едно съм убил някого.

Велин си взема малко салам. Налива си чаша водка. Намазва си филия с лютеница и отива до отворения прозорец безмълвно.

- Ъ, голямата работа! Аз си ям и ми е много вкусно, майна! Ако не щеш – недей да ядеш. Все едно съм убил някого.

„Убил си, Изов, убиваме себе си. Убиваме всичко онова, което си заслужава да живее. Навремето сигурно си бил дребен комплексар, на който всички са се присмивали. Сигурно не ти е стискало да направиш каквато и да е беля. Мислили са те за задръстен мухльо... И сега скачаш. Правиш се на мъж. Искаш хората да кажат, че си бунтар, че си откачен, че си луд! Самоунищожаваш се. И аз съм същият... Шибан живот... Кучешки живот..."

Това си мисли Велин, докато гледа навън. Кишаво е. Снегът е спрял. Мъглата се е върнала. Развиделява се. Момчето следи с поглед дребен помияр – парцаливо кученце на три крака, което подскача под прозореца. Велин се изплюва ядно. Мастията се обръща нагоре и започва да маха с опашка. Велин му подсвирва и хвърля малко салам.

Глава 19: Кучешки живот

В София има много бездомни кучета. Заради еколозите общината не ги убива, а само ги кастрира. След това ги връща на свобода. През зимата те се събират на цели изгладнели и озлобени глутници. Понякога нападат дори хора. Има редица случаи на ухапани момчета и момичета, особено в Студентски град.

Мизерният трикрак помияр не успя да си намери глутница. Лятото му прегазиха крака. Точно пресичаше пътя, когато колата зави нарочно и отнесе с гумата част от лапичката му. Той все пак оцеля. Крачето му обаче изсъхна. Оттогава животът му стана още по-тежък. Някои хора преди му се радваха. Сега е грозен и сакат. Това явно ги отблъсква и те го гонят с шутове. Но хората са такива — не обичат грозното, различното, страдащото.

Помиярът не успя да си намери място и сред своите. Опита да се влачи след няколко глутници, но беше прекалено бавен, а и другите кучета не го искаха. Той е сакат и твърде дребен. Отритнато отвсякъде, кученцето е обречено на самота.

Има бълхи, които постоянно го тормозят. Понякога успява да намери мърша, в която да се отъркаля, за да ги озапти за малко. Тогава пък усеща сърбеж зад ушите си, където козината му е окапала заради някакви гъбички. Спи в комуналите. Там понякога намира храна. Става рано, още щом усети, че се задава боклукчийският камион. Започва да обикаля под студентските блокове. Понякога намира нещо за хапване — изхвърлено или паднало. Понякога го замерват с шишета, но болката му минава като на куче.

Всеки път при пълнолуние малката мастия вперва поглед във Витоша, в огромния притихнал силует на планината. Усеща нещо. Гените му си спомнят за далечното ехо на никога нечут вой — воят на свободата. Души въздуха, скимти неспокойно. Усеща непозната сила, зов, енергия, нещо недостижимо. В такива вечери има желание да вие, да гледа огромния диск на луната и да лае срещу нея. Но само скимти. Страхува се, че хората ще се ядосат и ще го набият.

Тази сутрин започва чудесно. Парченце салам. Кученцето продължава да гледа нагоре. Гладът му е упорит. От стаята, от която долетя саламът, се чува човешки говор. Може би ще му подхвърлят още нещо.

- Велине, ние нямаме храна, а ти я хвърляш на тъпия помияр!

- Нали хвърлих от моята, а не от твоята!

- Аз за това ли я крадох, да я хвърляш на кучетата!

- Моя си е и ще я правя каквото си искам.

- Като ти е толкова акъла!

Кученцето не разбира какво си говорят, но е вперило жалния си, мокър поглед нагоре. Маха с опашка. Губи равновесие от това, понеже има един крак по-малко, но усеща, че хората го харесват така. Умилостивява ги, знае го.

На прозореца се появява друго момче. Не онова, което му хвърли салама. Помиярът скача и понечва радостно да излае. Готви се да му хвърли нещо. В следващия момент от стаята полита тежко шише от

празна водка. Мастията няма време да реагира с тези три крака и тази размахана опашка. Шишето го улучва по муцуната.

Кучето се втурва инстинктивно. Пред очите му пада огнена пелена. Не вижда нищо, не чува нищо, но бяга. През глава. През локвите и кишата, цялото в кал, без посока и цел... За да се скрие. По-далече от болката. Знае, че като бяга, рано или късно болката стихва. Глупачето си мисли, че успява да ѝ избяга. Но никога не успява. Тя просто минава с времето — до следващия удар.

Започва да му просветва. Кученцето се е отдалечило доста. Наплашено е. Вижда двама човеци, сгушени един в друг. Усеща, че са в добро настроение. Ударът обаче е твърде пресен. Все още изплашено, с уголемяващи се черни кръгове в погледа, криволичи към комуналите отсреща на улицата.

Глава 20: Любовта 2.0

Те се обичат. Истински. И двамата. Усещат, че този път любовта е тук. Знаят, че тя не може да се търси там, където я няма. Сега я откриха, тя е тук и те не се опитват да я прикрият. Никога не бяха намирали нещо толкова истинско в никого другиго.

Стоят прегърнати. Студено е, но те не го усещат. Времето няма сила над тях. За тях то просто не съществува. Там са само тя и той. Устните им се докосват. Телата им се стремят едно към друго. Чувстват щастието. Усещат духовното удовлетворение като физическо чувство на пълнота, топлина и завършеност.

Откриха извора на радостта. Той ги изпълва, приятно ги гъделичка. Целуват се бавно и нежно, наслаждават се на всеки миг. Когато устните им се сливат, не усещат само физическо удоволствие. Докосва ги нещо много по-дълбоко. Нещо, което разтърсва, изпълва с безметежно блаженство. Нещо, което започва в петите, минава през цялото тяло и експлодира в главите им като вълна от екстаз, която се разлива наобратно.

И двамата са потни. Тъкмо излизат от клуба. Режещият вятър не може да ги докопа. Любовта ги пази твърде добре. Те са луди един по друг. Обичат се истински, и това е по-красиво от всички изгреви и залези, от всички вълни и върхове, от всички звезди и цветя, от цялата музика на света. Усещат безметежността, космическото спокойствие. Намират най-прекрасното от величествената природа един в друг. Душите им са слети — наистина! Те са едно цяло.

Слънцето срамежливо се показва над Студентски град. Облаците чезнат бързо. Все още е студено. Слънчевите лъчи оцветяват с новородена оранжева светлина.

Прегърнати, двамата тръгват към общежитието. Тогава го виждат — момче на не повече от двадесет и пет години. От цялото му същество струи силна енергия и красота. Първите слънчеви лъчи се заплитат в дългата му коса и целуват челото му.

Погледът му е горд, дързък, предизвикателен и устремен. Крачката му е сигурна. Ако решиш да си представиш волен варварски вожд, устремил поглед към земите, които иска да завладее, ще си представиш точно това момче. То излъчва свобода. Тягата, която струи от него, е почти физически осезаема.

Глава 21: На ръба

Поглежда към момчето и момичето, докато се разминават. Явно се обичат. Изглеждат повече от щастливи заедно. И той някога бе обичал. Но към това се развива имунитет. Всъщност решението, което е взел, обезсмисля любовта. Това решение го прави толкова щастлив. То ще промени целия му живот — решение, което ще реши чисто човешките му проблеми завинаги. Знае какво прави, защо го прави, и си мисли, че няма кой да го спре.

Стига до блока си. Може да се качи с асансьора, но решава да върви пеша по стълбите. Все нагоре и нагоре... С всяка крачка е все по-близо до Бог. Иска да го види. Да поговори с него. Как иска да разбере дали онзи, който уж ни е създал по свой образ и подобие, е изпитвал истинска любов. Истинска болка. Истинско разочарование. Истински срам и унижение.

Дали обича и мрази? Дали не е оглупял, депресиран старец, изкарващ си го на огромния аквариум, наречен свят? Дали за него земята и хората не са просто една играчка за изразходване на отрицателната енергия, натрупана от работния ден?

Момчето стига до покрива. Приближава се до ръба. Снегът блести, отразявайки слънчевата светлина. Витоша е бяла и красива. Брутални черни облаци се трупат върху ѝ, събират сили, за да си върнат небето над София. Остър повей развява светлата коса на младежа.

По устните му играе саркастична усмивка. Красивото ангелско лице е сурово, излъчва решимост. Гледа заснежената Витоша с облаците над нея. Красива е. Животът понякога е красив, но той

ще плюе върху него, защото е твърде лицемерен, лъжлив и нагъл! Причинява болка, мачка и убива, къс по къс, всичко, което заслужава да живее.

Момчето застава съвсем на ръба. От малък мечтае да полети. Да чуе писъка на въздуха с ушите си. Да усети разветите коси. Да почувства височината и свободата. Ще скочи на зазоряване. Ще погледне величествената заснежена Витоша, а след това ще полети към свободата завинаги.

И ето го. Сега е тук. Горд. Твърд. Една крачка напред и всичко ще остане дребно и незначително. Далече назад. Измито от вълните на вечността. Лицето му се състарява сякаш с години. Момчето се прегърбва бавно и се отдръпва от ръба, треперейки.

Вятърът е подгонил черните облаци и те вече скриват слънцето. Отново ще вали сняг. А от гордия младеж няма и помен. На покрива стои унило и прегърбено момче с разчорлена от вятъра коса, безпомощно отпуснати ръце и сълзи в изпразнените от поглед, безчувствени очи.

За човек е трудно да се откаже от живота. Животът е всичко около теб, всичко в теб, а човек трудно се отказва от себе си. Животът има и силни приятели — страха от смъртта и неизвестното, непоносимостта към болката. С тях човек трудно може да се бори.

След малко момчето заслиза по стълбите — поредният сив силует, поемащ дългия и неизбежен път надолу, там, където всички ние се опитваме да подредим огромния пъзел на живота, дори не подозирайки, че е дефектен и парчетата никога няма да паснат.

Влиза в стаята си. Сам е. Съквартирантите ги няма.

Стои до прозореца, наметнат с уютната топлина, и гледа зимата навън. България е южна страна — в градовете сняг вали рядко, а

и нежните бели кристалчета са жестоко репресирани от човешката цензура „глобално затопляне“. Зимата не е олицетворение на приказната ледена белота, с която Богдан Русев обгръща Белегаст в приказките си. Повече прилича на мърлявите заскрежени брезенти, с които в „Дружба“ и „Младост“ увиват ладите и москвичите през зимните месеци. Въпреки това е студено.

От телевизора изтича сутрешният блок на една от националните медии. Някакъв дебел чичко, облечен в износено сиво и грозно кафяво, яростно обяснява вредата от наркотиците. Огромните желирани бузи често се разтрисат от тътнеща никотинова кашлица, а торбичките под очите му приличат на мазоли, пълни с алкохол. Чичкото е психолог и явно е много начетен. Той се пени ерудирано, разобличавайки марихуаната, която докарва шизофрения, кокаина, който причинява инсулт, и амфетамина, който обрича жертвата си на сърдечен удар.

Поставя различните видове наркотици под знаменателя на психозата и посочва с обвинителен пръст незадоволителния стандарт на живот в България, който атакува семейната клетка, руши идеалите и отприщва различните форми на зависимост. Чичкото защитава тезата си блестящо и с чувство на удовлетвореност се отправя към най-близката кръчма за по ракия, докато жълтеникавите пръсти трескаво мачкат пакета цигари в джоба на сакото.

Трябва да му се признае — психологът безспорно е прав. И какво от това? Късно вечер, докато тежкото червено вино изплаква стреса от ежедневието, а запаленият фас дарява илюзорно чувство за уют, е твърде лесно и някак естествено да бъдат отричани онези другите — зомбитата, потънали в бялото безвремие на канавките и порутените руини.

Повечето от хората, уповаващи се на легалната дрога, припознават враг във всеки наркоман и нямат търпение на следващия протест за премахване на акциза върху домашната ракия да вдигнат и няколко лозунга против зависимите и циганите. Ей така — просто да се разбере, че имат активна гражданска позиция.

— Постройте комуна! — казват те. — Съградете я на някой отдалечен дунавски остров и ги затваряйте там! Така обществото помага, така ще излекуваме тази зараза, но първо нека пуснем ток по оградата за по-сигурно!

Зависимостта от наркотиците не е болест, тя не е вирус и не дебне само отрепките. Наркоманията е осъзнат синдром на емоционална недостатъчност. Наркоманът не ловува психологическата еуфория, не преследва прилива на витална енергия, не търси химическа лумпенизация, за да твори престъпления. Той просто иска да изпълзи встрани от безличното общество на нормалните, търси скривалище от лицемерния маскарад на злободневието.

Възпламенява чувствата в собственото си „аз“ посредством грозни синтетични субстанции и така емоции, предназначени за цял един живот, бясно изгарят само за няколко кратки години.

Зависимостта от наркотиците не е икономически проблем! Тя се предопределя от ужасяващата емоционална рецесия, затлачила повсеместно човешките общества. Наркоманията е производна на емоционалния крах у една арогантна цивилизация и всеки носи своята вина за нея. Отговорността обаче поемат само най-емоционалните.

Момчето стои до прозореца, наметнато с уютната топлина. Гледа зимата. Студено е. А там някъде, из мръсните канавки на живота, скрити в руините на града, се гърчат децата на цяло едно изгубено

поколение — потопили душите си в бялото безвремие на дрогата, те се лутат в спомените за невъзможни емоции.

Питам се — пука ли ми за тях и техните забравени огнени видения? Съжалявам ли онези, които изкупват вината на всички ни...

<ръкопис>

Музиката на Jefferson Airplane носи духа на 60-те. Утопията на Surrealistic Pillow изпълва стаята като цигарен дим и се преплита с аромата от индийската лавандулова пръчица.

Вече мина половин час, откакто изядох „сандвича". Все още ми няма нищо. Започвам да си мисля, че Гъбачо ме преметна с някоя шибана мухоморка, вместо гъбата, за която платих. Малко ми се драйфа, което понякога е нормално, но може и да означава, че съм се натровил необратимо.

Ако това е така и аз наистина умра, последното нещо, което погледът ми ще запечата, са малките петна светлина, пропълзели през дрипавите пердета. Слънчевите зайчета играят на гоненица по оръфания балатум. Движенията им стават все по-живи и бързи, което е малко дразнещо.

Като регенериращ терминатор те се сливат едно в друго и не след дълго от измерението на нищото пред леглото тупва огромен бял заек с опулени червени очи. Навлякъл е черно бомбе, шахматно сако и розови кубинки, а мустаците му потрепват нетърпеливо.

Какво, по дяволите, прави това животно в къщата ми? Какво ще кажат съседите, като го надушат?

С нарастваща паника забелязвам няколко стилизирани прасета, галопиращи по стените на стаята. Сигурно скапаният заек ги е

довлякъл. Погледът ми се лута в търсене на нещо смислено и намира станиол от шоколад на пода.

Изведнъж се ухилвам облекчено — гъбата ме е хванала. Благодаря ти, Гъбачо!

А това е белият заек, отворил проход към приказната страна. Не ми остава нищо друго освен да го последвам в черната хралупа, зейнала зад него. Керванът от прасетата се изнизва след нас, а последното „заципва“ измерението на реалността над главата ми.

Известно време си мисля, че летя, преди да разбера, че всъщност падам. Единственото, за което мога да се уловя, е или петата на левия ми крак, или дузината плюшени сърца.

Изневиделица край нас ято нокторезачки пикира с вой и се нахвърля злостно върху сърцата, охранявани от стилизираните прасета. Но точно преди да видя развръзката, тупвам надълбоко в огромна купчина розов захарен памук.

Измъквам се лазейки, покрит с лепкав петмез. Намирам се на мъхестия шахматен под в огромна мрачна и хладна тронна зала.

Лъчите, които се промъкват през мръсните катедралоподобни прозорци, се заплитат в огромните паяжини, носени от ленивите повеи на застоялия въздух. Всички цветове освен розовото, бялото и черното са измити и с жълт оттенък, като стара фотография, оставена в бабиния скрин.

Само да не го надушат нокторезачките!

А те се хранят с крилата на пеперудите.

Само да не го надушат нокторезачките!

А те се хранят с крилата на пеперудите.

Само да не го надушат нокторезачките!

А те се хранят с крилата на пеперудите... Знаехте ли?

</РЪКОПИС>

Параноя
Наместо увод

Хм... Как така нова година е днес? Защо не е на четвърти август, примерно? Знаете какво имам предвид – всеки един миг, всяка една секунда Земята прави пълна обиколка около Слънцето в сравнение с предния миг, когато е прелетяла в "the big bang" after-party ритъма през точно тоя край на слънчевата ни система.

Разбира се, съществуват теориите за непрекъснатото разширяване на материята, която, в общи линии, гласи, че независимо от всичките липосукции, на които се подлагат родните чалга светини, всяка секунда техните преждевременно състарени от суета и полова амортизация тела нарастват с хиляди километри в пространството. Спокойно – те самите няма как да забележат това, въпреки часовете, които прекарват пред огледалото, зачудени с какви дрехи и кремове да скрият целулита, набраздил изобличаващо отражението на прехвалените им задни части. Просто всичката материя нараства пропорционално...

Както и да е. Освен като оправдание за закръглените мъжки мяхове след 25-тата година, доказването на тази теория би означавало, че никога не е нова година, защото Земята никога не минава през едно и също място в пространството. Това пък значи, че съвсем не се върти около Слънцето, а всъщност се е втурнала напряко през материята на времето и е устремена към края му. Няма нова година, няма край на данъчното 12-месечие, няма данъци – има повече пари за бира, водка, синтетични експерименти и порно във всичките му направления.

И макар точно в този миг да съм обграден от гореизброените блага, върховото постижение – шедьовърът на милионите, милиардите години еволюция на някакви си белтъчини вследствие на някаква си радиация, – единственото, за което мен ме е грижа, е, че нова година е илюзия, абсолютна лъжа – поредната система, създадена от хората, за да наглеждат собствения си живот, който постоянно се изплъзва от илюзорния контрол на ръцете им.

Смътно дочувам дигитално изроден глас, който брои с тембъра на Смъртта от книгите на Тери Пратчет:

- 5, 4, 3, 2, 1...

После настава любимият ми миг. Светлините угасват, музиката затихва, лудостта на абсолютно нетолерантната към собствените си емоции и гласни струни тълпа се стапя в тъмнината. Всичко това трае само миг, разбира се, но благодарение на удара, който получих в главата си, когато паднах от крушата на село като малък, а по-вероятно благодарение на химическите съединения алкохол, които сърцето ми изстрелва посредством врящата, бълбукаща кръв, поразявайки всякакви нервни окончания, диверсирайки мозъка, взривявайки съзнанието...

Та, благодарение на нещо, аз си мечтая, че имам дарбата да забавям времето около себе си. Може би успявам да спра усета си за пропорционално нарастващата материя, изтръгвам се от това измерение-затвор и по този начин инстинктивно зная как да разгранича материята на времето от материята на съществуването, която си визуализирам като лъч светлина, който мога да препреча с ръка.

И точно в този миг – точно преди електронният хаос да експлодира в колоните със светлината на стотиците лазери и прожектори, секундата преди хората да започнат да реват

настървено, спокойни, че имат повод да бъдат първични, – тогава аз долавям как Земята си поема дъх. Тогава усещам топлината на хилядите запотени човешки тела край мен – лудите, които са приютили съзнанията си на това парти в зимната вечер. Чувам как всяка една нежна снежинка тупва обезличена в бялата покривка навън. Имам достатъчно време да полетя. Мога да се извися дори в планината, да се вмъкна в нечия мрачна бърлога, да се сгуша на влажния мъх до огромното космато туловище на някоя унесена в дълбок зимен сън мечка и, загледан в бялата пара, която издиша равномерно с мощните си дробове, да се разтворя в себе си, за да докосна звездите.

Разбираш ли – аз, ние, имаме време за всичко това, за един миг. Ние имаме цялото време на света, но не разполагаме с него, защото не осъзнаваме как да подчиним нефизическата материя, изграждаща нашето измерение.

- HAPPY NEW YEAR!

BOOM! И пак BOOM! И пак BOOM! И пак BOOM! И пак BOOM! А после дивашки крясъци, раздиращи вселенската хармония писъци, криво излияние на човешката страст.

Ярка светлина помита погледа ми. Вече нямам нужда от адекватното си съзнание. Време е да поспи, да почине. Главата ми се отмята назад от ударната вълна, помитаща пространството в залата. Тялото ми пелтечи в опита си да прочете посланието на електронния гений, покачен на диджейския пулт. Този убиец на моите мигове безвремие, този пророк еднодневка, този Буда менте! Хора край мен вдигат ръце и прекланят глава пред неговото величие. Други се прегръщат, задушени от самарянската любов, внушена им от дигитални и синтетични субстанции. Трети пият в

чест на момента, в който всеки бленува на живо за едно илюзорно ново начало.

Не – вече наистина нямам нужда от адекватното си съзнание – то сънува. Сънува музика, припява си „Who am I" на Peace Orchestra, рее се с флегматичния супертътен на откровената тъга, олицетворение на пълната човешка безпомощност. Ръцете ми са като откачени, главата ми се килва, краката ми залитат самоволно, тялото ми се тресе с нестинарска ярост в първичен псевдотанц, а в очите зад притворените клепачи се разкриват сенките на другите, съществуващи край мен. Автопилотът ми им внушава тотално густо, обилно наквасено с алкохол, но съзнанието ми отдавна не е при тях – то тихо сънува несъществуващи спомени за едни по-щастливи мечти.

Глава 1: Самоопределение

Най-първите детски спомени са изтъкани само от сенки. Някои обаче са огнени. Дълго пазех по-ясните в чекмеджетата на своите сънища. И когато заспивах, те ме връщаха в Ивайловград.

Нашите заживели в родното място на майка ми, когато съм бил на 3 години. Не са го искали, но годината е била 1985 – безумието на зрелия социализъм тогава консумирало съдбите на хората, точно както безскрупулността на алчните мутри го прави днес.

Ивайловград е малко южно градче, закътано оттатък Родопите. Там дъхът на Средиземно море роши чорлавите склонове на Орфеевата планина, а лятото си шепне със зимата. Драконовият град, наричан Глухите камъни, го пази от север, а Мраморният град, наричан Лютица, стои на стража от юг.

Ивайловград е магическо място. Всъщност за мен е магическо, а за много други – прокълнато. Там има само старци и деца. Младите хора, които попаднат в градчето, моментално грохват от старост или се вдетиняват неусетно. Добрите остаряват, защото вкусват от началото на човешкия кръговрат, отпиват от емоциите на изгубената невинност и повяхват в утопията, както спаружените белополенски черници в края на лятото. Лошите хора, обратно, се подмладяват. Имунизирани от емоциите, те започват да вършат пакости, защото няма какво друго да правят. Пият, изневеряват си и се карат.

Това е причината, поради която в Ивайловград всички са или много-много стари, или много-много млади. Бабите гледат лимони по стълбищата на следвоенните тухлени кооперации – блокчета

с дъх на винени бъчви, окончаващи с асфалтови покриви. В това време дядовците са се събрали по ленивите пейки, изпружили са вдървени тела под сянката на наровете, почиват заедно с полегналите бастуни и замислено отпиват от домашната гроздова ракия.

А децата... Но не вдетинените пораснали, а истинските малчугани. За тях там е рай, страната на чудесата. В Ивайловград червеите на времето са прояли огромни дупки в пространството, истински проходи между измеренията. А вълшебните ивайловградски котета смело превеждат дечурлигата през тунелите. От място на място, от време на време. Свежите гласчета на дребосъците кадрят листата на градските смокини, а после, едва минута по-късно, потъват в лепкавото ухание на смолата по баирите. Лъчистият им смях се къпе във водите на Арда, а после лети с вятъра, който живее из степите край руините на античната вила Армира.

А от онези лозя се вижда гръцко – там, където белите къщурки са накацали сред изгорените стърнища. Как ли изглеждат нашите кирпичени къщурки на гърците? А дали изобщо поглеждат насам? Хващам бас, че вечер при тях също ръси от звездния пръхот. Знаете ли – когато през нощта дневната светлина тихичко дреме, нейните сънища се прожектират в небето над Ивайловград.

Такова е градчето в моите спомени, в моя свят. Предполагам, че за реалността е съвсем друго – чезнещо населено място в откъснат регион на бедна държава, ограничено село, където не се случва нищо, освен първичните комплекси на местните жители, които затова пък се случват вечно.

Но аз не вярвам на реалността. Тя беше първата, която ме обиди, че съм грозен. Вече живеехме в родния Пловдив, а магията на Ивайловград се намираше през няколко планини и не можеше да ме защити. Бях на 7 или 8 години, а вина носи и старото портманто

– мрачен циклоп-иконом, който все още дебне до входната врата на стария апартамент с немигащо огледално око. Липсва ми. А тогава бях твърде малък – стоях пред огледалото и не се харесвах. Комплексът трябва да е вдъхновил ленивото пробуждане на аза и първите плахи опити за самоопределяне. При мен е проработило така. При други е проработило точно обратно. Представете си малки невинни момиченца, чийто бистър поглед гали огледалото – там, където сините като ириса панделки са втъкани в слънчево русите букли. Вие си го представете, защото на мен ми е трудно. Винаги притичвах покрай своето отражение, толкова не ми харесваше, че чак ме дразнеше. И докато някои изучавали своята физическа метаморфоза и отбелязвали с драскотини на тръбите от парното своето израстване, аз съм бил зает с болезненото занимание да отричам себе си. Не забравяйте, че съм бил дете и съзнателното себеотрицание не е било възможно. Наместо това съм започнал да преиначавам фактите и така още от малък посветих живота си на обречената борба срещу реалността и нещата, които не могат да бъдат иначе.

Глава 2: Тепетата на Пловдив

Няколко дни ръмеше тихо и продължително. Любимото ми време – мрачно, дъждовно и свежо. След това дойде слънцето с огнените си целувки и животът разцъфна. Харесва ми, когато мирише на пролет повече, отколкото на кучешки лайна. Харесва ми, когато е април, а аз лежа на влажната трева някъде по тепетата, зяпам безцелно звездите, а вечерният хлад изпива алкохолното опиянение от горещото ми тяло.

Понякога, когато съм по-малко пиян, се сещам за стотиците спринцовки, разпръснати наоколо, и всичките болести, които мога да хвана, ако случайно се убода на някоя от жадните студени игли. Друг път, когато съм напълно трезв, се сещам за децата, които съвсем нарочно са забождали студените игли във вените си, примесвайки алчната синтетична забрава със собствената кръв.

Най-често обаче съм доволно наквасен, просто лежа на тревата и зяпам цигарения дим, който се разтваря далеч преди да докосне звездите. Твърде далеч...

И не ми е никак лошо. Бавно, спокойно и красиво. Огромна луна, която със сребърни пръски рисува бляскави паяжини по тревата, бръшляна и листата на дърветата. Песента на птиците, преплетена с тихия градски тътен. И всичките мои мечти, скрити от чуждата суета и собствените комплекси.

Може би това е щастието. Или по-скоро това е свободата...

Все едно.

Върши работа.

Глава 3: Добро утро

Рязко отварям очи. Изплувам стреснато в себе си. Поемам панически глътки от горещия въздух. Пресъхналото гърло се раздира в суха задавена кашлица. Ръцете стискат намачканите потни чаршафи. Треперя леко. Нормално е. Свикнал съм да се будя така – задушен от мрака на съня, който притиска всеки фрагмент от неадекватното съзнание, преди мозъкът да се разсъни напълно.

В началото мислех, че това са кошмари, които се провират през пролуката на непонятното, дебнещо зад притворените клепачи. Спомням си как грижливо поставях тетрадка с химикал до леглото. Виденията на съня са най-ярки веднага, щом се събудиш. Тогава все още можеш да уловиш огнените им нишки, да се плъзнеш по тях и да превъртиш на обратно съществуването си в непонятното на собственото съзнание. Аз грабвах химикала и описвах в тетрадката този втори живот, който всеки живее, без дори да се сеща за него. Предполагам, че тази моя страст бе продиктувана от силната ми любов към живота. Не исках да изгубя нито миг съществуване, дори в нереалното. Наслаждавах се дълго на странното си хоби. Не обръщах внимание на парещото напрежение в тила, докато напъвах сънения мозък да си припомни къде беше отвел съзнанието вечерта. А може би трябваше.

Вече не пазя тетрадка до леглото. Няма смисъл от нея. Сънищата ми изчезнаха. Няма ги. Стопиха се. Стремежът да ги описвам рационално, доколкото мога, ги прогони от мен. Не сънувам. Щом заспя, там има само мрак. Тежък мрак, мачкащата чернота на нищото, която ме задушава с клиничната си липса. За мен нищото има цвят – черен и сух.

Лъчите на слънцето нахлуват на талази при всяко отместване на небесносините завеси, които вятърът гали. Повеите му се промъкват през открехнатия прозорец, носейки със себе си спокойната глъч на Пловдив. Буботенето на двигателите, гласовете на хората, птиците, които приветстват пролетта със своята песен – глъч, достигаща до мен безметежно със своя безкрай. Бавно се протягам, загледан в тавана. Из съзнанието хаотично избледняват гаснещи сенки без смисъл. Изправям се рязко и сядам в леглото, скръстил ръце.

Влизам в банята. Не включвам лампата. Трептенето на изгарящото електричество винаги прорязва сънените нерви като бръснарско ножче, прекарано по свежо, но мъртво рибешко филе. Оставям вратата открехната, за да се насладя на бледата дневна светлина, допълзяла по коридора от стаята ми. В банята е влажно и задушно. Разпервам ръце и застивам. Капчиците пот избиват по повърхността на голата кожа. Започват да преливат една в друга, сякаш са живи. Образуват струйки, които се плъзгат по чувствителните рецептори на епидермиса с влудяващ гъдел. Кранчето на душа е развалено отново. Перфектни, идеални капки хлорирано съвършенство се откъсват, политат безшумно в тъмнината, за да тупнат на влажния под, където се разбиват на асиметрични водни късчета, които пръскат краката ми. Развъртам студената вода. Струята мигновено се разлива по мен, сковавайки горещия мозък. Стяга гърдите ми, освежава с болка тялото, което все още се лута в нищото на съня. Пускам и топлата вода, регулирам температурата, за да се насладя на приятно хладните талази, които изпълват ушите, носа, очите и гърлото. Тъмно е. Хладният сумрак на банята в апартамента е толкова различен от клиничния мрак на нищото, от което толкова много се плаша. Свеждам глава и отварям очи. Чакам водата да изтече от тях, за да видя ясно влажния пушек, който се вие през открехнатата врата. Микроскопичните водни пръски се катерят по бледата светлина,

за да се слеят с нищото и да изчезнат завинаги в кръговрата на всичкото. Спирам водата и взимам сапуна в ръка. Прекарвам го бавно по тялото, като се наслаждавам на уханието му в мрака. Това не е навик, това е ритуал, с който всяка сутрин освежавам съществото си, изтръгвам го от нищото и го захвърлям в утрото на реалността.

Като водната пара изчезвам всяка нощ, за да се сътворя отново сутринта, същият и все пак друг.

И все пак същият...

Стърча гол пред голямото огледало на старото портманто. Потънал съм в мрачния коридор. Зяпам големите си зелени очи. Чакам да видя кой пръв ще сведе глава – дали аз, или отражението ми. Не съм толкова глупав, нито толкова луд, и зная кой ще е пръв. Безумната игра ме развеселява. Устата ми се разтяга в лека иронична усмивка. Отмятам с ръка небрежен кичур коса от челото си. Стоя така дълго. Бавно потъвам в собствените зеници. Колко далечен и чужд може да бъде погледът ми. Катранената тъмнина засмуква парализираното ми същество. Бялото ми лице посивява. Освен беглата иронична усмивка, устните започват да губят и цвета си. Впиват се сурово една в друга. Превръщат се в безрадостна пепел. Мракът е отвърнал на погледа ми. Абсолютната тъмнина, която се спотайва дълбоко в зениците ми, ме желае. Адреналинът ври в мускулите ми, но инстинктите не могат да откъснат съзнанието от хипнозата, която само си налага. Ръцете ми треперят. На студеното чело избиват капчици пареща пот. Трябва да се съсредоточа върху нещо различно от мрака, за да се изтръгна от него и да захвърля себе си обратно в реалността. Ще успея – това не е някаква сериозна криза, просто лудостта ме поздравява с добро утро. Ето – вкопчвам се в цветовете, колко е лесно. Ирисът ми – кристален зеленикав петмез. На дъното бледнеят бежови и

кафеникави графити, по които проблясват сини искри. Като пръските на бенгалския огън те се разгарят, за да стопят кафявото, бежовото и зеленото. Една мандала цветове със съвършени пропорции, които никой човек не може да нарисува – експлозия от живот, която кара очните мускули да свият черната зеница.

Примигвам, затварям очи, поемам въздух. Изплувам в себе си. Свеждам глава, свеждам я първи. Подпирам чело върху огледалото и пак се усмихвам – не иронично, не облекчено, а по-скоро налудничаво. Поглеждам отново. Там, зад влажния потен отпечатък, съм аз. Отражението ми не издава с нищо своя егоистичен триумф. Но аз усещам как го раздира нездравата радост.

– Хм. Добро утро и на теб. Спа ли добре?

Глава 4: Началото на пътеката

Оставям се на течението, и то ме отнася назад, за да ме отведе там, където винаги съм бил. Съзнанието ми се освободи. Отприщи лавина от емоции – спомени, които никога не съм изживявал, но винаги съм чувствал. Вглеждам се в себе си. Преди това беше толкова трудно. Сега вече не е. Не намирам и помен от съмнение или съжаление. Може би само тъга, забила корени дълбоко в тихата ярост. И малко болка. Но те не ми пречат. Аз съм свикнал с тях. Те ме успокояват.

Загърнат в наметалото на депресията, изтъкано от меланхоличните нишки на реалността, аз се отправям на поход. Моят първи и последен поход. Тръгвам по стъпките на собствената си съдба. Сянката ми вече е минала оттам. Пътеката не е съвсем непозната. Този път обаче посоката е окончателна, защото я чувствам. Ще я следвам докрай.

Всяка пътека има начало. Дори и тази. Началото съм аз. Краят е в мен. Но пътят трябва да бъде извървян. А той започва тук. В тази малка, подредена стая. Красива и тиха. Обичам я. Толкова пъти съм намирал в нея закрила и утеха. Толкова пъти съм криел зад вратата й своето огорчение и отчаяние от абсурдното настояще. Тя видя цялата моя агония.

Вярно, в началото се съпротивлявах. Не знаех, че рухвайки, най-после ще се възродя. Как можех да предположа, че всичко е така банално? Трябваше да се досетя. Банален живот. Съществуването е клише с няколко странни оттенъка. Нищо повече.

И тази стая е клише. Всичко из нея е така банално. Стените са светлобежови. По тях са забити плакати на Кърт Кобейн и Че Гевара – символите на комерсиалния антикомерсиализъм. Така опетнени и глухи. Алуминиевата дограма на прозорците е закрита от скъпи тъмносини завеси, по които са разпръснати банални, неравно жълти квадрати със златисти спирали в тях. И те са клише. Също както статуйката на Буда, голямата ароматна свещ, раковината, декоративната газена лампа и всички останали сувенири, амулети и снимки в сребристи рамки върху рафтовете на обичайната дървена секция. Предметите са грижливо разпръснати, за да създават онази банална творческа атмосфера, която човек усеща в антикварията или музеите. На бюрото, до голямото дървено легло, угасеният монитор на компютъра се пули в нищото. Вече не искам да го включвам. А само допреди седмици стоях с денонощия, вперил поглед в облъчващата баналност на дигиталното.

Сега всичко се промени. Сега всичко е различно. Най-после. Но не най-накрая...

И тук, в тази стая, макар и банална, която аз все пак обичам, започва моят поход нататък. Дали ще я видя отново? Дали ще я помня? И дали въобще имам нужда да зная откъде съм тръгнал натам, откъдето така или иначе идвам...

Глава 5: Между

Стоя на спирката. Стърча прав сред толкова много хора. Десетки еднакви и сиви същества с празен поглед. Очите им шарят изнервящо, вгледани в нищото. Повечето хора се лутат там до края. Няма да позволя това да се случи на мен. Никога!Автобусът се задава в далечината. Въздухът бучи от напрежението. Тълпата се бута неистово. Всеки търси място, по-добра позиция, за да се качи в претъпканото возило, което тъкмо спира. Вратите се отварят. Започва истинската битка. Хората викат, бутат, блъскат, късат, псуват... Колко са жалки, набутани в мръсния и ръждясал автобус, залепени за мръсните, запотени стъкла.

Затварям очи. Усещам как слепоочията барабанят болезнено по съзнанието ми.

Поглеждам отново. Тълпата е няма. Автобусът я е отнесъл далеч, оставяйки след себе си черен облак от изгорели газове, който се разстила бавно пред очите ми.

Наоколо няма никой. Вятърът си играе с изпокъсаните плакати, залепени по ръждясалите железа на старата самотна спирка. Мястото изглежда някак безметежно. Откъснато от реалността. Забравено, някъде далече.

Тръгвам пеша, приветствайки самотата. Тя е стар познат, а вече и приятел. Преди странях от нея, но сега постоянно я търся. Все по-лесно я намирам. Помага ми да усетя, че живея наистина.

Вървя бавно през пустия парк Лаута. Мислите ми се лутат в тихо безредие. Отказвам да мисля. Не искам да разсъждавам. Сега само ще гледам.

Дърветата още са голи. Силуетите им са гротескно разкривени, прободени от ярките снопове слънчеви лъчи. Пролетта не е дошла, но зимата вече си тръгва. Калта край алеите съхне. Мирише на пръст. Поглеждам нагоре. По короните на дърветата са накацали черните гарвани, които всяка зима се събират тук и стоят чак до ранната пролет. Понякога се чува приглушеното грачене на една или друга от черните птици.

Обстановката ми харесва. Спирам тихо и се вглеждам в слънцето през плетеница от клони.

Здравей, светлина! Отново нежно докосваш лицето ми. Отново ме успокояваш и ми вдъхваш увереност в началото на моя поход. Ти винаги си била до мен. Дори и нощем, когато твоят отблясък в луната изпълва очите ми със сълзи. Здравей, светлина! От теб струи онзи живот, до който понякога се докосвам. В теб още се вплитат моите изгаснали мечти.

Продължавам нататък. Мислите ми не се лутат. Отново съм тук. Спокоен и сигурен в чувствата си. Виждам дъха, който излиза от устата ми като малко мъгливо облаче, и се замислям за времето.

Има ли време изобщо? Минало не съществува. То е изчезнало, пропаднало в бездната на безвъзвратното. Бъдещето не съществува. То се заражда в безкрайните вероятности, но не е истина, докато не узрее и не бъде обрулено от вятъра на реалността. Тогава ние сме същества, които съществуват само и единствено в настоящето. А какво представлява настоящето? Миг, застинал между безвъзвратното и безкрайните вероятности. Колко несигурно. Колко нереално. Щом няма бъдеще и минало, тогава не

съществува и настояще. Възможно ли е и миналото, и бъдещето, и настоящето да са едно цяло – един общ енергиен поток, разлят като боя върху платното на всичко, което е? Дали е разлят със смисъл? Дали има бог, който рисува върху това платно съдбата на Вселената?

Глава 6: Магьосникът с латерната

Тежки електрически облаци висят над Стария град, но аз пъпля по улица „Съборна", устремен към църквата „Св. св. Константин и Елена". Зная, че там, пред входа, подпрян нехайно на своята тежка латерна, ще намеря бай Данчо.

Помня колоритния старец още от дете - все там, обгърнат от уханието на смокините през лятото, наметнат със сивотата на облаците през зимата. Ето го. Осемдесет и седем годишният човек ме познава веднага и махва сърдечно.

Преди време го снимах. Показвам му фотографиите, той ги гледа, харесва ги, радва им се като дете. Решава да ми благодари с изкуството си.

Докато настройва латерната, не спира да бърбори за това, че инструментът не може да твори музика без душа. Всичко е готово, артистът завърта ръчката и от латерната бликва магия. Слънцето разтваря облаците, за да й се наслади. Котките по дуварите се събуждат от пролетната дрямка и с мъркане наострят уши. Минувачите сепнато изпускат злободневните грижи, проблемите се търкулват по стръмния калдъръм и изчезват зад ъгъла...

Глава 7: Боже

Спирам на входа. Открехвам тежката желязна врата. Застивам. Отново забавям времето край себе си. Почти го спирам, но не и напълно. Оставям секундите да се ронят край мен, като пръски на тих есенен дъжд. Искам да се насладя на момента. Искам да уловя всяка страст, всяко чувство, всеки порив. В тях се е вкопчил моят живот. Моят смисъл. Там аз живея. А не отзад.

Зад мен е светът. Объркан... Забързан, суров и лъжлив. Зад мен е грохотът, с който цивилизацията ни рухва. Лавина от пропилян човешки потенциал, заплетена в суетни лъжи. Там, отзад, дебне хаосът. Там, отзад, е царството на лъжата. Там, зад мен, дебне обществото. Нека ме гледа! То няма да види. То няма да почувства...

Спрял съм на входа. През мен преминаха чувствата, които ще оставя назад. Аз ги осъзнах и запомних. Те вече не са ми нужни. Оставям наметалото на хаоса да се смъкне и да падне на прага. Плавно повдигам ръка и прокарвам пръсти по грапавата желязна повърхност на старата тежка врата. Тя стои тук като преграда между всичко, което не е, и онова, което не може. Побутвам я плахо и пристъпвам навътре. Потапям се в морето от мрак - синкав мрак, хладен мрак, пропит с миризма на тамян. Вратата се затваря след мен, поскърцвайки тихо и... край. Последният лъч изплашена светлина бавно се стапя в краката ми. Няма повече шум. Няма повече хаос. От света ме дели студено, тежко желязо, ковано от друг.

Часовете минават. Бавно, дори някак вечно, но все пак минават. Нямам усет към тях. Стоя на старата дървена пейка. Колко ли

хора са сядали на нея? Колко ли съдби е докоснала тази износена дървена пейка... И ето че сега тук съм и аз. Сам. Няма никой друг. Всички си тръгнаха. Чувам хората отвън и се питам кой ли всъщност остава залостен. Погледът ми привикна към мрака и сега плавно се плъзга по тежките икони, чиито рамки са обсипани с красиви метални орнаменти и дърворезба. Лицата на светците са обагрени в мека червеникавозлатиста светлина. Ореолите им са оживели от трепкащите пламъчета на малките свещи. Тишината тук е толкова величествена и цяла.

Вдигам поглед нагоре. Там, високо, е църковният купол, обвит в синкава мъгла. Колко високо! Далече. Сякаш в друга реалност. Там, където белите гълъби нервно пърхат с криле. На дълги вериги, които се спускат отгоре, са закачени огромни железни, потъмнели с годините, полилеи. Изглеждат застинали във времето и пространството. Тук всичко изглежда така. От време на време се чува пращенето на горящия восък. Пламъкът припламва за миг по-ярко и после отново затихва. Вглеждам се по плетеницата от пукнатини, по колоните и стените. Боите на иконописта са потъмнели. Придобили са тъмният кафяво-зеленикав цвят на олющените стени. По тях има силуети. Танцуващи със сенките фигури на светци и грешници.

Ето ме, Боже. Ето ме, художнико на нашето всичко. Ако те има, аз те приветствам в твоя дом. Докосни ме. Само за миг. Покажи ми, че този път не съм сам. Прегърни ме с успокояващата си мъдрост. Успокой ме, защото все повече губя смисъла на смисъла, който ме води напред. Който ни води въобще. Моля те. Страдам! Само за миг искам да усетя твоя дъх върху изгарящото ми чело. Притисни ме до себе си. До твоето извисено величие. Само за миг...

Стоя прав на крака. Разперил ръце. Вперил поглед нагоре в недостижимите куполи, там, където самотните гълъби пърхат с

криле. Не усещам нищо. Не докосвам нищо. Тук няма никой освен самота. Само аз и тя, моята стара приятелка. Това не е божият дом, а царството на самотата и тишината, преплетени със синкав сумрак и тамян. Затова ми харесва. Затова ме успокоява. Но тук аз не намирам теб. Ти, който си смисълът. Днес теб те няма. Не съм те намирал тук никога. Сбогом. Повече не смятам и да те търся, защото те няма. Няма ме и мен.

Глава 8: Тълпата

Навсякъде около мен. Толкова хора. Толкова много... Приличат на шарани в пресъхнал рибарник – изцъклени, шляпащи отчаяно в инстинктивната битка за последните глътки кислород.

Пред мен на малката дървена масичка кротко изстива чаша с кафе. Остров, край който се плиска необятно човешко море. Бавно потъвам, хипнотизиран отвътре, без да трепна отвън. Задушавам се. И аз съм като тях – риба на сухо. Боря се за последните спарени глътки замърсен кислород.

Тълпата винаги успява. Разбива съзнанието и нахлува навътре, помитайки агонизиращите сетива. В такива моменти поривът да се втурна да бягам е толкова силен, че едва успявам да го потисна и контролирам. Всъщност, понякога не успявам. Тогава свеждам поглед надолу. Не искам да срещам очите им. Те ме прогарят. Впиват се в мен. Гледат с пронизващ присмех голотата на моята лудост. Пулсът се учестява. Изстиналите ръце се потят. Очите шарят нервно под притворените клепачи. Объркан, аз се движа все по-бързо и нервно, докато не свия в някоя странична уличка и не се отдалеча в невзрачния й мрак. Едва там, подпрял гръб на някоя мръсна и олющена стена, аз изплувам в себе си, жадно поемайки въздух.

Понякога, когато съм изплашен, търся тъмни ъгли, в които се крия от светлината. Ъгли, в които седя, подпрял гръб на мръсна стена, докато мракът ме крие от външния свят. Поставям ръка на присвитото коляно, докосвам с пръсти лъчите на слънцето. Това

ме дистанцира още повече от тях, защото ги докосвам, но не ги желая...

От какво се страхувам? От онова, което мразя заради неговата посредственост, защото ми напомня твърде много за мен. Искам да бъда различен, да бъда силен... Искам да бъда светец, да се извися над всичко, което ме свързва с толкова пошлата материя – не чрез волята, а чрез чувствата, които да ме водят натам, към посоката, която да осъзнавам за вярна. Наместо това съм посредствен фен на светците и това ме плаши. Аз съм комплексар като всеки човек. Комплексите ме водят напред и ръководят целия ми живот. Дали, ако ги нямаше, щях да бъда същият? Дали, ако живеех другаде, отгледан от друго семейство, принадлежащо към друга култура, щях да бъда различен? Разбира се, щях, но основното, онова, което ме прави човека, който съм, дали щеше да бъде различно? Ами ако нямах комплексите, които имам? Ако бях неуязвим и завършен, тогава какво? Щях ли да бъда същият? А сега, това ли съм, или съм друго? И тези мисли ме плашат, защото виждам отговора и той не ми харесва. Мразя се, презирам се и най-лошото е, че се лъжа, че го правя...

Всичко отново опира до хората. Сигурно е нормално – нали и аз съм човек... Ха-ха, какъв затвор – доживотна присъда без право на помилване, нали... И има ли я изначалната истина? Сигурно. Там, отзад, зад цялото прозира нещичко. Преплетени в мрежата хаос, блещукат частички от смисъл, които аз не мога да уловя. Нямам сили за този напън. Не още, а дали някога...

Ние сме първични същества, които живеят цензуриран живот. Самите гени са първични носители на екзистенциални ограничения. Дали ще сме здрави или болни, красиви или грозни, слаби или дебели, талантливи или бездарни, смели или страхливи... Гените определят дали ще ни замерят с лайна или валентинки, дали

вратите на купона ще се отварят или затварят пред нас. А неимоверните усилия за самоусъвършенстване нямат голямо значение. Изразходваме толкова много енергия, за да изкараме тежестите на статуквото извън равновесие, а това въобще не е битка с дългосрочна перспектива. Всеки човек има съдба, но тя не е записана из страниците на някоя дебела книга в рая или ада, а е закодирана в собственото му тяло.

Възпитанието е първият обществен инструмент на цензурата. В началото учи колко и какво да ядем, кога да се къпем, спим, смеем и плачем. После определя дали сме българи или македонци, християни или мюсюлмани, комунисти или фашисти. През цялото време разграничава лошите от добрите, странните от нормалните, страшното от полезното. Възпитанието облича първичната човешка природа в социална адекватност – то зашива хората в нея. Униформата сраства с човешките тела и ние спираме да я усещаме. Малцина свалят този костюм през годините, дори само за да го изперат и закърпят. Цял живот крием емоциите и поривите из дълбоките джобове на тази дреха, засрамени от голотата на съзнанието си. А като всеки тоалет, и този умалява, излиза от мода, спира да ни отива. Но родителите винаги ще ни харесват в него. Не толкова защото те са ни облекли така, а по-скоро защото в очите им си оставаме деца завинаги.

След възпитанието червеният химикал поема медийната действителност. Не подценявайте медийната действителност! Още откак бебешкият поглед клъвне на агресивните образи в монитора за първи път, та чак до края, човекът ги търси, за да го научат как да си достави удоволствие. Медийната действителност дефинира понятията нещастник и лидер, готино и смотано, красиво и грозно. Посочва ни към какво трябва да се стремим и какво на всяка цена да отбягваме. Разказва ни какво е хубав живот

и как можем да си го купим. Обяснява ни какво е любов и кой не е достоен за нея.

После започваме работа. Работата цензурира свободата ни, вкарва я в график, консумира я през работната седмица, за да я преживяме през почивните дни.

И ето ни днес – слепи, глухи и неми роби, най-малко общо кратно на първични нагони, мухлясало възпитание и порочна медийна действителност. А времето ни изтича, дирята му секва с блясък от косата на смъртта, която цензурира самото ни съществуване.

Зимата си отива. Единствено валмата прахоляк по разбитите улици пазят спомена за свежата снежна белота. Седнал съм в едно от кафенетата, които мразя толкова много. Масите са изкарани директно на главната улица. Столовете са насочени така, че всеки сеирджия спокойно да наблюдава реката от преминаващи хора. Радвам се, че сега не е лято. Тогава горещите лъчи преминават през плата на разпънатите чадъри и сенници, повличайки задушаващата миризма на стопен винил. Прохладно е, но пак дишам тежко. Вглеждам се в хората. Завива ми се свят. Все едно съм качен на въртележка. Кичът на болезнено шарената тълпа се размива бясно пред очите ми. Всеки човек е облякъл това, което твърдят, че е модно, стараейки се да подбере онова, което му отива. Това обаче не значи, че то ще отива на другите хора. В премрежения поглед клокоти една мандала от дразнещо неестествени цветове – без подредба, насложени толкова безсмислено криво едни върху други.

Ленивата човешка гмеж е плъзнала по главните улици, претоварила е ескалаторите на мини моловете, загряла е кафе машините на капанчетата. Дори и термометърът да покаже двайсетина градуса, много от тях са намъкнали дебели зимни кожуси върху сплъстени вълнени пуловери. Това доказва, че пазят жив завета на дедите си

или поне онази част от българския етно lifestyle, свързана с неповторяемостта на пролетната баня и страха от водата.

Край мен изтичат всякакви. Младите момичета и момчета крачат с престорена дързост. Преобладават гъзарите.

Момчетата гъзари са просто гъзари и гъзари скали.

Онези – простите, имат прическа уж небрежно разрошена, няколко руси кичура, обеца на едното ухо и татус, който случайно се подава изпод ръкава на прилепналата по тялото блузка. Те носят дънките или скъпите спортни панталони, навряни нелепо в смешни имитации на боксьорски ботушки.

Гъзарите скали се придържат към същия стил, обаче са яки. Постигнали са наднорменото тегло, заблуждавайки себе си, че химията, която поглъщат, е фитнес. Вървят доста изпъчени, а дланите им са леко присвити в юмруци. Погледът им е толкова смешен – все подстрекаващ, все дебнещ да улови присмех у някого...

Всички момчета гъзари възпитават у себе си небрежен, престорено арогантен маниер на държание. Жадните им очи инстинктивно и съвсем неприкрито се плъзгат по разголените женски тела. Устата им е леко извита – готова за псувня или леко просташко подсвирване.

При момичетата гъзари има далеч по-голямо разнообразие. Всяка от тях се нуждае отчаяно от знаци, с които да се отличи, да изпъкне. Това са дебелите пластове грим и грижливо подбраните прически и дрехи, прикриващи недостатъците и умело акцентиращи върху половите преимущества. Поли тип колан. Прилепнали блузки, които по-скоро наблягат, отколкото да скриват. Високи токове или нетрайно направени спортни обувки. Но по едно всички си приличат. Това е погледът. Студен поглед. Безучастен, почти

съвършено жесток. Но там, дълбоко в него, проблясват пламъчетата на силния, огромен копнеж техният ТОЙ да е някъде там и да им се възхищава.

Освен гъзари, откривам и споковци. Това са онези, които се правят, че разбират от всичко. Те се крият зад самочувствието на много интелигентни. Възприемат всичко, което звучи правилно, за непременно вярно. Дори без да вникнат в него, те го повтарят с глупава убеденост, готови да спорят. Повечето споковци цял живот ще се борят със задушаващото възпитание, което са им наложили мама и татко. Преструват се, че водят алтернативен живот с алтернативни дрехи и външен вид в стил „въобще не ми пука". С него обаче крият своите комплекси от несъвършенствата, с които съдбата им е попречила да еволюират в гъзарите, които така упорито осмиват.

Повечето пораснали момчета и момичета все бързат за някъде, без да поглеждат встрани, забили поглед в земята. Сивото, мачкащо ежедневие е изтрило от тях умението да се наслаждават на живота. То ги гони по петите и те бързат, втурнати през глава към смъртта. Иначе дързостта си е тръгнала. Мъкнат торбите с прах за пране, сирене, хляб, маруля, пресен лук и тоалетна хартия. Найлонът на тези торби е задушил младежкия порив. В погледа им чета убедеността, че всичко е пропиляно напразно.

Има и изключения. Например пораснали, но все още гъзари скали, окичени с ланци от злато, които блестят по черните копринени костюми, прикриващи преобразените в лой мускули. Или лелки, навлезли в критическата, със смешни, уж подстрекаващи дрехи, които вървят с полите на двадесетгодишни, но под тях с дебели чорапогащници крият повяхналата от целулита и бръчките кожа.

Тук-там мудно куцукат и старите хора. Те изостават от света, в който продължават да съществуват. Толкова еднакви.

Сиво-кафяви, с бели коси. Гледат с обида, сякаш сърдити. В погледа им отново се е върнала дързостта, но това не е младежкият порив. Това е раздразнението от всичката болка и всичкото щастие, които накрая са се оказали чиста илюзия. Това е дързостта да се изплюеш в лицето на смъртта и да й кажеш, че ти е все едно какво ще те прави.

Край масите просят мръсни боси циганчета. Те протягат умолително ръце, но в детските очи не срещам невинност. Там виждам само отегченото раздразнение на хора, очакващи края на работния ден.

Затварям очи, съсредоточавайки се върху туптенето на слепоочията си. Тогава я чувам. Какофонията от човешки гласове. Смях, думи, писъци — обединени в една брутална звукова вълна, която се впива в мозъка, разкъсва нервите, които се пречкат. Как искам да млъкнат и за миг да настане абсолютната тишина. Искам да изтрия този тъп плясък, трябва да избягам оттук, да се измъкна от тази звукова река, в която се давя. Дланите, с които съм обхванал главата си, се потят. Тънки струйки се стичат от слепоочията, гъделичкайки стиснатата до болка челюст. Хора... Толкова много тела, толкова много коса, кожа, нокти и човешко месо. Всичко това е на купчините край мен. Купчини, които подушвам, които мога да видя дори и през спуснатите си клепачи, които разкъсват мозъка ми...

Кои сме ние?

Добре дошли на планетата на лъжците. На брутални лицемери. На аморалните същества, чиято единствена цел в живота е да задоволяват егоистичния глад. Ние сме общество, съградено от единици, които се възприемат напълно независимо от средата, в която живеят. Всеки тук е абсолютно сам в своята представа за себе си. Човек приема света и другите като нещо, което се случва

там, отвъд неговото "аз". Смята, че в цялото вселенско шоу той играе главната роля и приема, че всичко останало трябва да му служи и да му помага. Той не намира полза в това да го разбере и осъзнае отвъд ползата. Именно ползата е онова, което поддържа обществото, което му пречи да се разпадне.

Ние завзехме земята и надделяхме над другите живи същества. Целият напредък, абсолютният технически прогрес, всичко дойде в резултат от надпреварата на човечеството със самото себе си в глупавия стремеж да излезе начело.

Човешката история е героичен разказ за същества, които се самоизбиват в абсурдни войни. Дори интернет, глобалният символ на свободомисленето, е създаден като военна система, имаща за цел оптимизацията на избиването на човешки същества. Ние се мразим и се обичаме в зависимост от ползата, която ще намерим едни у други. Това ни сплотява. Затова и дойде закономерното развитие на комерсиализацията.

Нейното основно оръжие е маркетингът. Маркетингът е насочен към първичните нагони на човешката природа, като се стреми да ги докосне и да се плъзне по тях към човешкото съзнание и портфейл. Рекламата не е предназначена за хората като такива, а към хората като консуматори. Ние сме обществени единици, поглъщащи боклуците, които биват бълвани от глобалната мрежа от мега корпорации. Правим го, защото сами сме ги пуснали в иначе уникалните ни съзнания. Така е много по-първично, а оттам и толкова по-лесно.

Цялата тази глобализация на света убива нещо. Някаква основа, върху която се крепи цялото човечество... Не го разбирам. Не мога да го обясня. Просто го чувствам.

Дишаме въздух, в който трудно се открива кислород. Храним се със сирене без мляко, колбаси без месо, зеленчуци без вкус. Пием вино, което няма нищо общо с гроздето, и водка, която има всичко общо със синтетичните експерименти. Модифицираме външния си вид със силиконови цици, керамични зъби, пластмасова коса, без да обръщаме внимание на хемороидите, изобличаващи закърнелите ни тела. Лекарствата, които ни продават в аптеките, са менте. Плащаме най-скъпите европейски цени за горива, чиято стойност на световните борси отдавна не е била по-евтина. Плащаме си за най-евтиното образование в Европа, а в замяна получаваме диплома без никаква практическа стойност. Българският пазар на труда търси разнообразни специалисти, а единственото, от което се нуждае, е обслужващ персонал в перални. Правим се, че работим, а работодателите се правят, че плащат. Изопачаваме материалното си благосъстояние със скъпи телефони и пунтажи на маркови дрехи, за които сме прежалили поне две заплати. В петъците се преструваме, че лъскавите барове отговарят на мизерния ни лайфстайл. Комплексарите се припознават с мутри, мастиите се отъждествяват с чалга софт порно пачи. Твърдим, че обичаме, а единственото, което ни възбужда, е виаграта. Смъркаме лайна, пушим лайна, на сутринта серем кръв. Преструваме се, че общуваме, а дори не чуваме хлиповете на собствените си деца. С ентусиазъм плащаме на някого да се прави на гей. В същото време не сме склонни да дарим нито лев за изоставените цигането на България и успешно се правим, че не съществуват. Политиците лъжат, че ще ни оправят по един начин, а ни оправят по съвсем друг — разправят, че служат на народа, а смирено чакат заплатата си от разпенени олигарси. Обществото ги осъжда бунтовно, но тайно мечтае да заеме мястото им, да бръкне в меда, че чак да му потече по брадичката. През цялото това време оттатък Средиземно море милиони хора като теб и мен умират от глад, СПИН и куршуми, произведени

в Казанлък. Децата им са увехнали черни цветя, а мухите изпиват огромните им тъжни очи. И въпреки всичко това ние в България обвиняваме световната конспирация за бедите си, тя и комшията, който, разбира се, че е селяндур.

Обществото се обезличава. Превръща се в една безизразна лавина. Маса пропилян човешки потенциал, озлобена, неспособна да приеме света по-различно от това, което е... А ние, хората, сме заточени в себе си и вечно търсим изход оттук. От фалша, от лъжата на реалността. От болката, която сами си причиняваме, живеейки в грозните панелни затвори, обезличавайки се, прегазвайки различното в себе си, защото реалността просто не приема другото. Това е, от което искаме да намерим изход. Това е клетката, в която живеем, и ни се ще веднъж завинаги да напуснем, макар и без да го осъзнаваме.

Конспирацията съществува, но не ни е наложена от никого. Тя е част от човешката природа. Сами налагаме собствените си ограничения и после се преструваме, че страдаме от това. Конспирацията е еволюция, в която всичко се променя само за да остане същото, запазвайки статуквото на абсолютно неравновесие. Ние се борим за това състояние, защото то е нашата основа, залегнало в нашите гени. Дали ни ръководят, дали ни следят, дали ни експлоатират — не защото ние правим всичко това доброволно, а защото някой просто се възползва на едро, въпреки че не е по-малко дребнав. Всички отговори са в нас. Щом сме намерили начина да зададем въпроса, значи той е част от нас. Той съществува в нашата визия, и това задължително ни прави носители на всеки отговор. Истински трудните въпроси не могат да бъдат дори осъзнати. За нас те са абсурдна неистина, защото са твърде различни от човешката природа. Как тогава можем да им дадем отговори? Ние дори не осъзнаваме нивото, на което съществуват. Не осъзнаваме истината. Не се и стремим към нея.

Човек не знае какво е истината. Ние живеем в океан от лъжи. За нас истината е онова, което сме си изградили като представа. А върху представата може да се влияе толкова лесно. Защото го искаме. Защото сме готови да се борим за него. Дори да умрем. Да дадем живота за абсурдното настояще, което всъщност не съществува.

Няма добро. Няма морал. Няма лошо. Няма жестоко. Ето ни нас и нашите ползи. Добре дошли на планетата ни, която така или иначе скоро ще унищожим. Добре дошли и майната ви...

Всичко се ръководи от човешката природа, и най-главна е онази ѝ част, която изгражда чисто физическата ни същност. Гените и начинът, по който минало, настояще и бъдеще се преплитат в тях, определят формите, които ще приеме тъканта, изграждаща тялото на всеки човек. Видимото за всичко, което ни заобикаля, например този непрекъснат поток от информация, постъпва в съзнанието посредством очите. Поглед, пречупен през човешки очи, изтъкани от човешки гени. Ние сме настроени да виждаме едно, а зад него и около него има толкова много смущения и страничен шум, които ограниченото съзнание упорито игнорира. Също като телевизионна програма. Преди телевизорът да бъде настроен на определен канал, търсещият преминава през безбрежен океан от информационни смущения. Тяхното пращене по говорителя и кривите точици хаос на монитора дразнят, защото не сме устроени така, че да извличаме информацията, която носят.

Вселената ни говори постоянно, но ние оставаме глухи за нея. Смисълът ѝ се влива в нас, но го оставяме да премине през съществото ни омърсен, защото гените, които ни изграждат, го заглушават. Какво виждаме? Какво чуваме? Дали не възприемаме само онова, което сме програмирани да възприемаме...

Нашата реалност е малко, огряно от светлината на ограничените възприятия островче, на което се тълпим. Късче илюзия,

черно-бял кадър от хаоса, носител на вселенския смисъл. Фрейм, съществуване отвъд, от което ни дебне лудостта. Тя е пазачът, стоящ пред нашето съзнание, пред нашата реалност, пред нашите възможности и неограниченото цяло. То не е за нас. То е немислимо, непонятно. Няма смисъл така, както ние възприемаме смисъла, нито форма така, както ние възприемаме формата.

И аз съм стъпил на острова, огряван от светлината на единственото, в което успяваме да вложим илюзорния смисъл. Стоя на ръба, а всички останали хора се гъчкат, борейки се за глътка от човешкия смисъл. В тази борба аз не намирам нито цел, нито утеха, и затова скоро ще бъда избутан навън, отвъд ръба — там, където ще потанцувам с лудостта, преди нищожеството ми да се разтвори в непредставимото всичко.

Кой съм и какво сме ние... Как мога да кажа: "Здравей, живот!", като още не съм се родил...

Глава 9: На ръба на съзнанието

Тук пак има хора, но тълпата е разпръсната из тихата, обгръщаща зеленина на Люсиен Шевалас и Цар-Симеоновата градина. Едно от малкото места в града, където успявам да задуша лудостта. Ухае на подкосена трева. Гледам пробуждащите се за лятото дървета. Бръшлянът е обгърнал със спокойствието си повечето от дебелите стъбла. Разстлал се е и по земята. Само асфалтовите алеи се белеят в упоритата му зеленина.

Тук-там край пътеките има безмълвни шадраванчета, все още празни, очакващи окончателното завръщане на топлите дни. В празните корита са останали малко от обрулените още есента мъртви листа. Случайните повеи на вятъра си играят с тях. Повдигат ги, завихрят ги, а после отново ги полагат на земята.

Изсъхналите листа са красиви, но мъртви. Те гният, превръщат се в храна за растенията, които раждат нови листа. Но те са други, а не същите листа. Жива материя, погълнала органичната енергия на умрялата.

Животът се грижи за масата, а личността не е приоритет. Дори и да има Господ, той със сигурност не се отчита само на един човек. Тогава Бог определено не чака и да му се отчитат поединично.

Човек се прераждa като енергия, не като личност и съзнание. Това, което усещам в момента, е само тук, сега и за мен. „После“ няма да съществува никога. Тогава длъжен ли съм да бъда отговорен? Не е ли по-правилно да бъда алчен егоист? Ако наистина няма съд след смъртта... Тогава страхът изчезва, моралът се обезсмисля, доброто губи илюзорната си стойност. Светците се превръщат в

глупаци, дебили, посмешище за алкохолици като мен, пелтечещ неразбираемо в бълбукащите канавки на живота.

Човек не може да бъде пълноценен за себе си приживе. Човек спира да бъде след смъртта. В човека няма никакъв смисъл, а кръговратът е по-алчен дори и от нас.

Страх или щастие...

Възпитание или порив...

Първична глупост или суетно самоунищожение...

Смрачава се. Слънцето вече се скри. Лампите в градината светят в своето нежно зелено и синьо. Осветяват дърветата и ги превръщат в призрачни, нереални силуети. Разкривени насред порива към светлината, но същевременно толкова неподвижни и вечни в очите на краткотрайния човек. Вървя между тях. Само сянка, крачеща бавно по асфалта на самотните бели алеи. Черно петно, плавно преливащо в настъпващия мрак.

В паметта ми изплува един мой сън. Странно дежавю, изпълнено със смисъл, който тогава не разбирах. Отново вървях през градината, както сега. Пак беше красива и пуста. Само небето, надничащо отгоре, беше различно. Мракът отново го прегръщаше тихо, но последните лъчи, бързащи да настигнат вече залязлото слънце, пълзяха по раздърпаните облаци. Оцветяваха ги в кървавочервено, изгарящо до тъмнолилаво. Вечерта обаче идваше.

Изведнъж я видях. Тъмната сянка на момче, безцелно крачещо към мен. Приближих се достатъчно, за да видя умисленото младо лице. Угрижени бръчки се вплитаха по високото чело. Кожата му бе восъчножълта. Очите му блуждаеха някъде другаде, потънали в по-тъмни от вечерния мрак сенки.

За какво ли мислеше, какво ли ставаше с него? Реших да попитам. Това беше моят сън и макар да не го осъзнавах, все пак го чувствах. Малко преди момчето да ме подмине, аз се спрях и се поклоних леко. Това явно успя да го отклони от дълбоките мисли, в които беше потънало, дори го развесели. В погледа му припламнаха иронични искри, а устата се изви в недоизказана насмешка.

- Здравей - казах му аз.

- Здрасти.

- Стана ми интересен, затова ми се прииска да те спра, за да си поговорим.

- Нима спираш всеки, който ти стане интересен, за да го питаш за едно или друго?

- Не. За първи път ми се случва. Извинявай, ти може да бързаш за някоя важна работа. Може би нямаш никакво време, нали?

- Аз имам цялото време, защото то е едно цяло и независимо от тук и сега, тъй че аз съм навсякъде и по всяко време. Странно ми се стори, че ти се поклони, когато пожела да привлечеш моето внимание. Защо го направи?

- Ами, честно казано, не зная. Не заговарям често непознати и нямам опит в тези неща, но реших, че така ще бъде най-учтиво да те извадя от мислите, в които се беше отнесъл. Изглеждаш ми някак си далечен, не оттук.

- О, аз съм оттук, но може би не от сега, така, както ти го разбираш.

- За какво си мислеше, малко преди да те спра?

- Точно тогава не мислех, просто чувствах. Бях отворил съзнанието си за тази стара градина и се опитвах да я намеря в себе си. По този начин щях да я усетя по-силно и истински.

- Как така да я намериш в себе си?

- Нея в мен или аз сред нея – все едно.

- Да, разбирам. Защото всички и всичко са свързани, нали?

- Не. Всъщност грешиш. За да може всичко да е свързано, трябва да има фрагменти, които се нуждаят от спойка. А всичко е едно цяло. Поне беше преди.

- Какво имаш предвид?

- Вече не е. Не разбираш, а и аз не мога да ти го обясня. Но го видях. Всичко – времето, материята, всичко се накъса и размести. Искаш ли и ти да го видиш?

- Бих ти доверил съзнанието си, ако съм сигурен, че си с всичкия си и знаеш какво правиш.

- Нима мислиш, че ако си с всичкия си, ако изведнъж се пробудиш в цялото си съзнание и ум, няма да полудееш? Не очаквах това от човек, който ми се покланя, преди да прекъсне разходката ми. И все пак, ще ти дам отговор на въпроса, който зададе. Аз съм толкова с всичкия си, колкото не е никой друг на тази земя в този момент. Точно затова полудявам. Все пак съм човек. Няма къде да

складирам всички емоции, които ми биват внушавани. Всичко – това е цялата Вселена, всичко, разбираш ли, всичко. Аз усещам една малка частица от цялото, чувствам го, страдам с него.

- Какво, искаш да кажеш, че Вселената страда?

- Всъщност да, страда. Цялото се е разболяло. Сърцевината му бавно изгнива. Заразата е плъзнала по вените му, и сега Вселената се мъчи да се справи с нея.

- За каква зараза говориш?

- О, не е ли очевидно? Това е заразата на несъвместимостта. Не виждаш ли как и ние, хората, страдаме от нея? Всеки пречи на някого със самото си съществуване. Ние не сме съвместими един с друг. Нали сме едно, една цяла човешка цивилизация, а всичкият ни напредък, целият ни технологичен щурм се дължи само и единствено на надпреварата ни сами със себе си в глупавия, абсурден стремеж да излезем начело. Всички хора си приличат по едно. Всяко тяхно решение, всичките им осъзнати и неосъзнати действия, подсъзнателното и съзнателното – всичко, което представлява човек, е заключено. То робува на приоритетите, които ни налага несъвместимата ни с цялото човешка природа. По този начин всеки е съвсем различен от всеки, макар и напълно еднакъв. Всеки минава по различен път, възприемайки себе си за единствен, без да го осъзнава напълно. Същото щеше да бъде и ако всеки възприемаше себе си като част от цялото, страхувайки се, че всичко останало е различно. Всъщност точно това се случва в някои други светове,

далеч от нас. Пътят ни през времето е един абсурден път през лудостта, която ние фанатично отричаме и от която така бясно всеки се разграничава.

- Кое тогава ни пречи да рухнем в прахта на безпаметната лудост?

- О, това е силният ни инстинкт за самосъхранение. Именно той е създал абстрактното ни мислене, с което така се гордеем. Абстрактното ни мислене пък е наложило на съзнанието ни чувствата любов и омраза. Те са едно. Абсолютно еднакви. Просто осъзнати от всеки различно, според приоритетите, които му повелява човешката му природа. Абстрактното мислене ни е помогнало да преодолеем всички трудности на враждебната среда, в която сме се появили, за да може накрая да я завладеем и да властваме над останалия животински свят. На него е стъпило нашето самочувствие, че сме единствените същества, изпитващи чувства. А твърдението, че само ние имаме разум, е абсурдно. В началото човечеството е било напълно подвластно на природните стихии. Примитивното развитие на научния прогрес не е удовлетворявало хората във въпросите им: "Какво е слънцето?", "Какво са звездите?", "Какво са облаците и дъжда?" Човек обаче изпитва първичен страх от всичко, което му е неизвестно. Ние сме устроени така, че предпочитаме да вярваме в абсурди, вместо да се потопим в непонятното. По-лошо – ние сами си изграждаме абсурди. Така човек си създава и божествата. Независимо дали говорим за Исус или Аллах, Тангра или Перун, Бог е рожба на човешкия стремеж да си обяснява нещата. Човешката визия изгражда една уж непонятна висша сила, която

обаче притежава напълно човешки физически и психически качества. Бог има лице и тяло. Изпитва чувства като любов, тъга, ярост. Една всеобща истина, която обезсмисля обмислянето на непонятното. Това прави съществуването ни много по-лесно. Сега вярата в Бога все повече бива изместена от напредъка на научния прогрес. В крайна сметка хората винаги са предпочитали да вярват в онова, което им дава видим реален продукт, задоволяващ определена тяхна потребност. Научният прогрес доставя на човека много отговори на непонятните въпроси от миналото. Това обаче не опростява нещата, а само създава предпоставки за задаването на нови въпроси. Напоследък все повече хора заместват Бога с науката. Обяснения, които заместват магията с рационалното. Духовното с материалното. За науката няма задачи без решение. Тези задачи не съществуват. Човек съществува, значи според науката той е задача с решение. Условието й са човешките гени, а решението е човешката съдба – така аз обобщавам съвременната гледна точка за нашия произход, смисъл и бъдеще. Ако едно животно, достигнало половината на жизнения си цикъл, бъде уловено в дивата природа и затворено в клетка, то най-вероятно умира. Умира дори и да има просторна, чиста клетка с изобилие от храна и вода. За животните е характерно, че дори и отгледани изкуствено в зоопарк, без да са виждали дивото нито веднъж, те отново носят в себе си порива да се втурнат към него. Ако един човек, достигнал половината на жизнения си цикъл, бъде уловен и затворен в клетка, той най-вероятно няма да умре. Дори и да няма просторна килия, а да е набутан в малка, мръсна дупка с храна и вода, която да осигурява

само физическото му оцеляване. Кое ни прави различни? Защо ние имаме силата да оцеляваме? Кое ни помага да се приспособяваме така добре към почти всякакви условия? Мнозина смятат, че това е разумът. Малцина обаче са се замисляли какво всъщност представлява той. За някои разумът ни е даден от Бога. Според други, той е възникнал в течение на еволюцията при определени физически промени в мозъка ни, предизвикани от радиация или друг все още неизяснен реактив. Аз мисля, че разумът означава уникална дарба да изпитваме и осъзнаваме чувства и емоции, породени от първичните инстинкти, и да осъществяваме контрол върху действията си чрез адекватни и рационални разсъждения. Според мен смисълът на понятието "разум", така както се е наложило в разбиранията на човешкото общество, не съществува. Единствената разлика между нас и останалия животински свят се корени в това, че ние сме успели в течение на еволюцията да развием у себе си едно уникално предимство. То се нарича абстрактно мислене. Основното, с което помага умението да мислим абстрактно, се корени в изграждането на визия. Ние успяваме да си създадем визия за неща, които дори не съществуват. Можем да изградим в съзнанието си образи на неща, които са, меко казано, абсурдни. Съумяваме да си ги представим. Несъмнено основата на тази визия отново са нашите първични инстинкти, които не са много по-различни от тези на животните. С течение на хилядолетията видовете прародители на модерния човек са се борили с ужасяващо враждебни условия. Мускулите им са били многократно по-слаби от тези на останалите хищници. Телата им са били крайно неподходящи за бързо

менящите се климатични условия. Тогава е започнало развитието на онова, което днес наричаме разум, а аз наричам абстрактно мислене. То е било последният напън, в който инстинктът за оцеляване се е вкопчил, за да ни запази от пълно унищожение. Това обаче не ни прави уникални. Всички животни също проявяват абстрактно мислене, но в различна степен. Всеки вид е развил онова, с което е успял да оцелее при конкретни условия. Ние просто сме извадили късмет. Ние, хората, все още не сме стигнали до абсолютно никъде. Тръгнали сме по пътя на експлоатация на природните ресурси, която в крайна сметка е обречена на провал поради изчерпването им. Опитваме се да разберем нещата, но най-често само дотолкова, доколкото те ще ни свършат работа. Все по-малко са хората, които се опитват да вникнат в тях, вместо просто да ги използват, за да задоволяват някакви потребности. Не е ли така и с животните, от които ние толкова фанатично се разграничаваме? И те използват всичко, което им върши работа, до изчерпването му. Най-често те изяждат всичката храна, до която се доберат, независимо дали вече са сити. Напоследък започвам да си изграждам една идея, която е стъпила върху религията на прабългарите. Те са вярвали, че Тангра е въплътил във всеки човек животно, растение или предмет - част от божествената, изначална, космическа енергия. Смятали са, че ако някой върши недостойни неща, той опетнява и енергията, която живее в него, а оттам и всичко останало, дори и Тангра. Възможно ли е действително всичко, цялата Вселена да е свързана в един общ енергиен поток, преминаващ през всеки един от нас? Възможно ли е всичко, което правим, което чувстваме,

което мислим, да оказва влияние върху цялата Вселена, от която всеки един от нас е, макар и мизерна, но все пак част? Толкова много хора се отказват в опитите си да вникнат в човешката съдба и изначалност, както и в нагледно безсмисления живот, макар че имат уникални идеи. Много от тях се отказват поради невъзможността да бъдат чути и разбрани. Ако теорията, която прабългарите създават, е вярна, то макар и идеите на един човек да не стигат до печат или до някое предаване по телевизията, те отново стават достояние на всички нас. Не като глас в съзнанието ни или като халюцинации. По-скоро като визия, като чувство, като насока, като мисловен полъх. Спомен за внушение, който всеки може да долови и развие, стига да пожелае. Това означава, че всичко, което правим, има смисъл, има значение. Това предава много по-голяма отговорност на всяка наша постъпка, на всяко наше действие. Най-голямото престъпление на всеки един човек е невникването в нещата. Бягството от задълбочаване в парадоксите на живота. Търсенето на експлоататорското лесно. Оправданието на всеки е, че всички го правят и живеят много по-безболезнено. Това е заблуда, защото всеки има реалната сила да промени всичко около себе си. Просто не трябва да го приема и да се примирява. Всеки един от нас е избран, защото всичко, дори и времето, представлява едно цяло. Изборът обаче е личен.Или поне беше. Вече всичко започна да рухва.

- Разбрах всичко, което ми каза. То е толкова ясно. Но не мога да разбера как така Вселената рухва?

- Зная, че ме разбра, защото аз съм ти - каза момчето, чиято безцелна разходка в парка бях прекъснал.

Тогава вече не бях с него, а бях него. Бях сам, застинал на бялата алея под дърветата, над които небето все още преплиташе своето яркочервено и тъмнолилаво. Целият този разговор водих със собственото си аз. На всеки въпрос, който задавах, сам давах отговор. За първи път бях общувал със себе си. Ето защо осъзнах какво става с Вселената. Тя се опитваше да рестартира. Да започне всичко отначало, изтривайки вируса на несъвместимостта, който в нашето настояще беше обладавал гниещата й сърцевина. Цялото време, всичко, което беше, е и ще бъде, дори всичко, което можеше да бъде, всичките различни, паралелни измерения – всичко това сега се беше преплело. Дърветата вече не бяха просто дървета. Бяха и семена, и малки дръвчета, дори ги нямаше, и всичко това наведнъж. Паркът беше и парк, и гробище, и град, и пустиня.

Побягнах по алеята. Трябваше да бързам, защото не оставаше много от онова, което осъзнаваме като време, преди всичко да започне отново. Не знаех какво трябваше да направя, затова се втурнах напред. Душата ми бе сграбчена от тихия ужас на приближаващия край.

Прелитах през кръпки – мигове от други времена и паралелни реалности, разпръснати в едно. Ту попадах на място, огрято от топлите летни лъчи, после, само след миг, вече бях на същото място, а край мен се сипеше сняг и на безоблачното небе блестяха огромните ярки звезди. Усещах гъдел, тръпки, които лазеха по мозъка ми, явно отказващ да приеме онова, което се случваше.

Понякога се разминавах с хора. Някои от тях, чието съзнание се уповаваше твърде много на физическата реалност, изобщо не виждаха какво става край тях. Продължаваха да се разхождат, да си говорят и да се смеят. През същото време други се въргаляха по земята, жадно скимтейки. Те бяха видели ясно всичко, което се случва, но мозъкът им отказваше да го приеме и затова не усещаха

сами себе си. Очите им бяха налудничаво изцъклени. По устните на някои от тях се стичаха лиги. Ето това беше лудостта. Тя идваше и за мен. Продължавах да бягам, но как можех да избягам от нещо, което нося в себе си?

Изведнъж забелязах млада жена. Бягаше, крещейки отчаяно. В писъците й се долавяше умопомраченост. Нота на лудост, свръхчовешки звук, внушаващ крайното рухване на съзнанието. Тя спря, падна на колене и замлъкна. Дрехите й бяха изпокъсани, превърнати в кални и кървави дрипи. Красивото й лице беше издрано. Тя трепереше силно. Обезумелият й поглед гледаше право в мен с примирена молба. Тогава видях сивите сенки зад нея. Бяха пет или шест, плъзгащи се безшумно в нереалния мрак. После проблеснали зъби и кървясали очи. Глутница вълци, която щеше да помете горкото момиче. Стоях, без да мога да помръдна, и гледах, но не като, а наистина на забавен кадър как първият от огромните зверове се изстреля във въздуха със зинала паст. Едно огромно космато туловище, пръскащо миризмата на мърша и лиги. Жълтите му зъби се впиха във врата на обречената жертва. С предсмъртния й писък за мен се върна и времето. Започна да тече с обичайната скорост, но на мен ми се стори твърде забързано. И другите зверове налетяха върху горкото момиче, ръфайки безмилостно и яростно плътта, разпръсквайки по снега парцали и кръв. Писъкът й се задави в жално, гърлено ръмжене и затихна. Двама от зверовете, които пристигнаха последни на пиршеството, заобиколиха трупа и се втурнаха бясно към мен. Бях смаян, неподготвен, нямаше какво да направя. Просто отстъпих назад точно когато сивата смърт полетя.

Изведнъж вече нямаше мрак, беше тих и спокоен пролетен ден. До мен усмихнат циганин със златен зъб весело свиреше на стара гъдулка. На земята пред него имаше изпокъсана шапка, в която хората бяха оставили няколко дребни монети. Нямаше вълци,

нямаше го и грозния труп на разкъсаното момиче. Това беше друга кръпка, друг кадър от хаоса, друго време и друга реалност. Отблизо и далече се чуваха писъци на предсмъртна агония, които странно се сливаха със скрибучането на износения лък по старите струни. Вгледах се в циганина. И той не беше просто един уличен музикант. Беше и бебе, и малко момче, и младеж, и голям човек, и побелял старец, и нищо, но всичко накуп.

Отново се втурнах. Сега бягах от песента на тази гъдулка. Вече не бягах по белите алеи, а по тревата. Изведнъж между дърветата видях странно облечени хора. Те бяха в ризници с мечове и други оръжия. Някои се биеха помежду си настървено, а други скимтяха, унищожени от лудостта, която ги бе запратила така далече от тяхната реалност. Видях човек с очила, който разкарваше малко бяло кученце. Видяха го и някои от древните войни, пренесени тук заедно с битката, която са водели. В този миг те бяха обезумели, объркани и изплашени, затова реагираха по единствения начин, по който бяха реагирали винаги. Нападнаха озадачения и до последно невярващ модерен човек, започнаха да го кълцат с хладните остриета на своята параноична ярост. Той бе така изненадан, че това се случва на него... Умря, преди да успее дори да извика. Просто тупна в праха, затискайки с тялото си малкото бяло кученце.

Гърлото ми се стегна и аз пак побягнах, препънах се в бръшляна, паднах, станах и отново се втурнах. Пред мен след минута се ширна огромният шадраван в центъра на парка. Останал без дъх, се строполих на една пейка до брега му. Вече идваше краят. Чувствах го, усещах го в себе си. Видях човек с гумени ботуши и дълъг прът, влязъл да почисти фонтаните. Беше горещо. Лятното обедно слънце пареше на небето. Човекът джапаше лениво и бавно. Аз не се изненадах, когато видях черната перка и после редицата от остри зъби, зиналата паст и тъмното червено петно, което започна

да се разлива из водата. Акулата се мяташе в плитката сладка вода. Подскачаше, шляпаше, като малка рибка, изскочила от аквариум, само че така огромна. После умря, обърната на една страна, потръпна и изчезна.

Оттук-оттам все още долитаха писъци, но вече всичко приключваше. Бяла светлина поглъщаше Вселената. Не, това не беше светлина, това беше Нищото. То не поглъщаше, а просто изтриваше болната реалност. Бавно и неумолимо. Нищото беше добро. То погълна целия парк и шадравана, а после и мен. Усетих топлина, като от нежна милувка.

После се събудих. Изправих се в леглото с намачканите потни чаршафи. Трябваха ми няколко минути, докато осъзная къде съм и какво всъщност се бе случило. Странен сън. Най-странният, който съм имал. Беше и толкова реален, толкова истински. Ами ако всичко това се бе случило? Ако пак бях попаднал в някоя кръпка? Не знаех и още не знам.

Стъмни се напълно. Вървя през парка към тихия бар, на края на тази алея, където ще пия. Мисля си за реалността, за живота, за всичко край мен и за мен. Просто го чувствам, но взорът ми вижда нещата твърде отблизо. Не мога да видя картината в цялост, а само отделни фрагменти, смътно внушаващи идеята за нейния смисъл. На края на пътя, който вече поех, ще видя картината в цялост. Трябва...

Глава 10: Изповед

Аз не съм хуманист. Аз не обичам хората. Не им вярвам. Те са нищожества, не по-различни от мен. Нали съм от тях... Нещастни частици от безбрежния хаос, вперили поглед в собствения сън, който изживяват със затворени очи. Слепци... Винаги готови да нападат. Да обиждат. Да унизяват. Да усетят отсрещната слабост и да впият зъби в нея. Да задоволят комплексите си, затрупвайки ги с чуждата болка.

Аз не съм хуманист. Аз мразя хората. Мразя себе си. Нали и аз съм човек — слаб, озверял, готов да се бори за собствените си илюзии... Но там отвъд, там, далече зад сълзите, е тя... Истината. Цялото. Неосъзнатото, което с ограничените си програмирани съзнания никога не ще можем да зърнем... Но то е в нас. То ни води напред. Ние сме в замисъла. А хората продължават да бъдат така елементарни.

Никога не бихме могли да видим подредения пъзел. Никога не бихме опитали. Ние дори не осъзнаваме собствения си фрагмент. Всичко, което не разбираме, за нас не е истина. Всичко, което е ирационално, е враг. Враг на какво? На нормалното ни съществуване, граничещо с лудостта. Лудост... Къде е границата, където се лутам и аз? Повече тук или повече отвъд? И къде е истината — там или тук, след като те са едно...

Изгарям, и необяснимата болка ме поглъща. Обгръща ме с пепел; не виждам нищичко друго. Другото го няма. Само пепел и огън, вливащи в мен онова омразно различие. Аз не съм вас. Аз не съм себе си. Ето ме мен и опитът ми да докосна небесния плам. Ето ме

мен, изпепелен и изгубен. Нищо, просто черният въглен, който би пазел спомена за истинското, което е над.

Това обаче ме свързва с вас. Това ме прави част от тази реалност, единствената, която разбираме. Към какво се стремя? Борба ли е моето, или просто желание да оцелея? И аз ли съм като всички, или всички са като мен, или просто съм без други условности, или може би не... Вик, сълза, болка, лудост, предизвикани от тиха мечта. Идеал, претопен от изпепеляваща ярост. Поглед, заслепен от рационална глупост. Дъх, задушен от страха... Страх, изпитван от допира. Протягам ръка със сълзи на очи нататък. Протягам ръка и се губя в мрака, там, отвъд...

И отново летя. Рея се над всичко толкова бързо, толкова бързо... Протегнати ръце застиват над мен, но аз съм над тях и продължавам нататък, с мисъл за края... Мисъл, спомен, усещане за една мечта, която не е нищо повече от внушение, което съм имал насън. Видение, твърде различно и противоречиво на нашето всичко. Пейзаж на отвъд, на страничния шум на другото, което ние не можем да видим. Омраза, любов и всичко в едно, което води към хаоса, изтъкан от нищото — единственото наше начало.

Отпускам се назад и бавно пропадам. Тихо се стапям и мразя света, защото обичам онова, което не е само представа за него. И умирам отново, и се раждам отново, за да може пак да умра... После тихо ще плача, захлупил глава в калта, а после? После какво? Как?... Накъде?...

Малко е смешно, защото няма никакъв смисъл, и ето защо е толкова истинско. Малко е тъжно, защото е истинско, и ето защо няма никакъв смисъл. Малък съм аз. Жалък и тихо ридаещ, а после? Неосъзнато начало на безбрежния път, водещ към непонятния край. Съдба не за мен, не за човек, а за въплъщение на

Бога. Не за мен — малко, жалко нищожество, повече от всичко, за което дори мечтая... Просто човек.

Сграбчвам поредната чаша, за да я пресуша.

Животът е прекалено силен. Животът е вътре в мен, животът съм аз, а човек трудно се отказва от себе си. Какво ми остана? Прогледнах и разбрах, че това, което ме заобикаля, не е нищо друго освен реалността. Изгубих последния смисъл. Какво ми остана? Мисля за самоубийство и си мисля колко по-хубаво и лесно би било, ако въобще не бях се раждал сега. Мисля за смъртта, а и се ужасявам от нея...

Сграбчвам поредната чаша, за да я пресуша.

Затова сега живея на автопилот. Спуснах се по обратния път на самоусъвършенстването — този на деградацията и самоунищожението. Заместват чувството за илюзорен живот с чувството на истинската болка. Пристрастен съм към меланхолията. Бавно потъвам в засмукващата черна дупка. Тя ме поглъща все повече и по-надълбоко...

Сграбчвам поредната чаша, за да я пресуша.

Казват, че един ден слънцето ще се превърне в червен гигант и ще погълне слънчевата система... Колко неща в живота на един човек могат да го погубят... Любовта, надеждата, кратката радост, невярното щастие...

Сграбчвам поредната чаша, за да я пресуша.

Откривам истинския вкус на съществуването най-вече вечер. Търся тъмнината и се крия в нея. Опитвам да скрия себе си от задължението да продължавам да се понасям.

Сграбчвам поредната чаша, за да я пресуша.

Пристрастих се към адреналина, защото той събужда животинското в мен. Обикалям запустели места, където не ходи никой. Пристрастих се към алкохола. Живея, защото съм задължен, а не съм готов, не искам да посегна към смъртта...

Сграбчвам поредната чаша, за да я пресуша.

Не знам дали самоунищожението е изход. По-скоро е мъчително заличаване на същността ми, и никой не може да ме измъкне оттук, защото самият аз не го искам. Но предпочитам това пред заблудата и прахта, която жадно поемах с отворените си очи под диктовката на ежедневието...

Стоя сам на бара. Обичам да стоя именно тук, на високите столове пред подредените бутилки с алкохол. Те проблясват успокояващо в неоновия мрак. Зад мен има и други, но аз съм им обърнал гръб. Скрил съм се в мъглата цигарен дим, притаен колкото мога по-близо до чашата с алкохола и самотата. Съсредоточено запалвам поредната цигара. Вглеждам се в пламъка... Любувам се на огънчето, което рисува върху цигарената хартия дребни, прегорели гравюрки, преди да я превърне в пепел. Внимателно наблюдавам движението на синкавия дим, който придобива най-различни, грациозно начупени форми, бавно стапящи се във въздуха. Издишвам дима на кръгчета. Сякаш водят свой собствен живот. Случва се някое от тях да тръгне бавно надолу, след това да спре за миг, а после все по-бързо да се заиздига нагоре към своята смърт. Взирам се в хипнотизиращия цвят на запаления тютюн. Жълто-оранжев мек цвят. Погледът ми застива. Багрите го обгръщат, а после обладават съзнанието. Отнасят ме далече, там, където летя безпаметен сред горещината на пламъците.

Сграбчвам поредната чаша с алкохол и я изгълтвам, давейки се в концентрата. Поглеждам към отегчения барман, сновящ зад бара, и отново поръчвам. Чувствам се трезвен, но усещам, че не мога да

стана. Сякаш пропадам назад отново, и пак, и отново. Усетът ми за материалното бавно се притъпява. Усетът ми за мен бавно се свлича.

Отново сграбчвам поредната чаша и пак я унищожавам на един дъх. Поглеждам към сметката и хвърлям няколко банкноти на мокрия бар. Хартийките започват да попиват капките разлят алкохол, както аз попивам капките разлята агресия. Оттласквам се от бара и прекосявам задушното помещение, без да поглеждам встрани. Правя всяка крачка с похвално съсредоточаване. Излизам навън. Скоро ще го оставя, и нека тази вечер той да ме ръководи. Нека тази вечер бъде свободен.

О, да. Той пак е тук и отново набира своите сили. Ето го звярът. Дави се в затегнатата около врата верига, опитва да я отскубне. Чувам неговото гърлено ръмжене. Почти виждам през кръвясалите му очи. Неговият бяс ме обхваща. Наглед спокоен, аз се променям. Всяка чаша ме приближава към онова, което не съм, но което мога да бъда.

Алкохолът ме замайва. Светът се завърта, без да помръдне, без да помръдна и аз. Цветовете му се променят. Всичко е тъмно и синкаво. Аз съм в дупка. В мрачна хралупа. Вече съм звярът. Мускулите ми се стягат, дъхът ми се учестява, съзнанието ми се видоизменя, яростта идва и ме обгръща в своето нежно спокойствие.

Глава 11: Реалности/Илюзии

Музиката в клуба гърми оглушително.

Отново съм изпил твърде много. Продължавам да се наливам, усещайки изгарящия вкус на силния концентрат в устата си. Първият импулс на противящия се организъм е да върне течността обратно, но преглъщам. Пуша. Всмуквам отровния, катранен дим с дробовете си. Желанието ми е да го изкашлям, но го задържам в себе си. Още и още... Организмът ми се предава. Съзнанието ми се замъглява. Обхваща ме тъпо и безпочвено веселие. Летя.

Още една крачка по моя път, който може и да води към дъното. Затварям невиждащите очи. Замъгленото съзнание е безсилно. Това обаче не съм аз. Това е лудостта. Тук, вечер след вечер, се снабдявам с поредната жизненонеобходима доза лудост. Онази лудост, която пречи на обществото да се разпадне. Сега се сбогувам и с нея.

Обиден съм на този лъжлив живот. Какво пък – знам, че действителността ме притежава. Дано тази вечер, чрез алкохола, превърна собствеността ѝ в жалко, хленчещо, пихтиесто нещо, което да не струва нищо.

Държа поредната голяма водка. Ръката ми трепери, течността се разлива наляво-надясно. Колко е горещо. Потта е сплъстила косата, стича се на тънки струйки по озверялото лице, по гърба, влиза в очите, мокри тениската, прилепнала по изгарящото тяло. Музиката блъска черепа отвътре. Бучи в главата ми. Умирам и се раждам хиляди пъти с нея. Превзема ме. Завладява цялото ми тяло и съзнание. Подивявам. Усещам как ме обгръща моментната

лудост. От колоните се изсипва тежък, депресиращ електронен хаос. Дрънчи като желязна верига, тропа по душата ми.

Изведнъж се заковавам. Музиката затихва. Остава само тътен. Преминава в далечно ехо, превръща се в неясен шепот и замира. Затворените очи щипят от цигарения дим и стичащата се пот. Сам съм. Някъде високо. Чувам писъка на орел. Бавно отварям очи. Клубът е изчезнал. Няма ги всички онези хора. Заедно с тях си е отишло и алкохолното замайване. Усещам съзнанието си напълно ясно и бистро. Намирам се на ръба на висока пропаст. Върхът на обувките ми е извън края на скалата. Малки парченца изронени камъчета политат надолу във високата, със стотици метри бездна. Някъде далече се чува грохотът на падаща вода. Всичко край мен, в подножието на скалата, там далече, където сливането на небето и земята се нарича хоризонт, е покрито с гъста борова гора. Въздухът ухае на смола и живот. Кристално чист и прохладен, толкова опияняващ. Аз съм първият, стъпил на това място. Усещам го прекалено реално, неосквернено, заредено с твърде силна енергия. Паралелна реалност. Първична. Недокосната от хората. Тук искам да живея. Място, което не искам да изгубя, и което, за съжаление, съществува само във въображението ми.

Отново чувам писъка на орел. Замижавам за миг. Някой ме блъска. Отварям очи. Отново съм в задимения бар. Пиян повече отвсякога. Боли ме глава. Усещам жесток спазъм в корема. Чувствам как горещата токсична течност се издига по хранопровода, след което започвам да повръщам върху себе си и всички край мен.

Глава 12: Звярът

Понякога лудостта идва и носи със себе си яростен гняв. Внезапен, нечакан, завладяващ цялото същество. Обсебващ съзнанието. Притискащ. Не ми оставя и глътка въздух. Просто ме дърпа надолу и надолу, и надолу, докато не започна да се давя в безсмислието на болката... Сгромолясвам се в собствената си черна бездна.

Агресията ме завладява и ръководи. Агонията. Желанието да унищожавам, да убивам, да руша. Желая да наранявам. Желая да затрия себе си. Да виждам моята кръв, стичаща се по собственото безлично лице. Желая да погледна в гаснещите си очи. Желая да усетя болката в горящите си дробове...

Какво търся? Защо го търся изобщо? Къде изтече и последната капка смисъл? Кое събуди звяра, който ще остане тук завинаги? Виещ от болка... Животно, което в дългата си предсмъртна агония иска да унищожи още стотици красиви спомени, на които отдавна мъртвият човек би се зарадвал... Същество, впило ноктите си в презрения живот. Спящо дълбоко, заключено в собствените си кошмари, чака някой да го освободи... Не, не някой. Чака...

Бягам в нощта. Не усещам студа и не виждам мъглата. Просто бягам. Пръскам дъните и гърба си с градската кал. Объркан. Изгубен. Изпаднал в еуфория. Усещам ли нещо въобще? Тъпи и болезнени удари в мозъка ми. Нима това е пулсът? Сърцето ми?

Кръвта шурти от носа. Мъгла обгръща улиците наоколо. А може би тя обгръща и съзнанието ми. Луд ли съм? Дали полудях? Отприщих агресията, и сега бягам. Нямам посока. Хиля се истерично, давейки се за глътки кислород. Докъде мога да стигна

Смърт. Къде започва смъртта и къде животът? Истерия ли? Да. И смъртта... Тя не започва, когато умираш. Тя започва с деня на раждането ти. Ти не живееш, не растеш, не се развиваш. Още от бебе просто умираш, а животът е предсмъртната ти агония.

Чувам писъци. Подлудяващи стонове и скимтене. Опитвам се да избягам от тях. Напрегнал съм сетните си сили. Времето се разтегля в безкрайност. Но само за миг аз разбрах. Аз скимтя. Това са моите стонове. Опитвам се да надбягам собствения си хленч. Устата се разтяга в налудничава усмивка. Тук ли съм още? Започвам да крещя. Да рева, раздирайки болезнено стегнатото гърло. Като животно. Като звяр. Като себе си.

Бог е всичко. Негово е земното и небесното царство. Направени сме по Негов образ и подобие. Бог е във всеки. Всеки е Бог. Бог изпитва някого. Бог изпитва себе си. Някой е изгубил смисъл. Някой страда. Бог страда. Всеки е част от Бога. Аз желая да унищожа всяка своя частица, да я гледам как се гърчи в агония. Така бих се почувствал поне малко жив. А дали Бог е различен?

Спирам изведнъж. Главата пулсира болезнено, сякаш тилът ще експлодира всеки момент. Очите са насълзени от студения вятър и бягането. Гърдите парят. Почти не мога да поема въздух. От носа ми продължават да се стичат тънки струйки кръв. Усещам вкуса ѝ в пресъхналата уста. Гади ми се. Падам на колене. Тялото ми трепери. Всяко мускулче боли. Всяка жила е обтегната до болка. Рухвам безчувствен на студения камък. Болката избухва и в черепа. Помита завърналото се съзнание и непотребните сетива. Потапям се в несъществуващ мрак, вперил поглед в малките червени точици, които бясно препускат насам-натам...

Глава 13: Пробуждане

Отново изплувам в настоящето. Идвам от дълбоките неосъзнати дебри на несъществуващото. Не мога да си спомня какво се случи там. Може би нищо. Затова само там аз си почивам. Страхувам се да отворя очи, дори да помръдна. Все още съм твърде унесен. Все още съм малко там, макар и изплют в реалността.

Тялото ми се пробужда. Все повече нервни окончания напомнят за себе си, доставяйки информация за жалкото ми състояние. Главата боли. С всяко поемане на въздух тежката електрическа болка в тила се усилва. Гърлото пари. Не зная какво се е случило, нито къде съм, но не искам да отворя очите си и да разруша тези въздействащи мигове на безметежно объркване. На тиха, осъзната амнезия.

Гади ми се. Значи, снощи съм пил. Разбира се, че пих. Вчера тръгнах на път, но трябваше да се сбогувам с лудостта. Понякога я оставях да се разпорежда на воля с тялото и съзнанието ми. Така направих и снощи, нали?

Спомням си за малкия бар, за клуба и за после, когато вече не бях аз, а беше безобидният звяр. Глупав звяр! Той черпи сила само от алкохола, а после се скрива, спотайва се изплашен от светлината. Вечер е силен и могъщ, мисли, че е успял да изтрие личността ми и намира това за достойно и справедливо. Горкото животно, само едно от многото човешки лица, танцуващи едно с друго, менящи формата си, клокочещи във всяка човешка душа. Така непотребно. Понякога аз съм това животно, нахъсан, убеден в правотата на своята ярост. Но тя е лъжлива. Невярна. А той е безобиден. Не може да стори никому нищо, освен на мене. Но аз го оставям.

Понякога отпускам веригата, с която го връзвам за съзнателното, и го оставям да дивее на воля. Снощи трябваше да се сбогувам и с него. Скоро ще го убия и дотогава едва ли ще го видя пак.

Плахо отварям очи. Светло е. Вече се съмва. Над мен е небето. Лишено е от цвят, но нощта си отива. На фона му, вперил поглед напред, е той. Руският войн. Застинал е насред крачката, с която всеки ден се потапя в бъдещето. Погледът му е устремен на изток.

Приветствам го тихо.

– Здравей, каменна статуя! Бил си с мен толкова много пъти. Така добре ме познаваш. И аз теб. Самотният войник, пазещ на пост една рухнала идеология. Ти си непотребен, макар и така красив – нали го осъзнаваш? Защо бързаш да прекрачиш в бъдещето? То не те иска...

Гърбът и косата ми са ледено студени от просмуканата в тях влага. Лежал съм в локва дъждовна вода. Тилът ми все още е потопен в нея. Ушите също. Някакви звуци достигат до мен. Тихи и все пак тътнещи. И леко пищене... Леко и влудяващо постоянно.

Лудостта е избрала да захвърли точно тук непотребното й вече тяло, след като преди това го облада и му се насити. Намирам ироничните помисли за забавни и понечвам да се усмихна. Силната болка ме спира. Устните са пресъхнали и напукани като пустинна земя. Две струйки кръв цръкват навън.

Трябва да се изправя. Рязко напрягам мускулите и сядам сред локвата. Светът се завърта. Затварям очи. Разтрепервам се силно. Усещам слабостта, която струи из вените на цялото тяло. Подпирам туптящата тежка глава с ръка. Поел съм свръх доза от упойката на самоунищожението, но трябваше. За последен път.

Кръстът боли и едва задържа изтръпналия безчувствен гръб. Ледени струйки вода се стичат по него от прогизналата коса. Колко е студено! Отново отварям очи и застивам. Дъхът ми секва за миг. Дълъг миг, в който всички физически болки се стапят пред магията, която се разстила пред мен.

Нощта избледнява бавно. Тук-там още надничат далечни, ярки звезди. Настъпващият ден плавно мени цветовете на малките облачета, спрели над Пловдив. В началото едва се различават от тъмносиньото на нощта. Постепенно започват да се обагрят в наситено лилаво. Пухкавите им контури скоро ще порозовеят.

Изгревът наближава. Той избутва индигото на нощта далече на запад. Наситено червеното на източния хоризонт започва да прелива в розовите облаци и пурпурното небе над мен. Всичко е така плавно и същевременно толкова необратимо. Красиво е. Очите ми жадно изпиват величието на природата.

Пожарът на изгрева пламва. Червеното, пурпурното и розовото изгарят в меките оранжеви пламъци. В небето над Пловдив бушува тихата огнена стихия на вечността. Звездата ни се показва. В началото е само един ярък отблясък – експлозия на светлина. Тя расте, оформяйки огромния ярък диск, който скоро започва да ме заслепява.

Свеждам поглед надолу. Там градът се пробужда в светлината на настъпващия ден. Бръмченето от двигателите на колите достига до мен някак унасящо, глухо и нереално. Градският смог се слива с леката мъгла, обгърнала Пловдив. Придава й странен пурпурен оттенък. Само останалите тепета се извисяват над нея, като самотни скалисти острови. Тухлените къщи в централната част неусетно преливат във високи панелни блокове, докато погледът се плъзга към крайните градски квартали. На юг, като огромна вълна,

се тъмнее величественият силует на Родопите. В подножието на планината са се сгушили малки бели селца.

Задъхан, вкопчен в реалността, осъзнавам, че красотата на изгрева сякаш изкупува болката. Че този миг, неподправен и величествен, носи обещание. Не за прошка или за облекчение, а просто за продължение. За още един ден.

В Пловдив се разказва легендата как Орфей понякога слизал от Родопа и се качвал именно тук, където днес се извисява статуята на Альоша. Гледал изгрева и пеел за изгубената си любов, а цялата природа страдала с него.

Затварям очи. Мечтая, щом ги отворя, да съм се върнал назад във времето. Под мен да се простират отдавна изсечените гори, като зелено езеро, плискащо се по крепостните стени на древния град. Мечтая да чуя самотната песен на Орфей – тъжна и красива като тепетата, над които се е носила... А може би веднъж вече я чух?

Казвали са ми, че обичам местата, жертва на комунизма. Такъв е и хълмът на Альоша. Запустял, безжизнен, с дъх на стара утопия и тъга по безметежно отминалото време. Развалина... Самота...

Веднъж се качих през зимата. Валеше силен сняг на онези големи бели парцали. Беше натрупало доста, но аз си пробивах път нагоре. Никой – нито кола, нито човек – не се бе качвал преди мен, откак бе навалял снегът... Не виждах други следи... Небето беше сиво-лилаво, с призрачен оловен оттенък. Духаше силен вятър. Завихряше снега. Статуята на руския войник разказваше самота... Беше студено. Смрачаваше се. Градът беше под мен. Уличните лампи се запалиха и започнаха да очертават улиците със златисто и червено. Исках да затворя очи и да чуя песента на Орфей. После затворих очи и я чух. Гласът беше плах и заглушаван от снежната буря. Постепенно набираше мощ. Стана дълбок и плътен. Не

разбирах думите и не помня мелодията. Това не беше песен, а нежен стон, който танцуваше с бурята и се вплиташе в нея. Едно цяло с природата. Едно цяло с красотата и болката. Имах чувството, че се извисявам. Мечтаех да полетя нагоре към небето, все по-високо и по-високо, докато не се стопя и не се слея със снега...

Дали край мен имаше друг непознат? А може и да беше случайно довян повей от миналото, там, където Орфей неутешимо скърбеше. Дали аз не бях пял? Или може би не беше пял никой, освен бурята...

Трябва да тръгвам. Трябва да оставя Альоша назад. Заключен в шкафче на гарата, ме чака моят багаж. Той ще проследи моя път. Трябва да отида да се преоблека и да си взема нещо горещо за пиене, докато чакам автобуса.

Но не сега. Не още. Не мога да се отскубна оттук. Мястото е твърде силно. Твърде над всичко. То ме кара да чувствам. Да изпитвам. Тук ме докосва. Ще опитам да запазя спомена за това място непокътнат някъде дълбоко в мен. Такова, каквото е сега. Самотно и откъснато. Толкова истинско. Толкова мое...

Глава 14: Отраженията на любовта

Защо търся изход...
Защо понякога все още мечтая...

Защото искам да видя света не такъв, какъвто е, а такъв, какъвто искам да бъде...

Например, преди да заспя. Затварям очи... Завивам се с топлото си одеяло. Отпуснат... Бавно и неусетно ежедневните проблеми се стапят в замъгляващото се съзнание... Бавно и неусетно се преселвам в своя собствен свят... Започвам да пътувам в себе си... Въображението, потискано, мачкано и убивано от сивотата на болезнено реалното ежедневие, си проправя път и ме завзема, и ме обгръща, докато не се предам... И там, вътре в себе си, се чувствам истински свободен, защото и най-безсмислената мечта изглежда безкрайно по-добра, правилна и красива от смисления живот. Поне за мен...

Спускайки се по склона на тепето към автогарата, аз мисля за вярата на човека в любовта. Как сме се вкопчили в нея. Любовта, да, тя ме подтикна да тръгна по пътя, още преди да осъзная, че крача по него. Заради нея започнах да страдам и страданието ме научи да вниквам и да виждам. Чрез чувството любов започнах да изграждам в себе си онова, което съм сега.

В началото любовта – това бяха оковите, покрити с розови листа. Клетката, изтъкана от лъчите на залязващото слънце. Аз бях роб – най-голямото доказателство колко е слаб човек. Бях готов на всичко за нея. Нима една дума не бе достатъчна, за да последвам пътя на Орфей към ада? Да плюя в лицето на Луцифер и всичките

му херцози... Да преплувам морета от лава и врящ катран и след това, покрит със смъртоносни рани, да се върна, за да зърна една усмивка... Една-единствена...

Любовта е като месоядно цвете... Красива, неустоима и смъртоносна. Жестока, коварна, ужасна...

Дойде денят, в който всичко рухна... Пясъчните дворци се сринаха в прахта. Върху небесната синева се изля мрачното було на буреносните облаци, изтъкани от черната жлъч. Падна гъстата мъгла на действителността.

Любовта остана глуха. На нея ѝ бяха безразлични сподавените стонове, защото ме бе притежавала. Аз бях в жестоките ѝ прегръдки. Танцувах с нея и тя изсмука всичко от мен, за да ме превърне в жалко и смешно същество. Сдъвкано и изплюто на брега на бушуващ океан, чиито студени, безмилостни вълни ръфаха голата плът...

А тя, заради която бях толкова слаб, ми се струваше все така приказно прекрасна. Крещях. Гърлени, нечовешки звуци... "Как можа да направиш това? Как, защо, как, защо, какзащокакзащокакзащо..."

Полудявах! Но това не бе сладката лудост на заблудата, в която намирах смисъл за живот. Това бе лудостта на биещия, оловен ноемврийски дъжд...

Любовта е кучка! Понякога благосклонна към един. Подхвърля му трохички и той е готов да ѝ се кланя като на богиня. Към друг пък ще бъде безмилостна и той ще я проклина, докато е жив, а може би и след това – във вечността...

Ставаш зависим от нея... Подвластен на човешката си слабост... Един удавен в идеала си маниак, фанатик, роб...

Всяка нощ гледах към звездите, така далечни и студени. Все едно надничаха през облаците надолу. Далечни и студени... Безучастни наблюдатели... Високи... Недосегаеми... Като Космоса... Огромно пространство. Тихо и пусто. Изпълнено със самота и безметежна тъга. Така чувствах и сърцето си, и себе си. Далечен... Сюрреалистичен. Така между мен и света падна дебелата стъклена преграда. Потънах в собствената си черна дупка от меланхолия и депресия. Един ден слънцето ще погълне цялата Слънчева система, ще я разгради на атомчета и ще я повърне някъде на злокобни газове. Колко много неща в живота на един човек могат да те погубят. Всичко, което те изпълва с живот, един ден може да ти го отнеме.

Плачех... Всичко се изливаше навън. Молех се това да ме пречисти по някакъв начин. Вместо това болеше още повече. Но плаках. Напук на обществото, на всички, които биха ми се присмели, на всичко гадно. Достигнах кулминацията на депресията си и се почувствах щастлив... Пристрастих се към всичко това – да ми е гадно, да не мога да понасям света, да съм обиден на живота... Това е мазохистичното удоволствие... Все едно си се порязал, докато се бръснеш. Гледаш как ярката червена кръв се стича по лицето ти и се смесва с бялата пяна... Красиво е...

Всички тези филми, които ме бяха възпитавали как доброто побеждава, как истинската любов винаги е щастлива, макар и изтерзана, как, ако дадеш всичко от себе си, няма начин да не постигнеш своето... Всичко това е един комерсиален боклук. Нещо, водещо до масово затъпяване. Нещо, което ми бе помогнало да си изградя една розова представа за света и когато се сблъсках с действителността, бях напълно неподготвен...

Мислех, че всичко, което съм градил в продължение на толкова дълго време, се е срутило върху мен, премазвайки ме. А всъщност

никога нищо не бях изградил. Сам пред себе си преиначавах истината. Защото така исках. Бях глупак и лъжех себе си, защото имах нужда да обичам.

Опитах да надскоча себе си и платих. Всеки си плаща, когато се опита да кривне малко от пътя, начертан от шибаната съдба. Мислех, че лесно бих изгубил това, което притежавам. Непосилно ми се струваше да изгубя нещо, което никога не бях имал, до което дори не бях се докосвал. Чудех се как мога да продължавам да откривам смисъл нататък.

Най-сетне започвам да виждам ясно болката. Онази, която гори вътре в мен и обезсмисля чувството за всичко онова, което ми изглежда нежно, красиво и смислено. Моята болка – това съм самият аз. Това е човешката ми природа. Никой, никой човек не заслужава толкова, колкото ми се иска. Ние не сме истински. Ние не сме себе си. Какво сме ние накрая? Това искам да разбера и може би това очаквам да намеря на края на пътя. Наметнати с нашите лъжи, изграждащи собствената ни цивилизация в нашите очи. Прегърнали арогантно клишетата, създадени, за да звучат добре, ние робуваме на собствената си човешка природа. Това ни разкъсва, защото илюзията е така хипнотично набита в човешкото ни съзнание, че ние самите вече сме изгубили пътя. Ние не знаем кои сме, не предусещаме къде ще отидем и не помним къде сме били. И ето ни днес, тук на земята, робуващи на собствените си лъжи, вярващи в тях. Кръгът се затваря, цикълът наближава към своя апокалиптичен край, а ние все още не знаем собствените си имена. Не усещаме собствените си чувства. Обясняваме си ги с клиширани термини, набутваме ги в глобалната човешка матрица. Ставаме еднакви и все пак никой от нас няма нищо общо с цялото, защото не е пълен човек, а е само коленичил в прахта – роб на човешката си природа. И кой знае дали сме нещо повече от това. Иначе всичко останало би било толкова безсмислено.

Любовта е вътре в мен, защото аз не мога да я даря на никого. Човек обича само и единствено заради себе си. Аз обичах, защото исках да обичам, летях в блажения простор, защото исках да летя, и после страдах. Страдах, защото се нуждаех от прекрасното страдание. А отсреща нямаше човек. Там беше само моята представа, моята мечта. Човек е влюбен в мечтите си, защото само те носят спомена за онова, което наистина сме. Там, в реалността, няма нищо, което да е категорично - дори цялото.

С всяка крачка потъвам все повече и повече в смога, над който за миг бях полетял, и се чудя за любовта и за човешката вяра в нея. Любовта е илюзорният лек. Снощи аз я заместих с лудостта и тя пак ми помогна. Любовта е част от цялото, защото е вкоренена в смисъла, но тя не е клише. Ние дори не сме започнали да я осъзнаваме. Ние само усещаме нейния повей, затворен в клетката на матричното ни съзнание, ограничено от собствените ни еднозначни клишета. Любовта е символ. Тя е хармония. Тя е смисълът на Цялото, а Цялото е и щастие, и страдание, и всичко останало, както и Нищото.

Ето това си мисля, докато крача към автогарата. Зад мене остава тепето и високата каменна статуя, огряна от лъчите на изгрялото слънце.

Глава 15: През тунела

Има дни, в които понасям тълпата по-лесно. Възможно е това да се определя от предходните вечери. Днес не ми се струва, че изцъклените им погледи ме прогарят с изпепеляващата си празнота. Разбира се, задухът от тълпата остава, особено тук, на мръсната автогара. Но аз, така да се каже, вече започвам да свиквам с него. Непоносимостта ми към хората стана моето странно хронично заболяване. То живее в мен и е винаги готово да ме човърка отвътре, освен ако нещо друго не е обсебило съзнанието, ако не съм пиян или ако не съм там, горе... Може би мисълта, че съм се отправил нататък, прави симптомите на досадата, отчуждението и нервността ми по-поносими. В края на краищата аз вече пътувам към своето избавление. То е единственият възможен лек. Трябва да е...

Качвам се в автобуса и сядам на една от седалките до прозореца. Раницата ми лежи на съседното място. Разпрострял съм се глупаво върху двете места. Не желая никой да седне до мен. Мразя натрапчивата чужда компания. Макар неволно и съвсем неумишлено, присъствието на друг човек толкова близо до мен ме изнервя. Кара ме да се стягам и да бъда толкова различен от себе си. Започвам да се чувствам глуповато учтив. Съзнанието ми се изпразва. Превключвам на автопилот. Раздразнението от обществото изчезва, погълнато от възпитанието. Ако и случайният пътник край мен да не желае да ми говори и да обръща каквото и да е внимание на моята личност, ако даже заспи, той пак би ми пречел. Някак със самото си присъствие омаловажава същността ми. Свързва ме с цялото му, което толкова много презирам. В такива моменти презрението ми бавно се насочва към мен и аз

започвам да презирам себе си. Тогава, задавено, възпитанието изплюва раздразнението. Из мозъка ми започват да се лутат мисли за кървава саморазправа. Вярно, аз не вярвам на тази агресия и не бих я оставил да ме обземе сега. Но знам, че я има. Трупа се някъде, търпеливо чакайки рухването на бента, отделящ океана на лудостта от локвата на осъзнатия разум. Усетил съм порива много отдавна. Копнеж по непримиримите ветрове, които ще ме понесат из необятните солени вълни. Там може би е свободата. Нейното олицетворение са водата и небето. Две различни синеви, вплетени една в друга. Понякога раздирани от ураганите на бесните бури. Друг път спокойни и безметежни, милвани от свежия, прохладен бриз.

Излизам от унеса. Разтърсвам глава. Пак съм тук в автобуса. Седя сам на седалка. Пътувам нататък. Там ще се гмурна в океана. Сега все още се притаявам в калната локва, бавно пресъхваща под ярките лъчи на истината. Тя още ми трябва, макар и съвсем малко.

Автобусът е тръгнал и вече е напуснал града. Поглеждам през прозореца. Край мен бързо се изнизва еднаквият път. Километър след километър се стапят. Чувството ми харесва. Все едно съм застинал напук, а земята се върти, без да може да ме повлече след себе си. Асфалтът изтича, ограничен от предпазната мантинела. Дълга със стотици километри. Ивица от ръждясали парчета ламарина, слети с винтове и спойки. Правили са я стотици хора. Без да се познават. Без да са се виждали. Живеещи на огромни разстояния едни от други. И все пак мантинелата е едно цяло. Неразделна, криволичеща с пътя метална лента, изнизваща се така хаотично пред погледа ми. Зад нея има друг път. Друга една дълга и единна линия. Пак сътворена от хората. Хора, които не се познават и нямат нищо общо помежду си, освен човешката същност. Това е ивицата на боклуците. Найлонови пликчета и торбички, пластмасови бутилки от минерална вода или машинно масло,

празни цигарени кутии и чашки от кафе или чай. Така мъртви и грозни. Вглеждам се в неестествено ярките им цветове. Изпитвам погнуса. Повдига ми се. Всяка износена гума и всеки износен стар филтър, всяка отломка човешки боклук са се забили в земята. Впиват се и в мен. С грозотата и абсурдността си. Противоестественото им присъствие ме мачка. Толкова тежи върху изнемогващото ми, скимтящо същество. И само аз и другите умопомрачени чуваме писъците на изнасилената природа. Усещаме как безпомощно тръпне край нас, безпощадно разкъсвана от глухата, ограничена в собствения си прогресорегрес тълпа.

Мразя ви! Мразя ви за това, че превърнахте съществуването ни в тежък живот на бездомни клошари в бунище. Това ви допада, нали? Така ви харесва. Глупаци! Не виждате ли, че океанът приижда и скоро ще ви залее. Тогава ще оцелеят само онези, които могат да плуват. Онези — умопомрачените...

Откъсвам очи и рея поглед нататък. Там, отвъд пътя, отвъд мантинелата и боклука, отвъд дългото равно зелено поле, белязано с пътищата на цивилизацията, се издига тя. Моята цел. Моят блян и копнеж. Планината. Величествената проста красота, към която се стремя и от която така отчаяно се нуждая. Скована е в сняг. Забулена от черни, буреносни облаци, които така ме привличат. Те объркват и плашат покварено и мързеливо цивилизовано общество. Затова пък аз ги обичам. Те ме успокояват. Изпълват ме със студена, съдбовна решимост, мрачна и истинска, колкото тях.

Светлината изгасва. Балканът изчезва. Мрак, оцветен с шума на двигател, с вкус на бензин и дъх на отрова. Подреден и логичен. Хуманен колкото бодлива тел с пуснат ток по острите й шипове. Това е тунел. Пътят минава през него. От другата страна всъщност излизат толкова малко. Вътре остава обществото — непонятно и зло.

Вече съм близо. Нищо друго няма значение. Аз ще опитам да прекося тунела и да стигна отвъд. Дано да успея. Затварям очи. Мечтая за момента, в който ще се гмурна в океана на своята лудост, пълнен от реките на неразбраната и плачеща за своите деца Вселена. Той ще е хладен. Водата ще приглуши другите звуци, докато с тихо премляскване ме поглъща. Там аз ще танцувам почти без да се движа. Край мен ще се завихрят малки мехурчета от непотребен кислород. И може би точно тогава, малко преди да се разтворя напълно в този всемир, дали няма да бъда щастлив...

Глава 16: Гмурване в свободата

Крача угнетен под лъчите на пролетното слънце и шепна проклятията, задушаващи душата ми. Ако там, отвъд живота, има нещо, нека дойде... Нека ме избави от цивилизацията, нека ме освободи от човешката природа. Нещо в мен се изкриви твърде много. Аз го усещам, защото то пречупи усета, с който възприемах света. То ме променя. То ме разяжда. И ето, гневът е тук. Той ще ме води нагоре. Задушавам го само защото ще ми трябва нататък, там, където силите свършат... Пазя го, скътан до сърцето си.

Как ли изглежда лицето ми точно сега? Не зная, но сигурно представлява маска на застинала ярост и последната крайна решимост да стигна до края. Не ми е нужно огледало, за да го разбера. Виждам лика си в учудените очи на простоватите селяни, отдръпващи се от пътя ми, извръщащи се след мен. Усещам кръвта, която отново руква от носа. Тя се стича по трепкащата ми брадичка и капе върху старата тениска. Няма да се избърша. Не искам. Аз съм луд. Ето ме луд.

Крача бързо. Бързам нататък, там, където ме очаква безбрежното Всичко. Там ще се слея с волността, ще протегна ръце, за да докосна звездите. Ще чуя тишината, ще се насладя на самотата, изтъкана от единственото възможно величие. То ще ме грабне, и моят дух ще се рее с него над заснежените върхове, опръскани с кръвта на залязващото слънце.

Под краката ми хрупат ситните камъчета на лъкатушещата пътека. Тя се вие край бежовите кирпичени къщички, подпрени на стари, изкривени дървени греди. Край тях природата се преражда отново. Зелена и чиста, пречистено нова, като всяка сълза, в която се

пречупват цветовете на младия люляк. Природа, поемаща в себе си студената влага на топящите се високо горе снегове. Извличаща живота от калта, от началото и от края. Всичко, което е изгоряло преди, сега е отново пречистено, за да бъде дарено с живот. И аз изгарям. Душата ми вече прегаря в пламъците на несъвместимостта, на самосъжалението, на гаснещите мечти, изгубени в непонятното.

Минавам край пейка до стара чешма. На нея, под сянката на младия люляк, седи баба, облечена в черно. Дори бялата ѝ коса е загърната с черна забрадка. Жената е протегнала ръката към медения чучур на чешмата. Бистрата млада вода удря пръстите ѝ. Тънки струйки галят грубата ѝ селска длан, а после се стичат по китката ѝ, за да се превърнат в капки, тупкащи в прахта. Жената вдига глава и се вглежда в мен. Спирам и я поглеждам. Лицето ѝ е обгоряло и повяхнало от браздите, които житейската мъка е дълбала в душата ѝ. Очите ѝ са дълбоки и тъжни. Потънали са в черния мрак на спуснатата ниско забрадка и дълбоките бръчки. За миг през мен преминава мисълта, че и тя е била дете. И тя е била младо момиче, което е тичало по зелената трева из поляните край малкото село. И тя се е къпела в светлината на младото пролетно слънце, вплитайки песните си в лъчите му. Старата жена също застива за миг, трепва изплашено и дръпва ръка от чучура на старата чешма. После се прекръства, напръсквайки с вода черното си плетено елече, докато напуканите ѝ устни безшумно мълвят нещо, което аз не разбирам. Едва тогава се сетих за кръвта, която все още се стича по лицето ми, и за яростта, която сигурно го бе изкривила гротескно. Бавно протягам ръка, за да избърша носа. Поглеждам кръвта в дланта. Отново поглеждам към старата жена, която безмълвно е посочила с трепереща ръка чучура на малката бяла чешма. Пристъпвам, за да измия ръце. Кръвта се смесва с бистрата хладка вода. Пълня шепите си и наплисквам горящото

лице. После затварям очи и подлагам цялата глава под тежката ледена струя.

Нещо в мен се пречупва отново. Сълзите рукват и се смесват с водата, стичаща се по косата и лицето. Стоя така, подпрян на чешмата, и се опитвам да приглуша хлиповете, които ме задушават. Изправям се рязко. От косата ми се разхвърчават пръски, а после струйките започват да се стичат и по дрехите.

Бабата все седи така, вперила поглед в мен. Без да продума, съвсем мълчаливо, само с погледа си и с лекото повдигане на раменете, натежали от старост, тя пита. Аз разбирам въпроса ѝ... Вдигам поглед и го зарейвам над покривите, изградени от каменни плочи. Над тях е яркото синьо небе. Покритите със сняг планински върхове са се впили в него с чистата си белота, самотни като лутащите се в търсене на допира човешки души. Край тях бавно танцуват черните облаци, обгърнали гъстите тихи мъгли. Те винаги могат да скрият светлината. Ако решат, тяхната сянка пак ще погълне зараждащия се свят. Но и тя е красива. Неумолима като съдбата, дори по-реална и толкова тежко въздействаща. Сянката е част от светлината. Мракът, от който толкова се страхуваме, е сянката на светлината, мъчеща се да ни накара най-сетне да осъзнаем тази истина.

Продължавам напред, без да поглеждам назад към чешмата, бабата и малкото кирпичено селце, което бързо остава зад мен. До мен достига монотонният звън на ръждясалата камбана в порутената селска църква. След малко и нейният глас заглъхва, потъвайки в горския сумрак. Изчезвам и аз. Гмуркам се в горските дебри. Също както бих потопил измореното си съзнание в безбрежната шир на морето. Плавно, разперил ръце, с разтворена душа.

Пълзя по неравната стръмна пътека. Ето ме мен, крехко тяло, дарено с кратък живот. А край мен е древността. Тихият ѝ хлад се

влива в съществото ми. Край мен е гората. Красива и страшна. Тя може да говори. Шепне си с вятъра, който гали с повеите старите ѝ дървета. Въздухът ухае на смола. Най-после започвам да усещам живота така, както го правя в моите сънища, изживявани далече оттук. Вървя с часове по пътеката край тайнствено шептящите борове. Потънал съм в тих унес. Гората е толкова гъста. Древните дървета преплитат крепките стволове високо горе над мен. През клоните им намират пролука само слънчевите лъчи. Нежната им светлина танцува с бледата влажна мъгла. Светли петна се гонят по зеления мъх, обвил камъните, корените и стъблата на рухналите дървета. Сякаш тук не е реалност. Сякаш тук не е истина. Отново съм в сън. Красив сън, прекрасен, озарен от живота. Улавям блясъка му с очите си, бавно избистрящи се от лъжовната жлъч, натрупана в тях. Дробовете жадно поемат ароматния въздух. Прохладната му чистота ме замайва. Самотата в Балкана е страшна, макар и красива. Аз ѝ се възхищавам и тръпна от нея. Изморен съм, но правя крачка след крачка, защото там, отвъд гората, ме чака краят на пътя, за който още нищо не зная. Макар и изплашен, макар и без дъх, макар и изгубен, аз ще вървя, следвайки тази пътека нагоре. Тя води към допира, за който толкова много копнея.

Започвам да чувам песента. Песента на Балкана. Тя винаги е била в мен, но едва сега се научавам как да я извличам от всичко останало. Свободен... Аз съм свободен и никога повече няма да бъда затворен, няма да се върна в клетката, която напускам, няма, не искам, без да ми пука, че всъщност тя е затворена в мен, защото онова, което ограничава свободата ми, е собственото ми човешко аз.

Без сили аз побягвам. Без пътека, воден само от посоката, която води нагоре. Подхлъзвам се на влажните мъхести камъни, падам, но продължавам нагоре. Смея се силно, със смеха на детето,

каквото е всеки човек. Необуздано, като безсмъртните. Смях, извиращ от дълбините на моя живот. Давя се за глътките въздух. Дробовете се стягат, сякаш всеки момент ще се пръснат. Дрехите се закачат за тръните на храстите и клоните на дърветата. Погледът трескаво шари из обграждащата зеленина. Смехът ми се носи из горските дебри. Сега и аз съм като боговете. Напълно безсмъртен. Нагъл и силен, готов да се изправя срещу всичко... Нека да застане на пътя ми. Но аз бягам нагоре, без път. Това не е алкохолната лудост. Това е опиянението да усетиш първичния живот. Тук ги няма жиците на тролеите, хванали в мрежата си давещото се в газове небе. Няма ги тежките панелни блокове, мачкащи с бетонната си сивота хората, безлично щъкащи край тях. Няма го уличното осветление и неговите дразнещи, енергоспестяващи оранжеви светлини. Една маса бетон и арматурни железа, дразнещи мигащи светлини, угаснало небе... Така нашето общество реши да прекара остатъка от безцелното си съществуване. Аз съм далече от тази лъжа, а на човек му трябва толкова малко. Ето го моето. Ето го тук. Свобода, която толкова жадно мечтах и в която сега яростно се давя.

Отново се спъвам. Раницата натежава. Тупвам на една страна в боровите иглички сред съчки и шума. Усещам остра болка в мускула на дясното си бедро и гърба. Откачам раницата и я избутвам назад, а после лягам, разперил ръце. Изпокъсаните, изкаляни дрехи са прогизнали от потта. Тя щипе раните на раздраното лице. Жадно поемам глътките влажен горски въздух, ухаещ на шумата, пръстта и смолата. Дишането ми се успокоява. Болката бавно утихва с ритмично туптене, което накрая заглъхва съвсем. Над мен тихо се поклащат високите черни борове. Пак шептят и скърцат, докато си играят с плавните повеи на неуморимия вятър. Не виждам небето. Над мен е зеленият покрив. Времето се изкривява и отново застива. Не мога да мръдна. Дори за да примигна, ще ми е необходима цялата вечност. Лежа сред

гората напълно отпуснат, на мястото, където се свлякох. Виждам дъха си, минаващ през пръските на влажния въздух толкова бавно, толкова бавно... И тук аз се чувствам хиляди пъти по-истински, отколкото бих се чувствал в която и да е църква там долу, където лъжата е всичко. Тук аз съм част от нещо, което е истинско, нещо, което олицетворява живота и вселенското цяло. Сега чак разбирам. Тук времето не е спряло. Тук то няма никакво значение и никаква сила. Плавно притварям очи. Заслушан в тихия шепот на вятъра и скърцането на старите борове. Унасям се. Чувствам се в пълна безопасност, обгърнат от успокояващата вечност.

Усетих живота, усетих го – значи пътят ми наближава логичния край, за който мисля отдавна...

Глава 17: Дивото

Отварям очи. Почти не различавам боровете, под които заспах. Вятърът се е усилил и сега шепотът на гората се е превърнал във висок жаловит вопъл. Именно той ме събуди. Изправям се, разтривайки израненото лице. Замаян съм от съня, а може и от умората на лудешкия бяг, с който стигнах дотук. Пипнешком намирам раницата, захвърлена близо край мен. Отварям я и намирам челникът. Поставям го на челото и натискам копчето. Яркият лъч на диодите ме заслепява за миг. Замижавам, докато привикна. Светлината е силна. Силуетите на дърветата се изкривяват от нея. Изглеждат толкова чужди и нереални.

Сега, отдавна след залеза, гората има съвсем друго лице. Тя е плашеща, зловещо спотаена в своята самота.

Повдигам се и слагам раницата на гърба. Внимателно тръгвам нагоре, за да намеря удобно място, където да прекарам нощта. Осветявам пътя си, но понякога се препъвам в хлъзгавите камъни или изсъхналите съчки, преплитащи се в краката ми. Дъхът се осветява от белия лъч светлина и аз го затаявам винаги, когато трябва да се огледам. Не търся дълго. Намирам малка равна полянка. Почти изцяло е обградена от високи дървета. Само в единия край се сблъсква с каменна стена, извита като застинала морска вълна. Отгоре са се надвесили дебели корени, покрити с шумата на умрели листа и изсъхнали борови иглички. Приближавам се до тази стена и свалям раницата от гърба си. Потта по дрехите все още не е изсъхнала. Изваждам суха тениска и пуловер, както и дебелото яке. Студено ми е. Студеният мрак на нощта ме обгръща. Преобличам се, а после разчиствам мястото, където постилам шалтето, на което ще спя. С камъните, които

премествам, ограждам равна окръжност. Натрупвам шума и изсъхнали клонки. По поляната има достатъчно сухи съчки, които събирам накуп. После се отдалечавам малко, за да намеря няколко по-дебели дървета, които ще поддържат огъня цялата вечер.

Колко съм сам. Така далече. Жалният вопъл на гората пее за мен. Пее наситената с тъга, зловеща песен. Възпява самотата, в която човешките души биват погълнати завинаги.

Опитвам се да се движа безшумно, но страхът е твърде силен и на няколко пъти се препъвам отново. Намирам дебел сух дънер, хващам го и го повличам към поляната, но само след миг застивам. С всяка фибра на тялото си усещам, че нещо ще се случи. После го чувам. Нещо безкрайно различно. Започва тихо и гърлено, за да се превърне в магнетичен вой, полетял през нощта, плавно прелива във вопъл и накрая се стапя до стон. Адреналинът изпълва очите ми със сълзи. Тялото ми настръхва. Тръпките преминават по гръбначния стълб, за да се впият в мозъка и хипнотизираното съзнание. Поемам големи панически глътки въздух. У мен остава само първичното. Всичките сетива са насочени да уловят някакъв шум или нов вопъл. Отърсвам се от паниката и отново сграбчвам дървото. Бързам към полянката, за да запаля огъня, който ще я превърне в малка крепост от светлина. Излизам от дърветата и стигам до огнището. Захвърлям дънера и с трепереща ръце вадя запалката. Щракам на няколко пъти, преди да успея да извлека от нея малкото пламъче. Поднасям го към сухата шума, която пламва веднага. Сухите съчки започват да пушат, но скоро се разгарят с яростен пукот. Хвърлям две-три по-дебели дървета и отскачам назад. Опирам гръб до каменната стена, вкопчен в дървената дръжка на острия нож. Така чакам, докато огънят се разгаря съвсем. Той започва да осветява цялата поляна. Изключвам челника, но оставам подпрян на стената. Ококорените ми очи са вперени в морето от мрак, там, отвъд светлината на огъня. Мрак,

който ме дебне, който протяга черните нокти към мен. Сълза се стича по бузата ми. Сълза от страха, че мога да изгубя живота.

Макар и изплашен, макар и сам, обгърнат от цялото диво, аз съм щастлив, защото усещам живота. Чувствам се. Най-после съм истински. Усещам всяка молекула от въздуха, който влиза в дробовете ми. Забелязвам всеки фрагмент, огрян от светлината на огъня, а слухът ми отделя всеки шум, различен от пукота на изгарящите дървета. Сега аз живея. Инстинктът за самосъхранение ме е събудил от дрямката, в която съществувам долу в града. Сега съм напълно реален. Тук няма лъжа. Тук съм аз, а край мен е плашещо дивото.

Глава 18: Нестинарско опиянение

Отново пиян. Страхът се стопи. Толкова лесно удавих първичното. Значи, и то не е истина. Значи, и то не е реалността, която търся и която искам да обгърна в мислите си. Но какво друго ми остава, когато съм неспособен да видя простичките фрагменти. Какво ми остава...

Вятърът се усилва. Чувам го, превърнал се е в озлобен звяр, който вие от клоните на дърветата, които пазят от него моята малка крепост от светлина. Тук, на завет, сгушен край огъня, аз пия отново, вперил поглед в танца на пламъците. Мечтая как там виждам душата си. Моята душа никога няма да ги докосне или може би те ще я погълнат накрая. Също както безмилостно поглъщат дървата и съчките, превръщайки ги в жарава. Въглени, по чиято чернота пълзят огненочервени езици, вплетени с нагорещените оранжеви корени на изгарящите пламъци. Пламъците са красиви и чисти. В тях се преплитат толкова много цветове - наситеночервено и жълто, и тъмнооранжево, но огънят е нещо друго. Той е всичките тези цветове, превърнали се в светлина. Цветове, неуловими за човешките ни очи. Игра, огнен танц, в който сега потапям съществото си доброволно. Нека горя, нека се рея в изгарящата забрава там, обгърнат от жигосващите пламъци, които ме галят.

Плавно се изправям. Приближавам се до огнището. Надигам шишето и лисвам малко от силната водка върху огнения букет. Пламъците се надигат като живи, за да поемат капчиците концентрат. После отпивам, без да преглъщам, а след това плюя в огъня. Пламъците пропълзяват по струята, за да целунат горещото чело. Огнена целувка, която успокоява с парещата си лудост.

Съществото ми се тресе от силната енергия, която преминава през мен. Това е песен. Изгарящ ритъм, който преминава през мозъка като пречистваща река от лава, изпепелявайки всеки страх, всяко съмнение - всичко, освен хладната решимост.

Свалям пуловера и тениската, захвърлям ги надалече. Грабвам малко черно парченце от въглен. С него драскам по лицето и тялото. Не усещам студ. Студът е избягал от мен. Горя. Изгарям отвътре. Краката, ръцете, цялото тяло е подвластно единствено на първичния нестинарски ритъм, който обгръща душата ми. Подскачам, приклякам и кряскам дивашки, следвайки примитивната песен, която без звук се носи навсякъде.

Нестинарите - хората, които танцуват с огъня, хора, танцуващи с лудостта, с непонятното и плашещото. Хора с горяща душа, а тяхното съзнание отлита там отвъд смисъла, за да докосне легендата за цялото. Поглъщам сладострастното езическо опиянение, което бушува в сърцето ми. Сега аз горя. Сега тук сме само аз и пламъците, а времето не съществува. Огнена спирала, която ме засмуква. Мощ, която ме завихря около действителното ми аз. Опитвам да се откъсна от себе си, за да полетя нататък в простора, който не съществува, за да бъде осъзнат. Втурвам се с огнената стихия и почти успявам във върховния порив, а след това рухвам до огъня върху студената трева, гниещите листа и сухите съчки.

Глава 19: Ползи от човешките инстинкти

Сутринта е дошла. Седя край огнището. Огънят е изгаснал. Тънка сива струйка дим се вдига от пепелта, за да се стопи със студения планински въздух. Пак съм жив и светът се заражда отново, както винаги, и все пак както никога... Помня огнените видения от вечерта. Сънищата, които ме запратиха в изгарящия лабиринт на собствената ми страст. Страст, която ме води напред и която ме доведе дотук. Страст към живота, в която изгаря силната ми ненавист към реалността. Седя край огнището и тихичко плача. Защо... Ето ме тук сред самотата, за която така силно копнях. Ами сега? Наближава ли краят на пътя или поех, следвайки грешна посока... Но това беше единствената пътека, която стоеше пред мен. Аз нямах друг избор, освен ако не бях решил да изневеря на себе си и да плюя на всичко... На всичко, което превърнах в моя крепост. На всичко, което ме свързва със светлината на малкото островче на живота, запокитено сред морето от мрак.

Отправям поглед към облачното небе. Сиво небе. Тъмно, високо, жестоко. Така съм те виждал и в сънищата си. Така те помня от моите видения. Така те обичам. Така, когато дъждът капе със сълзите ми. Ти плачеш с мене, небе. Но не за мен. А как бих искал да беше така...

Отново нагоре. Отново нататък, там, откъдето боговете са вперили поглед към нас. Вали дъжд, силен дъжд... Студено е, все по-студено. Тук, горе, дърветата плавно изчезват. Край мен има само ниски храсти, които подават криви клони изпод снежните преспи. Бял сняг, чистота, прояждана от студения дъжд. А отдолу

надничат лавандуловите пламъци на младите минзухари. Спирам и приклякам до нежните цветове. Докосвам ги с пръсти. Капките от дъжда се търкулват по листенцата и тупват в черната пръст. Ставам и отминавам нататък. Последните цветове постепенно са заглушени от ледения шепот на снега. Бялото му було е покрило скалите и голата пустош. Снежна пустиня, здравей! Към теб се стремя. Теб идвам да видя. Тук в бялото Нищо ще потърся мечтите си, своите блянове, своето Всичко... Нека се влея в теб, а след това прави с мене, каквото поискаш. И ти си тъжна... Бяла пустиня, помилвана от буреносните облаци и целувана от жестокия вятър. Усещам тъгата ти, защото аз тръпна в нея още отдолу, още откак съм човек...

Дъждът се стапя в тихи снежинки, които нежно докосват лицето ми. Спирам с последно поскръцване на тежките обувки в мекия сняг. Отправям поглед нагоре, към дома на боговете. Но те не ме искат. Те не желаят да ги безпокоя сега. Кой съм аз... Простосмъртен, изгубил пътя в своята реалност. Как дръзвам да ги докосвам с мечти...

Бурята връхлита изведнъж. От върховете се спуска огромна бяла вълна. Това е дъхът на планината. В него се вплитат облаци и мъгли, вкопчени в сладострастна, дивашка наслада. Там боговете танцуват. Разпервам ръце и започвам да викам, приветствайки лудостта на природата. Аз я познавам - частица от нея танцуваше в мен. Ужасен вятър ме блъска назад. Завихря снега. Хвърля го в притворените очи. Не ми позволява да дишам. Плющи по якето. Заличава следите, които оставих назад. Следите на един луд, стапящ се в бялата пустош. Нека ги скрие, те са ненужни. Пада мрак. Яростната виелица хвърля крайчето на воала си върху очите ми. Вече не виждам дори ръката си, щом я протегна. Приведен ниско до земята, аз продължавам да се влача нагоре, към стария заслон, на часове път оттук. Вървя и вървя, без да зная дали следвам

вярна посока, защото бурята нахлува в съзнанието ми. Притъпява сетивата ми. Крачка след крачка, все по-бавни и трудни. Умората ме зашеметява. Мърдам краката с огромно усилие на волята, която не знаех, че имам. Минутите се разтеглят в часове, а часовете в години. Аз се стапям сред тясното бяло пространство, в което мракът неумолимо преплита черните нишки. Вървя, без да мърдам. Тук е еднакво. Аз съм в нищото и вървя, но може би вече съм стигнал. Механично. Напук продължавам нагоре. Болката в мускулите се усилва с всяка крачка, но аз съм блокирал своя усет за нея. Тя няма значение. Аз вървя все нататък, а край мен боговете танцуват и се кикотят. Те се присмиват. Презират ме, защото и аз се презирам. Хапят, блъскат, препъват. Задушават ме със снежните си ръце, които стискат посинелите от студа устни. Чувам ударите на сърцето, които пулсират в треперещото тяло. Броя вдишванията си, а крачките ми стават все по-бавни и по-бавни. По веждите и край устата са се образували снежни висулчици. Ето тук и сега аз мога да умра. Но ето, че тук и сега аз съм спокоен. Не ми пука. Нехая... Ще спра да се мъча. Болката в дробовете ще стихне. Тялото ми ще се отпусне и от него духът ще се гмурне в безметежната забрава, за която мечтая.

Рухвам. Проснат съм в студения сняг. Не усещам пръстите на замръзналите си ръце. Не усещам краката си. Всичко, което е усет, всичко е болка. Болка, която бавно заглъхва с тихо туптене. Очите ми са насълзени от студа на снега и вятъра. Взорът на съзнанието ми обаче е кристално ясен. Мога да стана. Мога да преброя до две или три и да продължа да се боря, обаче не искам. Ето го краят. Той идва като нежна дрямка и аз ще заспя, без да се будя. Очите се премрежват и за секунда застивам на ръба между болката на борбата и спокойствието на съня. И точно тогава инстинктите ме сграбчват и ме вдигат на треперещите си крака. Продължавам да пъпля напред, но вече без сили, без сам да се боря. Човекът, инстинктът на човешката ми природа... Той не иска да умира сега.

Той ме води напред, а аз само го следвам, изпаднал в адреналиновия транс, който болезнено ври в мускулите. Нямам представа за времето, нито за себе си, нито за живота, който се боря да съхраня.

Глава 20: Спасен

Сгушил съм се на стария дървен нар. Жив съм отново. Щастлив от живота. Опиянен от инстинктите, които ми дадоха свръхестествена сила. Бурята яростно блъска прозорчетата на малкия планински заслон. Стъклата са сковани от леден скреж, който е изрисувал нежни кристали. Запалил съм свещ. Нека вятърът вие навън. Нека да хапе, нека да дращи по захлопнатата дървена врата. Така ми е още по-хубаво. Аз съм в уютно убежище - крепост сред гнева на стихията. Реалността, от която избягах, е толкова далече от мен. Тя вече не може да ме достигне с пошлото си ограничение, което налага на всички, които останаха долу. Защото аз сам я налагах.

Пламъкът на свещта трепери. Трепет, който си играе с тихата огнена светлина, даваща живот на издраскани стени. Издраскани с въглен или остър предмет, тук лежат имена. Имената на други минали, които са подирили подслон тук, на това малко островче насред заледената пустош. Стоя, сгушен на нара на този заслон, и чета историята му. Дати и думи - толкова много човешки съдби. Всички те, които някога с ръка внимателно са оставяли своето име... Къде са сега? Дали все още живеят? Дали са щастливи? Дали са намерили своя заслон сред реалността, или обществото ги е прегазило по своя си начин... Всички те са се родили в различни години и са живели различен живот. Видели са различни неща и са ги почувствали по своя си начин. Начин, който ги е накарал да тръгнат на път и да минат оттук през тази малка схлупена хижа. Тук, където съдбите им се преплитат дори без те да се срещнат и дори без да узнаят един за друг. Накъде ли ги е завел пътят им оттук насетне? Към радост и болка, смях и тъга, сън или

недоизказано проклятие за човешката участ... Откъде ги е прекарала съдбата... Но те всички са били тук и са оставили част от себе си по старите олющени стени. Ставам от нара. Приближавам се до свещта. Вадя ножа и го поднасям към пламъка, който алчно го лизва. Не, ти не ще погълнеш този метал. Както не можеш да разтопиш и вкаменените сърца на застиналите души. Отдръпвам ножа. Стиснал дръжката с дясната ръка, аз допирам острието до палеца на лявата. После натискам. Болка и кръв. Тъмно червена, чиста капка, в която отражението на малкото пламъче от свещта продължава да гори. Приближавам един от ъглите и притискам наранения палец към стената. Ето го и моето свидетелство, че съм минал оттук. Отпечатък, в който преплетох човешката кръв с огъня, като спомен за моята съдба. Отдръпвам се, вгледан в отпечатъка на собствения си пръст. По-силен от името ми и датата и годината, в която минавам оттук. И дори когато ме няма, нека той да стои като никому ненужно доказателство за моя живот. Защото за мен то има значение. Защото живея истински и моята кръв, осветена от пламъка на свещта, го доказва.

Вслушвам се и чувам само тишината. Вятърът вече не блъска малките заскрежени прозорчета. Бурята се е наситила на своята ярост. Излизам навън. Вдишвам студа на чистия въздух. Няма ги облаците, няма я мъглата, но там, високо над мен, е черно-синият океан на безбрежния Космос...

Звездите. Ето ги. Мержелеят безшумно над мен. Хипнотично, красиво и нежно... И някак жестоко, защото са твърде далече от всичките мои мечти, вечно свързани с тях.

Огромни звезди. Само ако протегна треперещите си пръсти, ще ги докосна. Виждам метеорит. Огнената следа, с която разрязва космическата тъма, прегаря и умира. Звездите са вплетени в прекрасен воал светлина. Воал, обгръщащ небето, сграбчено от

нощта. Той прикрива черния космически хаос с нежно трепкаща красота. Аз рухвам в снега, вперил очи във величието на природата и безметежната забрава. Синьото сияние и тъмнолилавите сенки преливат със звездните пламъчета, разпръснати в пространство от мрак.

Милиарди звезди, разпръснати във вселенска хармония. Трепкащи пламъчета - спомен за небесната светлина в черния мрак на нощта. И те отново танцуват като въплъщение на смисъла и вечното Всичко. Даряват ме със своята самота и безбрежна тъга. Красотата на мечтите ми е там, горе, и аз отново политам към нея. Летя из безбрежното звездно пространство. То няма начало, както няма и край. Тук няма време, тук е само смисълът на красотата. Рухнал на колене в снега, аз летя, там, където очите ми изпиват невероятното, към което безутешно протягам ръце.

Глава 21: Краят на пътеката

Сега е утрото на новия ден, а това е красотата. Навсякъде около мен. Чиста и непокътната, вечна и толкова тъжна, тя ме обгръща със своята самота. Тихо е. Толкова тихо. Затаявам дъха си. Не чувам абсолютно нищо, нищичко. Дори и вятърът не гали със своите повеи царството на красотата сега. Няма го времето. Тук е застинало завинаги и само аз ще крача сред него в снега.

Обграден съм от надвиснали скали, а над тях е кристалната синева на небето. Върховете се извисяват край мен - солидни и вечни. Ето ме мен - нищожество, докосващо тяхното снежно величие. Огромни ледени късове са застинали на ръба на билото. Изведнъж се откъсват от висините и се сгромолясват в бездната с грохот. Гръмотевичен тътен, който нахлува във вечната тишина. Съществото ми потръпва, обзето от първична уплаха. Очите се изпълват с първите тихи сълзи. Макар и с отворени очи, едва сега се пробуждам, едва сега виждам, едва сега започвам да чувствам наистина. Там, долу, аз бях изгубен, лутах се безцелен, без да имам посока. Ето ме тук, пъплещ из космическото величие, забулено в сняг. По билото на планината... Тя е невъобразимо огромна и цяла. Толкова въздействащо истинска, толкова докосваща душата ми. Тук аз отново протягам ръце, също както и в църквата, там, долу, където започна пътят ми. Но там нямаше нищо освен самота, а тук има. Тук не съм сам. Тук най-сетне се докосвам до нещо, до себе си...

Кой съм аз, какво всъщност съм? Къде е започнало моето начало, каква е моята роля в цялото? Никога не бих видял и фрагмент от моята съдба, но тук го зърнах за миг. Като тих спомен за звук от песен. Тя се носи над снега отдавна, следвайки съдбата на моите

прадеди. Нейният край е нататък, там, където взорът ми не може да стигне, защото още не е. Вслушвам се в звуците, изтъкани от тишината, преплетена с белия сняг, сковал върховете. Песента ме обгръща с успокояващия си плам, с огъня, подпален от искрицата на сътворението. Плахо я оставям да ме понесе към висините. Това е песен на болката и страданието, вплетени в безкрайната любов. Това е песента на живота и тя не е нито добра, нито лоша. Край нея се сипят кървавите сълзи на мъката, напояващи почвата, от която ще се родят малки късчета щастие. Тази песен - тя е енергията, която толкова отдавна търсех. Тук не съм сам. Край мен има сиви сенки, загърнати в черни плащове. Те бавно протягат ръце към изгарящото ми чело. Аз също съм един от тях. Те са моите прадеди, призраците, които съм носил в душата си. Да, ето ги. Чувствам погледите им. Виждам дълбоките им разбиращи очи изпод черните скръбни забрадки. Общувам с поколения от изстрадали души, усещам вкуса на кръвта и жлъчта от твърде силното човешко страдание - единственият път, чрез който осъзнаваме щастието. Стига толкова, не искам повече, не е за мен, не мога да понеса този товар... Но ще го направя, също както са го правели предците ми, рухващи в изгарящите огньове, за да се преродят волни и бели и да литнат нагоре. Те носят своята българска песен, тъжна песен, въздействащо силна истинска песен, а моят порив е да тръгна след тях. Това е песен, която отваря съзнанието и го изцелява, защото, добра или лоша, носи със себе си вселенската Хармония на цялото. Тя докосва душата, откъсва я от материалния абсурд, за да я потопи във Всемира, там, където е нейното място и смисъл.

Тук завършва моят път, но не както го бях замислил... Защото не бях...

Епилог

И там, толкова близо до цялото всичко, аз разобличих сам себе си. Сърцето ми изтръпна, а после от очите рукнаха сълзите, за които толкова бях мечтал. Гасяха буцата разтопено олово, която сам си втълпявах, че завинаги ще изпепелява гърдите ми. Емоциите бяха толкова силни, неудържими и истински. Превзеха съзнанието ми и отприщиха чувствата, вплитащи се в обърканата душа. Сълзите обливаха горещите ми страни със своето безметежно спокойствие.

Бях извървял моя път, но разбрах, че няма да мога да сложа края му там. Вътрешният свят на героя, когото описвах, бе частица от моята същност, но само частица. Сега светлината огря съществото ми от другата страна, също както слънцето дарява лъчите си само на едната половина от земята. Усетих спомена за същността на човека, когото така силно презирах. Видях красотата и вечността, които заситиха моя копнеж и успокоиха духа ми, който се бе залутал в лъжовната суета на човешкото настояще и моята собствена лъжа. Болката и страданието не изчезнаха, но най-после бях готов да призная и чувството на красивата вселенска Хармония. Чувство, което винаги беше някъде тук, вървя до мен през целия път, а аз, залутан в своята ярост, бягах от него. Обвит в лудостта си, се опитах да избегна допира с него, защото не исках да видя, че то има силата, от която толкова много се нуждаех тогава.

Видях светлината, като проблясък пред замъглените очи, като успокояващата милувка, която бях търсил. Най-красивото нещо във Вселената е самата тя. И ето, аз бях там, погълнат от прашинката нейно величие, плачещ неудържимо, безкрайно. Това беше чудо. Допир, който излекува душата ми. Повей, който

промени края на прозата, която пишех, защото Пътят се оказа съвсем друг и различен.

Героят на този пътепис не бях аз. Той беше частица от мен. Вдъхнови ме, накара ме да тръгна нататък, но аз не вярвам на него, също както и той не вярваше на лудостта. Винаги съм вярвал и съм се стремял към Хармонията, която никога не бях осъзнавал. Продължавам да вярвам в мечтите и да се къпя с щастието на малките хармонични частички, случващи се край мен. Животът - това са фрагменти, различни фрагменти, рисуващи бавно големия си вечен шедьовър. А ние сме твърде нищожни и малки, за да можем да зърнем дори онзи фрагмент, който сме ние самите. Безметежното изначално и вечното цяло е край нас и в нас, вплетено с нас, защото и ние сме част от него. Дори да не го виждам и да не го осъзнавам, понякога аз го усещам, защото всеки ден то ме докосва. Като лъч светлина, процеждащ се през преплетените клони, като гълъбите, пърхащи там във високия купол, като изгрева, запалващ всеки ден отново и отново висините над величествените снежни скали - спомен за пожара на сътворението. Край нас е тихата красива Хармония, част от която е и бесният хаос. Ние сме тук, пробудени от объркването на болката. Но именно тя се опитва да ни научи да чувстваме и най-после да усещаме допира. Какъв е пътят ни, какъв ще е краят, каква е целостта на картината - това никой не знае. Но аз нямам право да убивам макар и частица от себе си, макар и на книга. Затова оставям този пътепис така, на произвола на тихия повей на вятъра, разлистващ изписаните му листи. Оставям те теб да избираш в какво да се вгледаш. Оставям те ти да решиш какво ще докоснеш от него. Оставям на теб да го тълкуваш и да го пречупваш през себе си. Аз го изживях, докато го създавах. Всеки, който го е прочел, може да го осъзнае различно в зависимост от собственото си аз. Да го види различно, да го почувства различно, по този начин да извърви своя собствен, успореден пътепис заедно с моя. Вие

всички би трябвало вече да знаете, а ако сте успели и да го почувствате, значи съм прав.

За автора

Пламен Четелязов е роден през 1982 г. в Пловдив. Бакалавър на Университета за национално и световно стопанство в София и магистър на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Автор е на новелите „Имаго“ и „Параноя“, издадена от „LiterNet“ през 2007 г. Публикувал е свои текстове във вестник „Анонс“ и списание „MyLife“. През 2015 г. е включен в антологията „Flaws of Oblivion“ на американското издателство „Neverland Publishing“.